

בצילא דמהימנותא

בקודש פנימה • דברי תורה • שיחות קודש

פר' מטות • יג - כ תמוז

תשפ"ב • שנה כ"ב • גליון מב (תתשמ"ג)

תוכן ה'פלפול' שאמר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בעת השוה"ט דליל שב"ק פר' פינחס העעל"ט

שילך בשליחותו למצרים הה"ד (שמות ד) גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך אל עבדך הרי ששה, ובשביעי א"ל שלח נא ביד תשלח, א"ל הקב"ה משה את אומר שלח נא ביד תשלח חייך שאני צוררה לך בכנפיך, אימתי פרע לו וכו' כל ז' ימי אדר היה משה מבקש תפלה ותחנונים שיכנס לאר"י ובשביעי א"ל כי לא תעבור את הירדן.

אמנם בבנין דוד (פר' וארא) כתב דמה שסירב משה רבינו ללכת למצרים, יען כי סבר שאהרן ראוי יותר ממנו להיות השליח כי הוא גדול ממנו, כי משה היה עמוד התורה אשר קיבל התורה בסיני, ואילו אהרן היה עמוד החסד (כמ"ש תומיך ואוריך לאיש חסידך), וסבר משה דעמוד החסד גדול במעלה מעמוד התורה, לכן הגון אהרן יותר לאיצטלא זו.

והביא שם בבנין דוד מ"ש בס' נחלת יעקב (אבני שוהם פר' ברכה אות ה') דדב"ז אם מעלת התורה חשוב יותר ממעלת החסד, תליא בפלוגתא דרבי יאשיה ורבי יונתן בכמ"ק בש"ס אי לחלק צריך קרא. דהנה כתיב (משלי טז, ו) בחסד ואמת יכופר עון, דאי הוא"ו מחלקת וכל אחד בפני עצמו משמע עד שיאמר לך הכתוב יחדיו, נמצא דלכפרת עון סגי או בחסד לחוד או באמת לחוד דהיינו תורה דכתיב ביה אמת קנה (ע"ז דף ד' ע"ב), וכיון דכל אחד בפנ"ע משמע, א"כ

במדרש (שהש"ר פ"א י, ג) עה"פ נאוו לחייך בתורים צווארך בחרוזים, צווארך בחרוזים ר' לוי בשם ר' חמא בר' חנינא אמר אלו פרשותיה של תורה שהן חרוזות זו בזו ומושכות זו בזו ומדלגות זו מזו ודומות זו לזו וקרובות זו לזו, אמר ר' מנחמא כגון הדין דכתיב (במדבר כו) לאלה תחלק הארץ בנחלה, מה כתיב תמן, ותקרבנה בנות צלפחד, כן בנות צלפחד דוברות וכתיב בתריה עלה אל הר העברים הזה הר נבו, וכי מה ענין זה לזה, כיון דאתפלגת ארעא באו בנות צלפחד ליטול חלקן אצל משה ונסתלק משה מדינן, הה"ד ויקרב משה את משפטן, אמר לו הקב"ה משה מדינן את מסתלק ומלפני אין את מסתלק עלה על הר העברים הזה, ותמוה מה ענין מה שנסתלק מרע"ה מדינן של בנות צלפחד להא דלא יוכל להסתלק מדינן שנגזר עליו לבלתי יכנס אל הארץ, (וראה בזה בכסף נבחר, וישמח משה).

ויתכן בזה בדרך דרוש, דהנה נודע מש"כ המפוי דמה שנגזר על מרע"ה שלא יכנס לאר"י הוא בגין שאמר שלח נא ביד תשלח וסירב ללכת למצרים, והוא במד"ר (פר' שמיני פי"א ס"ו, וכ"ה במד"ר שיה"ש פ"א עה"פ צאי לך בעקבי הצאן, ובשוח"ט פרק י"ח) אמר רב שמואל בר נחמן כל שבעת ימי הסנה היה הקב"ה מפתה את משה

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

דברות הקודש בגליון זה נודבו ונדפסו

לע"נ מוה"ר משה בן מוה"ר שמואל רפאל רייך ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

דליוצאי מצרים נתחלקה, ור' יונתן ס"ל דלבאי הארץ נתחלקה שמתים יורשין את החיים, [ועי' ברשב"ם שביאר דלמ"ד ליוצאי מצרים נתחלקה, היינו כפי מספר הנפשות של יוצאי מצרים נטלו חלק בארץ כאילו ירשוה הן עצמן, ומי שהיה לו עתה בביאת הארץ בן אחד נטל כל חלקו ומי שהיו לו עשרה בנים נתחלק חלקו לכולם. ולמ"ד לבאי הארץ נתחלקה היינו כגון ראובן ושמעון שיצאו ממצרים והולידו בנים במדבר, זה עשרה בנים וזה בן אחד העשרה נוטלין י' חלקים והאחד חלק א', ואמנם לאחר שנטלו בני ראובן ושמעון יחדיו י"א חלקים בארץ, חוזרים החלקים לאבות ומחלקים אותם ביניהם לפי חשבון אבותם כאילו ליוצ"מ, דהיינו ראובן ושמעון אבותם חולקין בהני י"א חלקים וחוזרין ראובן ושמעון ומורישין לבניהם, בניו של ראובן נטלו מחצה מי"א ובנו של שמעון נטל מחצה, עי"ש ובתוס' לענין הנפק"מ בין זל"ז].

ובלש"ק פר' שלח דברנו דאפ"ל דהך מילתא אי לבאי הארץ נתחלקה או ליוצאי מצרים נתחלקה, תליא בכך אי אר"י היתה מוחזקת כבר לאבותינו, דהנה אי נימא דאברהם אבינו כבר זכה בארץ וממנו ירשו בני"י את נחלת הארץ מדור לדור, א"כ אין שום טעם לקבוע חלוקת הארץ לא לפי באי הארץ ולא לפי מספר יוצאי מצרים, שהרי אברהם אבינו זכה בארץ והורשה לזרעו אחריו, וא"כ מצד סדרי הירושה היה ראוי לקבוע חלוקתה לפי השבטים זרעו של יעקב, וכיון דלא אמרינן הכי ע"כ דירושת הארץ אינו ככל הירושות, אלא דגזיה"כ שחלוקת הארץ תהא באופן מחודש, והוא שיהא לפי מספרם כשיכנסו לארץ, והוא גזיה"כ מיוחדת כמ"ש הרשב"ם עי"ש.

אבל אם אר"י לא היתה מוחזקת לאברהם אבינו י"ל דבאמת ניתנה הארץ ליוצאי מצרים, כמו שנאמר להם (שמות ו, ו-ח) לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות

ממה שהקדים הכתוב חסד לאמת מוכח דמעלת חסד גדולה יותר מתורה, אבל אי הוא"ו אינה מחלקת דשניהם כאחד משמע ולכפרת עון צריך תרוייהו חסד ותורה, יל"פ דמה שנאמר בחסד ואמת הוא להורות דלא סגי בחסד בלבד אלא צריך גם לאמת היינו התורה לכפר העון, ולעולם מעלת התורה עדיפה טפי.

ובנחלת יעקב שם ביאר עפי"ז פלוגתת רבא ואב"י בר"ה (דף י"ח ע"א), דאמר רב שמואל בר אמי וא"ל ארשב"נ א"ר יונתן מנין לגזר דין שיש עמו שבועה שאינו נקרע שנאמר ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה, אמר רבא (כ"ה הגי' בגמ' דידן ועיין מסוה"ש) בזבח ובמנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בתורה, אב"י אמר בזבח ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בתורה ובגמ"ח, רבה ואב"י מדבית עלי קאתו רבה דעסק בתורה חיה ארבעין שנין אב"י דעסק בתורה ובגמ"ח חיה שיתין שנין, דפליגי בהא מה עדיף טפי תורה או חסד, דרבא ס"ל דתורה עדיף ולכן בתורה בלחוד מתכפר, ואב"י ס"ל דחסד עדיף ולכן מצריך נמי גמ"ח, עי"ש.

ויש להוסיף בזה דהדברים מתאימין ביותר, עפי"מ דפליגי אב"י ורבא בב"מ (דף צ"ה ע"ב) בפלוגתא דר' יאשיה ור' יונתן לענין בעליו עמו, דקאמר בגמ' אב"י סבר לה כר' יאשיה ומתרץ לה לקראי כר' יאשיה, רבא סבר לה כר' יונתן ומתרץ לקראי כר' יונתן, וכן משמע בגמ' תמורה (דף ה' ע"ב) דאב"י ורבא פליגי אי מערבין לקרנות וזה תליא אי לחלק צריך קרא כדאי' ביומא (דף נ"ז ע"ב) עי"ש, באשר לכך רבא לשיטתו דכל א' וא' בפנ"ע משמע, ומה שנא' בחסד ואמת יכופר עון היינו או חסד או אמת, לכן לשיטתיה מתכפר גם בתורה לחוד, אבל אב"י דס"ל דשניהם כאחד במשמע, וצריך קרא לח לק, סבר דצריך תרוייהו תורה וגמ"ח יחדיו, ודו"ק.

והנה בב"ב (דף קי"ז ע"א) נחלקו ר' יאשיה ור' יונתן בענין חלוקת הארץ, דר' יאשיה ס"ל

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

דברות הקודש בגליון זה נודבו ונדפסו

לע"נ מוה"ר נתן אריה ליב בן מוה"ר אלימלך הלוי בלומענבערג ז"ל

תנצבה.

אם בעינן קרא לחלק, דאי צריך קרא לחלק דבלא"ה שניהם כאחד משמע, א"כ כאשר א"ל השי"ת קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה בעינן שניהם דייקא ולא מהני כשהלך לארכה לחוד, אבל אי כל אחד בפני עצמו משמע שפיר קנה בהלך לארכה או לרחבה לחוד, וכתב עוד שם דאברהם לא מצינו בו שהלך רק לארכה ולא לרחבה, עי"ש.

ועפי"ז כתבו המפוי' (שמע יעקב למהר"י אלגאזי פר' בא דף רס"ט. כסף נבחר סו"פ חיי. לקט יוסף ערך אברהם אות א'. יושב אהלים פר' וירא דף מ"ה ע"א, ובפר' בשלח דף ק"נ ע"ב) דהא אם אר"י מוחזקת לנו מאבותינו תליא בפלוגתת ר' יאשיה ור' יונתן, דאי שניהם כאחד במשמע וצריך קרא לחלק א"כ לא הוי חזקה עד שילך לארכה ולרחבה, וממילא כיון שלא הלך אברהם רק לארכה לא קנה את הארץ, אך אם כל אחד ואחד בפנ"ע משמע ולא צריך קרא לחלק א"כ גם בהלך לארכה לחוד ג"כ הוי חזקה ושפיר קנה אברהם את הארץ ומוחזקת לנו מאבותינו.

באשר לכך ר' יאשיה לשיטתו דצריך קרא לחלק דבלא"ה שניהם כאחד במשמע, ממילא לא קנה אברהם אבינו את הארץ בהליכתו לארכה בלבד, וכיון דאר"י לא היתה מוחזקת מאבותינו, לכך ליוצאי מצרים ניתנה הארץ ולכן לפיהם תחלק הארץ, אבל ר' יונתן דס"ל דלחלק אין צריך קרא, וקנה אברהם אבינו את הארץ בהליכתו בה לארכה וממנו ירשוה בני"ש כשנכנסו לארץ, לכך ס"ל דלבאי הארץ נתחלקה הארץ, ודו"ק. [שו"ה בבן יהודע בב"ב שם שכתב עד"ז באופן אחר ע"פ דרכו דריא"ש וריו"נ אזלי לשיטתייהו אי אר"י כבר היתה מוחזקת לאבותינו דתליא בכך אי לחלק צריך קרא, עי"ש לדרכו].

ולהלן בגמ' (דף קי"ח ע"א) אמר ליה רב פפא לאביי בשלמא למ"ד ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ היינו דקא צווחן בנות צלפחד (פי' רשב"ם, שצווחו למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו שזכה בארץ ישראל כי אין לו בן, שאילו היה לו בן היה נוטל הבן חלקו של אבינו שהיה מיוצאי מצרים, ועתה בשביל שאין לו בן למה לא נירש את חלקו), אלא למ"ד לבאי הארץ אמאי צווחן הא ליתיה דלישקל (פרשב"ם, דהא לא הוי לצלפחד נחלה דלישקול לא הוא ולא יוצאי

מצרים והצלתי אתכם מעבודתם וגו', ולקחתי אתכם לי לעם וגו' וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים, והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אותה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אותה לכם מורשה אני ה', ודיבורו של הקב"ה הוא כמעשה ממש, א"כ בפועל ניתנה להם הארץ, ומהאי טעמא נתחלקה רק לפי יוצאי מצרים.

ואע"ג דבגמ' (דף קי"ז ע"ב) אמרינן אליבא דמ"ד דליוצאי מצרים נתחלקה הארץ, מאי משמע דהאי לשמות מטות אבותם ביוצאי מצרים כתיב דילמא לשבטים קאמר לה (פרשב"ם דלי"ב בני יעקב נתחלקה הארץ ולא ליוצ"מ קאמר), ומשני דכתיב ונתתי אותה לכם מורשה אני ה' ירושה היא לכם מאבותיכם וליוצאי מצרים קאמר להו. ומשמע מזה לכאור' שהיתה מוחזקת לאברהם וממנו ירשוהו, אך עיין בדקדוקי סופרים שבנוסחא ישנה לא גרסינן 'ירושה היא לכם מאבותיכם', וכן הגי' בילקוט (פרשתן רמז תשע"ג) אמר מר לשמות מטות אבותם ממאי דביוצאי מצרים כתיב, דאמר קרא ונתתי אותה לכם מורשה והאי ליוצאי מצרים קאמר להו, ולפי"ז שפיר י"ל דהך מ"ד לא ס"ל דאר"י מוחזקת מאבותינו, ודו"ק.

וי"ל דלכן תחילת ביאת הארץ היתה ביוצאי מצרים, כדאי' בתרגום יוב"ע עה"פ (שמות יט, ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים, אתון חמיתון מה די עבדית למצראי וטענית יתכון על עננין הי כעל גדפי נשרין מן פילוסין, ואובילית יתכון לאתר בית מוקדשא למעבד תמן פסחא, לחזק את הדבר כי עתה ניתנה להם הארץ, ולכן נתחלקה לפי מספרם. [ועי' בעיון יעקב בב"ב שם שביאר ג"כ לדרכו דטעמא דמ"ד דלבאי הארץ נתחלקה משום דס"ל שזכו לנחלת הארץ מכח ירושת אבותם דאר"י מוחזקת לנו מאבותינו, עי"ש].

ולפי"ז א"ש דרבי יאשי' ורבי יונתן אזלי לשיטתייהו, לפימ"ד במדרש (ב"ר פמ"א י) עה"פ קום התהלך בארץ תני הלך בשדה בין לארכה בין לרחבה קנה עד מקום שהלך כדברי רבי אליעזר, שהיה ר"א אומר הילוך קנה, וחכ"א לא קנה עד שיהלך לארכה ולרחבה, א"ר יעקב בן זבדי טעמיה דר"א קום התהלך בארץ וגו', (וכ"ה בב"ב דף ק' ע"א). וביפה תואר שם כתב דפליגי בכך

להן נחלה, כיון דסבר מרע"ה שלבאי הארץ נתחלקה, ומאחר וצלפחד לא נכנס לארץ אין לבנותיו חלק בנחלת הארץ, כיון שצלפחד שלא נכנס לארץ אין לו חלק בארץ כלל, וגם לחזרה בנחלת חפר אין לו חלק כנ"ל כקו' הריטב"א.

ובהאמור י"ל בטעם שמרע"ה סילק עצמו ולא רצה לדון בטענת בנות צלפחד, כי לפי שיטתו שסירב ללכת למצרים באומרו דאהרן עדיף מיניה, דמעלת החסד חשובה יותר, כדמוכח לה מהא דכתיב בחסד ואמת יכופר עון, דחסד לחוד ואמת לחוד במשמע, והקדים חסד לאמת להורות דחסד חשוב יותר, והיינו כיון דלחלק לא צריך קרא, ולפי"ז נקטינן דאברהם אבינו קנה את הארץ בהליכתו אע"ג שלא הלך אלא לארכה בלבד, ומעתה ירושת הארץ אינו ככל הירושות דגזיה"כ שחלוקת הארץ יהא לפי מספרם כשיכנסו לארץ ולבאי הארץ נתחלקה, וממילא דלא צדקו בנות צלפחד בטענתן ולא היה ממש בתביעתן, אולם היות דהיה דבר זה נוגע לגבי הכרעת דינו של מרע"ה עצמו לומר שאין נחשב לו פגם במה שסירב לילך בשליחות השי"ת, לכך נסתלק משה מדינן של בנות צלפחד, דחשד בעצמו שמא יש לו איזה נגיעה בדבר שעל כן מונע ליתן להן נחלה כדי להצדיק את שיטתו.

ובזה יתבאר כוונת המדרש שאמר לו הקב"ה מדינן את מסתלק, כי דעתך שאין להם חלק בירושת הארץ, כי אר"י נתחלקה לפי באי הארץ, וטעמא שהרי היתה מוחזקת כבר לאברהם אבינו, אשר קנה את הארץ אע"ג שלא הלך אלא לארכה בלבד, כי לחלק אין צריך צריך קרא, ואולם אף כי יש לך אמתלא דממה שנאמר בחסד ואמת יכופר עון מוכח דמעלת החסד עדיף ולכן סירבת ללכת, מ"מ מלפני אין את מסתלק עלה על הר העברים הזה, דאעפ"כ נתעורר עליך הדין ע"ד וסביביו נשערה מאוד שהקב"ה מדקדק עם צדיקו כחוט השערה (ב"ק דף נ' ע"ב), דמ"מ לא הו"ל לסרב לילך בשליחות השי"ת, ועל כן עלה על הר העברים הזה, ודו"ק.

*

ואפ"ל להוסיף על דרך הנ"ל, דהנה כתבו המפוי' דמה שנגזר על מרע"ה שלא יכנס לאר"י

ירכו בזכותו, שהרי לבאי הארץ ניתנה, ואפילו אם היה לו בן לא היה נוטל כלום בשביל אביו, ואפילו בשביל עצמו אם הוא פחות מכ', ומאי האי דקא צווחן בשביל שאין לו בן), אלא לחזרה וליטול בנכסי חפר (פי' רשב"ם, דמאן דאית ליה לבאי הארץ אית ליה חזרה שמחזירין לאבותיהן כל מה שנטלו וחוזרין ויורשין מאבותיהן כמשפט, והכי אמרי למה יגרע שם אבינו צלפחד מתוך משפחתו שהיה לו לזכות עם אחיו בנכסי חפר זקננו).

ובתוס' (להלן דף קי"ח ע"ב ד"ה ולמאן) נתקשו דאכתי למ"ד לבאי הארץ נתחלקה, כיון שלא נטלו בנותיו מחמת צלפחד עצמו, אלא מחמת חפר אבי אביהן, א"כ מאי קאמרי והוא לא היה בתוך העדה הנועדים, מאי נפק"מ שלא היה בעדתם, אפי' היה בעדתם היו נוטלין על ידי חזרה, עי"ש שלא ישבו התוס' קו' זו, ועי' גם בריטב"א שנדחק ליישב תירוץ דגמ' אליבא דמ"ד לבאי הארץ, דלא א"ש לדעת רשב"ם שהנחלה חוזרת לאביהם ולא לאבי אביהם, דלפי"ז קשה איך קיבלו בנות צלפחד חלק בנחלת אביהם, והרי אביהם לא היה מבאי הארץ, עי"ש.

ובמאירי כתב וז"ל, דלפי הנראה מן הגמרא הלכה ליוצאי מצרים, שהרי הוקשה האחר מכמה דברים ועלתה אחת מהן בקושיא, ואף אותם שתירץ, כל שהוא נרדף בקושיות הרבה, אע"פ שדוחק ומתרץ אין הדברים נראין כשיטתו, ואף צעקת בנות צלפחד הולכת על שיטת דעת זה, ר"ל שליוצאי מצרים נתחלקה הארץ והיו בנות צלפחד צווחות ליטול חלק אביהם שהיה מיוצאי מצרים, ואילו לבאי הארץ מה להן לצעוק והלא לא היה אביהן קיים בכניסת הארץ כדי לתבוע חלקו, ואע"פ שאפשר לפרשה לענין חזרה וכו', מ"מ אי אפשר לפרשה אלא על דעת יוצאי מצרים, שהרי נאמר בה בפירוש חלק אביהן שהיה מיוצאי מצרים, עכ"ל.

מעתה י"ל דהא גופא היה סלע הויכוח בין בנות צלפחד למשה רבינו, דבנות צלפחד סברו דליוצאי מצרים נתחלקה, וממילא טענו כיון שצלפחד מיוצאי מצרים היה, ראוי שיקבלו בנותיו את חלק נחלתו, כי אילו היה לו בן היה זוכה בחלקו, וכעת יהיו בנותיו במקום בן, אבל משה רבינו נסתלק מדינם דסבר שאין ראוי ליתן

שבשבילה נברא העולם, וכד"א (ישעי' נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתיך לנטוע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה וכו', כיון שקבלוה נתיישוב העולם לפיכך וידבר אלוקים, וכעי"ז בש"ס (שבת דף פ"ח ע"א וע"ז דף ג' ע"א) כמו שנביא להלן, ובילקוט (בראשית רמז י"ז) ובמדרשים בכמה מקומות, הרי דמעלת התורה עולה על הכל ולכן רק בגין התורה נברא העולם. אמנם בפסיקתא רבתי (פר' ז') עה"פ ויהי המקריב ביום הראשון, ד"א ביום הראשון א"ר שמואל ברייתא מהו ביום ביום הראשון, מן היום הראשון שברא הקב"ה את העולם נתאווה לדור עם בריותיו בתחתונים וכו', אלא כיון שהוקם המשכן והשרה בו הקב"ה את שכינתו ובאו הנשיאים להקריב אמר הקב"ה יכתב שביום הראשון נברא העולם, ויהי ביום שהוקם המשכן אין כתיב כאן ולא ביום ראשון מהו הראשון ראשון לבריאת העולם, וכעי"ז בש"ס (תענית דף כ"ז ע"ב) אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ, וכן בילקוט (בראשית ט"ו רמז ע"ו), ולפי"ז נמצא שהעולם נברא בזכות הקרבנות ולא בזכות התורה, ומשמע דעבודה עדיפא במעלה מתורה. וי"ל דדב"ז תליא במה שנא' אצל אדה"ר (בראשית ב, טו) ויקח ה' אלוקים את האדם ויניחיו בגן עדן לעבדה ולשמרה, דבילקוט בראשית (פר' רמז כב) ויניחיו בגן עדן לעבדה, שמא תאמר יש מלאכה לפתח ולשדד את האדמה והלא כל האילנות נצמחין מאליהן, או שמא תאמר יש בו מלאכה בג"ע להשקות את הגן והלא נהר יוצא מעדן להשקות את הגן, אלא לעבדה ולשמרה לעסוק בדברי תורה ולשמור מצוותיה, שנאמר לשמור את דרך עץ החיים כד"א (משלי ג) עץ חיים הוא למחזיקים בה (והוא בפרקי דר"א פי"ב). ד"א לעבדה ולשמרה אלו הקרבנות שנאמר (שמות ג, יב) תעבדון את האלקים על ההר הזה, וכתביב (במדבר כה, א) תשמרו להקריב לי במועדו (והוא בב"ר פט"ז ס"ה), עי"ש. דמאן דמפרש קרא ד'לעבדה' על עסק התורה, ס"ל דהעולם נברא בזכות התורה, לכן מיד בבריאת אדה"ר הניחו הקב"ה בג"ע שיעסוק בתורה שהרי לכך נברא העולם, ומינה דמעלת התורה גדולה יותר ממעלת הקרבנות. אבל מאן דמפרש קרא על

היה בגין שקיבל את הערב רב (מקור הדבר בזוה"ק פר' בראשית דף כ"ח ע"ב, ומובא בצפע"ח החדש ערך משה ואהרן אות ו', וכ"ה בלקט יוסף ערך משה אות ג'). וי"ל דדב"ז תליא במה שהאריכו המפוי' לדון בענין אם חביבין הגרים על ישראל ואיכא מעלה בקבלתם, ע"ד שאחז"ל (פסחים דף פ"ז ע"ב) ואר"א לא הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים, שנא' וזרעתיה לי בארץ כלום אדם זורע סאה אלא להכניס כמה כורין וכו', או דגריעותא הוא בקבלתם וכאוז"ל (קידושין דף ע' ע"ב) קשים גרים לישראל כספחת, דאם יש מעלה בקבלתם אין לחשוב למרע"ה גנם בקבלת הערב רב, ורק אי איכא גריעותא בקבלתם נחשב כפגם.

ובס' תפארת צבי (פר' תצוה) כתב דהאי מילתא אי קבלת גרים מעליותא, תליא במ"ד במדרש (שהש"ר פ"א א-ג) עה"פ בטנג ערמת חטים, ארשב"ל מה חטים הללו פסולת שלהם נמדדות עמהם כך ישראל מחוטב עציך עד שואב מימך. ודרשו שם עוד בטנג ערמת חטים זה תורת כהנים, מה כרס זה הלב מכאן והכרעים מכאן והוא באמצע כך תורת כהנים שני ספרים מכאן ושני ספרים מכאן והוא באמצע, וי"ל דהנך דרשות פליגי בכך אם קבלת גרים הוא טיבותא או גריעותא, דמאן דמשווה את כלל ישראל לחיטים דהפסולת נמדדות עמה, דכמו"כ הגרים נמנין בין בנ"י, ס"ל דקבלת גרים מעליותא הוא, אבל מאן דדרש קרא על תו"כ שהוא באמצע, ס"ל דקבלת גרים אינו דבר רצוי כיון דקשים גרים לישראל.

עוד כתב שם דהנך דרשות תליא בהא דפליגי תנאי בשבת (דף קט"ז ע"א) אם התורה חמשה ספרים הם או שבעה, דלמ"ד דה' ס"ת הן שפיר אפשר לדרוש קרא על תורת כהנים, דשני ספרים מכאן ושני ספרים מכאן והיא באמצע, אבל למ"ד דז' ס"ת הן לא הוי תו"כ באמצע, ובהכרח דקרא קאי להא דמה חיטים הפסולת שלהם נמדדות עמהם וכו', עי"ש.

והנה האריכו המפוי' לחקור אם מעלת התורה קודמת וחשובה ממעלת העבודה או דמעלת העבודה חשובה יותר, דיש בענין זה מדרשים חלוקים, דבמדרש תנחומא (פר' יתרו, יד) ותלמוד תורה כנגד כולם, ראה כמה חביבה התורה

חסידיך, ובזוה"ק (פר' נשא דף קכ"ד ע"א) הא כתיב ושחט את בן הבקר, ושחט אחרא ולא כהנא, דכהנא אסיר ליה בדינא, בגין דלא יפגים ההוא אתר דאחיד ביה וכו', עי"ש, וכע"ז בפר' עקב (דף רע"ב ע"ב) כהנא דאיהו איש טהור איש חסד שריא עליה ברכתא, הה"ד (תהלים קלג ב) כשמן הטוב על הראש וגו', ובגין דא דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו', עי"ש, וכ"ה בכמ"ק, ובזה א"ש רש"י בשבת קכ"ז ע"ב דתפילה הוא בכלל גמ"ח, כי תפילה בכלל קרבנות שהוא מבחי' חסד. וכן א"ש דבר"ה שם אי' מתכפר בתורה ובגמ"ח, ובהגהות מצפה איתן ציין דבירושלמי הגי' בתורה ובתפילה, ולהנ"ל דא ודא אחת הן. לכן אם כתר תורה עדיפא ממעלת החסד ה"נ דתורה עדיפא מגמ"ח, אבל אם מעלת החסד גבוה יותר י"ל דמעלת העבודה קודם למעלת התורה.

ויש להוכיח דמעלת העבודה חשובה טפי, מהא דאי' במשנה דנדרים (דף ל"א ע"ב) גדולה מילה שאלמלא מילה לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה וגו' (וכ"ה בשבת דף קל"ז ע"ב דהאי קרא קאי על מילה), הרי שהעולם עומד בזכות המילה, ובזוה"ק ובמדרש (פדר"א פ"ג, ועוד בכמ"ק) דהמל את בנו כאילו הקריב קרבן, הרי דמילה בכלל עבודה, מעתה כיון שקיום העולם בזכות המילה שהוא בגדר עבודה, ממילא מוכח דמעלת העבודה גדולה יותר.

אלא דבגמ' שם, ופליגא דרבי אלעזר דאמר ר"א גדולה תורה שאילמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי וגו', ולפי"ז מעלת התורה גדולה יותר, נמצא מעתה דאם בריאת העולם היתה בשביל התורה, דדרשינן קרא דאם לא בריתי על ברית התורה, בהכרח דמעלה התורה עדיף מן הכל, אבל אם בריאת העולם היתה בשביל הקרבנות, דדרשינן אם לא בריתי וגו' על ברית המילה מוכח דמעלת העבודה גדולה יותר.

ודבר זה אם בריאת העולם היה בגין התורה שעתידים בני' לקבל, או בזכות הקרבנות, תליא במה דאי' בגמ' שבת (דף פ"ח ע"א, וכ"ה בע"ז דף ג' ע"א) דרש ר"ל מאי דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום השישי ה"א יתירה למה לי מלמד שהתנה

הקרבנות, ס"ל דהעולם נברא בגין הקרבנות, לכן מיד בתחילה נצטווה אדה"ר על תורת הקרבנות, ומינה דעבודה חשובה יותר מן התורה.

וי"ל דבזה תליא פיה"כ (דברים יא, יג) והיה אם שמע תשמעו אל מצותי וגו' ולעבדו בכל לבבכם, דפליגי בה בספרי (פר' עקב פמ"א ס"ה), וז"ל, ולעבדו, זה תלמוד, אתה אומר זה תלמוד או אינו אלא עבודה ממש, כשהוא אומר ויקח ה' אלוקים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה וכי מה עבודה לשעבר ומה שמירה לשעבר, הא למדת לעבדה זה תלמוד, ולשמרה אלו מצוות, וכשם שעבודת מזבח קרויה עבודה כך תלמוד קרויה עבודה, ד"א לעבדו זו תפלה, או אינו אלא עבודה, ת"ל בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. וכי יש לו עבודה בלב הא מה ת"ל ולעבדו בכל לבבכם זו תפלה, וכן בדוד הוא אומר (תהלים קמ"א) תכון תפילתי קטורת לפניך משאת כפי מנחת ערב וכו', כשם שעבודת מזבח קרויה עבודה כך תפלה קרויה עבודה.

וי"ל ב' דהנך דרשות פליגי בכך מה חשוב יותר תורה או עבודה, דמאן דס"ל דתורה עדיפא ובזכותה נברא העולם, ומוקי מה שנא' באדה"ר לעבדה על התורה, מפרש נמי קרא דלעבדו על עסק התורה, אבל מאן דס"ל דעבודה עדיפא ובזכותה נברא העולם, וקרא דאדה"ר לעבדה קאי על הקרבנות, מפרש נמי קרא דלעבדו לענין תפילה שהוא כעבודת מזבח, ודו"ק.

וי"ל דבהא מילתא פליגי אמוראי בברכות (דף כ"ז ע"ב) אם תפילות אבות תקנום או כנגד תמידין תקנום, דמאן דמפרש קרא דולעבדו בכל לבבכם לענין תפילה, משום שהתפילה קרויה עבודה כעבודת מזבח, ס"ל שהתפילה במקום קרבנות וכנגד תמידין תקנום (ועד"ז אי' ממרן זי"ע בדרוש פר' נצבים, שפ"ח ליה"ג, ח"א) אמנם אידך מפרש לה ולעבדו בכל לבבכם לענין תורה, דס"ל דתפילה אינו בגדר עבודה, וא"כ אין שייכות בין התפילה לקרבנות, ומשו"ה ס"ל דתפילות אבות תיקנום תקנום, ודו"ק.

ודב"ז איזה מעלה חשובה יותר תורה או עבודה, י"ל דתליא בכך אם מעלת החסד חשוב ממעלת התורה, דהרי יסוד העבודה נובע ממדת החסד כמאה"כ (דברים לג, ח) תומיך ואוריך לאיש

צריך קרא, מעתה מוכח ממה שנא' בחסד ואמת וגו', דהיינו חסד לחוד ואמת לחוד דמעלת החסד חשוב מעסק התורה, ואתיין מהא דהעולם נברא בגין הקרבנות, ומה שנא' אם לא בריתי יומם ולילה וגו' קאי על המילה ולא על התורה, דלא יתכן דקרא דיום השישי קאי להא דתנאי התנה, דהרי שבעה ס"ת הם, ומעתה לא יתכן דמ"ש בטנג ערמת חטים קאי על תו"כ, ובהכרח דקאי על הגרים דכשם שחטים הללו הפסולת נמדדות עמה כך ישראל וכו', ושמעינן מזה דגרים הוי מעליותא, נמצא דדינו של משרע"ה תלוי בדינן של בנות צלפחד, דאי בעינן להצדיק את דינו במה שסירב לילך בשליחות השי"ת ההכרח לדחות את בקשתן, לכך לא רצה משרע"ה לדון בתביעתן, כי חשש בעצמו שמה יש לו איזה נגיעה בדבר.

ואמר לו הקב"ה מדינן את מסתלק, והיינו משום דלדעתך אין להם חלק בירושת הארץ, כי אר"י נתחלקה לפי באי הארץ שהרי היתה מוחזקת כבר לאברהם אבינו, אשר קנה את הארץ, דאע"ג שלא הלך אלא לארכה בלבד מ"מ זכה בה כי לחלק אין צריך קרא, ומעתה יש לך אמתלא טובה על שלקחת הערב רב, דכיון דלחלק לא צריך קרא, א"כ מוכח מ"ש בחסד ואמת דמעלת החסד חשוב מעסק התורה, ומינה דעבודה חשוב מתורה, וא"כ בריאת העולם בשביל הקרבנות, ומ"ש אם לא בריתי וגו' קאי על המילה, והיינו דלא יתכן דיום השישי קאי להא דתנאי התנה דהרי שבעה ס"ת הם, ולפי"ז בהכרח דמה שנא' בטנג ערמת חטים קאי על גרים, דכשם שחטים הללו יש בהם פסולת כך ישראל וכו', ומינה דגרים הוי מעליותא, ומהאי טעמא לקחת הערב רב, מ"מ מלפני אין את מסתלק, דאעפ"כ נתעורר עליך הדין בבחי' וסביביו נשערה מאוד, ולכן עלה אל הר העברים הזה ולא תכנס לארץ, ובזה יבואר תחילת דברי המדרש דפרשיותיה של תורה כחרוזים שמושכות ודומות זו לזו, וקשה הלא פרשת ויהי בנסוע אינו ענין כלל לפרשה שלפניה, וצ"ל שאין זה בכלל פרשיותיה של תורה, אלא ספר לעצמו, דז' ס"ת, ומה"ט נסתלק משה מדינן, ודו"ק.

הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו, הרי להדיא דכל בריאת העולם היה בשביל התורה שהרי לכך התנה דאם לא יקבלו התורה יחזור העולם לתוהו ובוהו. ואולם במד"ר (ב"ר פ"ט, סי"ד) עה"פ ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי אמר רבי יודן זו שעה יתירה שמוסיפין מחול על הקודש ובה נגמרה מלאכת העולם על כן כתיב השישי, והיינו דדרש לה"א דהשישי להורות דין תוספת שבת, וי"ל דר' יודן לא רצה לפרש קרא להא דתנאי התנה משום דס"ל דבריאת העולם היתה בשביל הקרבנות דהוא חשובה יותר מן התורה.

והא דדרשינן יום השישי כדר"ל דתנאי התנה הקב"ה במעשי בראשית וכו', כתב בברית מטה משה (על הגש"פ בנדמ"ח דף רע"ט) דאתיא אליבא דמ"ד בשבת דהתורה חמשה ספרים הם, והיינו לפי"מ דפרש"י בחומש (בראשית א, לא) דה' יתירה רמז לחמשה חומשי תורה לומר שהתנה עמהם ע"מ שיקבלו ישראל עליהם חמשה חומשי תורה עי"ש, נמצא דהא דדרשינן יום השישי להא דתנאי התנה וכו', עולה יפה רק למ"ד דחמשה ספרי תורות הן, אבל למ"ד דשבעה ס"ת הן לא שייך לדרוש ה"א דהשישי להכי, ובהכרח דרש לה לתוס' שבת.

והנה כבר הבאנו בריש דברינו מהבנין דוד להצדיק את הצדיק דמעיקרא משה רבינו דעל כן סירב ללכת למצרים, כי סבר דמעלת העבודה גדולה יותר ממעלת התורה, ולכן אהרן משרת ה' בכהונה ראוי יותר ממנו להיות השליח כי הוא עמוד העבודה דעדיף ממנו שהוא רק עמוד התורה.

ובהאמור א"ש ג"כ מה שמשרע"ה סילק עצמו מלדון בענין בנות צלפחד, כי חשש שהוא עצמו נוגע בדבר לענין הכרעת דינו במה שסירב לילך בשליחות השי"ת, והיינו כי אף דמרע"ה סבר בדעתו שלא צדקו בתביעתן, ורצה לפסוק להן כי אין להם חלק בירושה משום דאר"י נתחלקה רק לבאי הארץ, וכיון שצלפחד לא היה מבאי הארץ אין טענתן נכונה, והיינו משום דאר"י כבר היתה מוחזקת לאבותינו וכנ"ל, והטעם משום דאברהם אבינו קנה את הארץ כשהלך לארכה דלחלק לא

תוכן ה'תורה' שאמר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בעת השוה"ט דליל שב"ק פר' פינחס העעל"ט

ואכן פינחס בראותו את גודל חילול ה' שנעשה אז, ואת אלפי המתים במגיפה על הדבר הזה, לא נחית כלל לדבר הלזה לדון האם מותר לו לומר או שאסור לו, והיה מוכן למסור נפשו ולהתחייב מיתה כדי להציל כבוד שמים ואזר כח וגבורה בבחי' עבירה לשמה, לעמוד נגד חילול השם ואחזתו קנאת ה' אשר רשפיה רשפי אש קודש, והחליט בנפשו דלא יתכן להבליג ולשתוק, ולא היה יכול לשום מעצור לנפשו מלמחות על כבוד שמים וכבודו של משה רבנו, גם אם על ידי כך ימות וירד לגיהנום, כי מוטב לו שיקבל עונש ויסורין בעוה"ז ובעוה"ב ובלבד שלא יתחלל שם שמים, ועל כן עשה מה שעשה. לכן בא הכתוב ויחסו אחר אהרן, להודיע כי מרוב צדקתו וחסידותו עשה כן, וזה על דרך שעשה אהרן זקינו שעשה עבירה לשמה, כאשר אמר (ויק"ר י, ג) מוטב יתלה הסרחון בי ולא בהם, בעשותו את המעשה במדבר, וקיבל על עצמו להיענש כדי להציל את בני ישראל, וממנו למד פינחס אף הוא למסור נפשו למען כבודו ית"ש כדי שלא יתחלל ש"ש ח"ו.

והנה שורש הדבר דנכון לעשות עבירה למדנו מיציאת מצרים, דהנה בבני יששכר (מאמרי ניסן מ"ד דרוש ז) פי' מאה"כ (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים וגו', ואחז"ל אני ולא מלאך וכו' אני ולא אחר, דהנה אי' בזוה"ק (שמות דף ל"ו ע"ב) ועבר ד' לנגוף את מצרים, מאי ועבר, דעבר על שורי דינא וכו' ועבר על אורחוי בגין למיעבד בהו דינא ולנטרא להו לישראל וכו' עי"ש, ויש לבאר הדברים דהנה כשבנ"נ נצרכים למפלת שונאיהם ולעשות נקמה בגוים, העצה הראויה לכך הוא ע"י בחי' עבירה לשמה, כי היות והעבירה ההיא לשמה, הדינים והגבורות הנפעלים ומתעוררים על ידי העבירה יחולו על ראש רשעים ושונאי ישראל, וגמול הטוב על הכוונה הטובה לש"ש יבא אל בני ישראל.

והנה אי' במד"ר (שמות פר' ט"ז סי' ה') ועברתי בארץ מצרים א"ר שמעון גדולה חיבתן של ישראל שנגלה הקב"ה במקום ע"ז ובמקום

בתוה"ק בפרשתן (במדבר כה, י-יג) וידבר ה' אל משה לאמר, פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל.

פירש רש"י, לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. ע"כ. ונתחבטו המפרשים כי פליאה דעת להבין זאת שהיו מבזים אותו, הלא באותו זמן עמדו באסונם הגדול שבזה אחר זה נפלו חללים מתוכם ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף, ומי שהשיב את חרון אף ה' מישראל היה פינחס, כמפורש בסיום הפרשה הקודמת, ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו ויבא אחר איש ישראל אל הקובה וגו' ותעצר המגיפה. אם כן, לעת כזאת, ההגיון הישר שינשאווהו וירוממוהו ויריעו לו על אשר הצילם ממות, והנה לא די שלא נהגו כך, אלא עוד היו מבזים אותו. דבר זה אין לו שום הבנה בפשטות.

גם יש להבין מהו התשובה בכך שיחסו אחר אהרן, וכי לא ידעו זאת לפני כן כי פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן הוא. הלא על אף ידיעת יחסו זה הם בחרו ליחסו אחר זקינו השני שפיטם עגלים לעבודה זרה.

בבעל הטורים כתב, שני פסוקים מתחילין 'לכן אמור', הכא לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, ואידך (שמות ו, ו) לכן אמור לבני ישראל אני ה'. וצריך ביאור.

ואפ"ל, דטענת השבטים על פנחס היה על שהורה הלכה בפני רבו, במה שאמר למשה 'לא כך לימדתנו בדתך מהר סיני הבועל ארמית קנאין פוגעין בו' (וכדמשמע כן בגמ' סנהדרין דף פ"א ע"ב), והרי המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה כדאי' בגמ' ברכות (דף ל"א ע"ב). ולכך טענו נגדו דאם הוא עצמו נתחייב מיתה היאך הרהיב להרוג נשיא שבט מישראל.

המדינים הרשעים, ומפרש המסו' דפנחס למד כן ממעשי הקב"ה שנא' לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים, רצ"ל שאני בעצמי ארד למצרים להוציאם, שזהו בחי' עבירה לשמה וכנ"ל, ובכך, והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים, כלומר שיהיו הן רווח והצללה לבנ"י והן עונש על המצריים, ועל דרך זה היה פעולת פנחס וכאמור.

ואפשר לומר דעל כן נכנס בפנחס נשמות נדב ואביהוא כדרי' בזה"ק בפרשתן (דף רי"ז ע"א) דכאשר עמדו על פנחס להורגו פרחו נשמתו ונתעבר בו נשמות נדב ואביהוא, וז"ש פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, דבתחילה היה פנחס בנו של אלעזר, ואח"כ נתעברו בו נשמות נדו"א ונעשה בן אהרן הכהן, עי"ש.

ולהאמור י"ל דהנה אחז"ל בגמ' עירובין (דף ס"ג ע"א) לא מתו בני אהרן עד שהורו הלכה בפני משה, ובדעת זקנים לבעלי התוס' (פר' שמיני) כתבו דעונשן לא היה על עצם הבאת האש כי בזה עשו כדון, אלא נענשו על הוראת ההלכה בפני רבן, עי"ש. ומעתה פינחס שהרגו לזמרי ואע"פ שהיה בכך כמורה הלכה בפני רבו, לא חשש כלום כי ברשפי אש שלהבת היה מוכן למסור נפשו בעבור כבוד שמים כאמור, בכך תיקן את מה שפגמו נדו"א בהוראתם, והבן.

טנופת ובמקום טומאה בשביל לגאלם, משל לכהן שנפלה תרומתו לבית הקברות, אמר מה אעשה לטמא את עצמי א"א ולהניח תרומתי א"א, מוטב לי לטמא את עצמי פ"א וחוזר ומטהר ולא לאבד את תרומתי, כך ישראל הם תרומתו של הקב"ה שנאמר קדש ישראל לה', והיו בבית הקברות שנאמר כי אין בית אשר אין שם מת ואומר ומצרים מקברים וגו', אמר הקב"ה איך אני גואלם, להניחם א"א, מוטב לירד ולהצילם שנאמר וארד להצילו מיד מצרים, ובהגיע זמן הגאולה נאמר (שם יא, ד) כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים, בכך הוא ית"ש הודיע לבנ"י ענין הנרצה הלז, כי העצה לעורר דין על שונאיהם הוא ע"י פעולת עבירה לשמה, וז"ש ועברתי בארץ מצרים וגו' כביכול אעשה עבירה לשמה שהרי אפי' הדיבור לא נתייחד במצרים והן היום נתהווה שם גילוי שכינה להצלת ישראל, ועי"ז והכיתי כל בכור בארץ מצרים וכו', כי זה מסגולת עבירה לשמה לפעול גבורות, וז"ש בזהר דעבר על שורי דינא כי עי"ז תחול הדינים והגבורות של העבירה לשמה על המצריים ומאיך בנ"י יצאו ביד רמה. עי"ש דבריו המתוקים באריכות.

והן הן דבר המסורה לכן אמור הננו נותן לו את בריתי שלום, כי כל מעשיו היו לשם שמים והגם שידע כי עלול להיענש היה מוכן לעשות עבירה לשמה, כדי להציל את בני ישראל ולהאביד את

תוכן ה'תורה' שאמר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

בעת השוה"ט דעתיקא קדישא פר' פינחס העעל"ט

פי ה' דהיינו בנביא ע"פ רוח הקודש ובאורים ותומים בנוסף על הגורל, כדאמרינן בגמ' ב"ב (דף קכ"ב ע"א) דלא נתחלקה אלא בגורל שנא' אך בגורל, ולא נתחלקה אלא באורים ותומים שנא' על פי הגורל, הא כיצד אלעזר מלובש אורים ותומים ויהושע וכל ישראל עומדים לפניו וקלפי של שבטים וקלפי של תחומין מונחין לפניו והיה מכויין ברוח הקדש ואומר זבולן עולה תחום עכו עולה עמו, טרף בקלפי של שבטים ועלה בידו זבולן, טרף בקלפי של תחומין ועלה בידו תחום עכו וכו', וכן כל שבט ושבט, א"כ מפני מה לא נטלו גם יהושע וכלב עם כל ישראל והיה עולה

בתוה"ק בפרשתן (במדבר כו, נב-נה) וידבר ה' אל משה לאמר, לאלה תחלק הארץ בנחלה במספר שמות, לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקודיו יתן נחלתו, אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות אבותם ינחלו. וברש"י, אך בגורל, יצאו יהושע וכלב, וכן הוא אומר (שופטים א, כ) ויתנו לכלב את חברון כאשר דבר משה, ואומר (יהושע יט, נ) על פי ה' נתנו לו את העיר אשר שאל, ע"כ (ראה ב"ב דף קכ"ב ע"א). והיינו דאך מיעוט הוא כלומר שלא נחלק בגורל, והא דכתיב על פי הגורל, יצאו יהושע וכלב וכו'. וראוי לבאר, דמאחר וחלוקת הארץ היתה על

להם חלקם על פי ה' ברוחה"ק ואו"ת וגורל.

ואפ"ל דהנה כאשר שלח משה את המרגלים לתור את הארץ אמר להם (במדבר יג, יז) ועליתם את ההר וגו' וכתב בבעל הטורים, 'את ההר' בגימטריא 'תור"ה', שתעמוד להם זכות התורה. ואפשר לפרש בזה עפימ"ש בתרגום יונתן עה"פ (שם פסוק כ) והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, ותעבדון חזקתא וכו', ובפי' יונתן פירש שיעשו חזקה בקרקע ע"י שילכו בגבוליה כענין דייש אמצרי, וכן אכילת פירותיה הוי חזקה, ועי' בבנין אריאל דמה"ט אמר להם משה ולקחתם מפרי הארץ, דהיינו שבעצמם יתלשו הפירות מן הקרקע שבכך יעשו חזקה ויקנו את הארץ עי"ש, ומבואר דענין שליחת המרגלים היה לצורך כך שיקנו את הארץ בחזקה, וכ"ה בפני אריה.

והנה בערבי נחל (פר' שלח דרוש ב') ביאר בשם חכם אחד מ"ש ביהושע (טו, טו-יז; שופטים א, יא-יג) ויעל משם אל ישיבי דביר ושם דביר לפנים קרית ספר, ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה, וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב וגו'. ויש לתמוה למה בכל מקום שהלכו היה נכבש לפניהם בקל, ולא כן דביר שהיה כבד עליהם, עד שהוצרך כלב לומר אשר יכה וכו'. גם יל"ב מ"ש 'ושם דביר לפנים קרית ספר', מאי נפק"מ איך שמה היה מתחילה. ותו, 'אשר יכה את קרית ספר', הו"ל למימר אשר יכה את דביר כי למה יזכור שמה הראשון. ותו יל"ד כפל הלשון 'אשר יכה ולכדה', וחז"ל דרשו (תמורה דף ט"ז ע"א) קרית ספר אלו שי"ן הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה והחזירן עתניאל בפלפולו, והדבר תמוה ביותר שהוציאו חז"ל הקרא לגמרי מפשטיה.

וביאור הדבר כך הוא, כי מה שכבשו בני ישראל את הארץ לא היה בטכסיסי מלחמה כדרך הטבע, אלא בכח התורה, כי התורה היא דפוס העולם שהרי כל העולם נברא ע"פ התורה כדאי' בזוה"ק (בראשית דף ה') קוב"ה אסתכיל באורייתא וברא עלמא, ומכ"ש ארץ הקדושה שכל חלק ממנה חיותה ושורשה מחלק התורה המתייחס אליה, ולכן כאשר עסקו בני ישראל בתורה ממילא כל ארץ ישראל היה בידם, וממילא כבשוה בלי עמל ויגיעה כלל.

והנה שם כל דבר הוא החיות והפנימיות של אותו דבר, כי נפש חיה הוא שמו (בראשית ב, יט), ועל כך אמר הכתוב כשהגיעו אל יושבי דביר ושם דביר 'לפנים' דייקא, רצ"ל שורש החיות הפנימיות שלו הוא קרית ספר, וגילו חז"ל דהכוונה על אלו ש' הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה, שהן הנה היו החיות של אותו המחוז, לכן כאשר שכחו אותן ש' הלכות תשש כוחם ולא יכלו לכבוש את המקום ההוא בהיות שלא היה בידם החיות של אותו המקום. לכן הכריז כלב ואמר כי מי אשר יכה את קרית ספר דהיינו שיחזיר את הלכות הללו, ובכך ממילא ולכדה שילכד העיר אח"כ ונתתי לו וגו', וילכדה עתניאל וגו' כמאמר חז"ל שהחזירו על ידי פלפולו ואז נלכד המחוז ההוא, עכ"ד החכם ושפתים ישק, עי"ש. (וראה בדברי יחזקאל, פר' בהעלותך, עה"פ וכי תבאו מלחמה). והאריך בזה הרבה בספה"ק ייטב לב (ראה פר' בהעלותך, ועוד).

וכבר הזכרנו כמ"פ מש"כ בספה"ק ישמח משה (הפטר בשלח) עה"פ (שופטים ד, ח) יבחר אלהים חדשים אז לחם שערים מגן אם יראה ורומח, שכאשר בני ישראל יושבים ועוסקין בפתגמי אורייתא ועוסקים במלחמה של תורה שוב אין זקוקים לצאת למלחמה גשמית על אויביהם בחרב וחנית, כי רק אומות העולם הם שצריכים ללחום במלחמה גשמית באנשי חיל וגיבורי כח, אבל לא כן בני ישראל שעוסקים בעסק התורה ומנצחים זל"ז בהלכה די להם בזה לנצח את כל אויביהם מסביב, וכן אמרו בגמ' (מכות דף י' ע"א) מאי דכתיב (תהילים קכב, ב) עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים, מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה, והיינו שבזכות פלפול התורה שמתנצחים תלמידי חכמים זה בזה בהלכה ומחדדים אחד את חבירו שוב אין צריכים לצאת למלחמה גשמית ויתקיים הכתוב תפול עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן. ואע"פ דפשטות הכתוב הנ"ל 'יבחר אלהים חדשים', קאי על שם של חול, אמנם בתנא דבי אליהו (רבא, פרק י') דרש לה כלפי מעלה, שהקב"ה בוחר בחידושי תורה שאדם מחדש, יעו"ש, ועל דרך זה מפרש שם בישמח משה המושך הכתוב 'אז לחם שערים' כלומר ששערי

וכאמור, ואמנם אם היו שומעים למשה רבינו והולכים לפי ציווי, היתה הארץ מיד נכבשת תחתם ולא היה צורך כלל במלחמה וכדו'.

ואולם כאשר החטא גרם והמרגלים לא קיימו את דברי מרע"ה להיות דבוק בתורה בכל ימי הליכתם, לא נכבשה הארץ בידם, ומפני כך הצטרכו עוד לשהות במדבר ארבעים שנה, אבל לא כן יהושע וכלב שקיימו את דבר משה רבינו בשלימות והשלימו שליחותם כראוי ע"י שכל זמן הילוכם דבקו בתורה, וממילא דבכח תורתם כבשו את מקומם כי על ידי הדביקות בתורה מצא מין את מינו מקום החיות והשורש של נשמתם שמשם נבע גם החיות והשורש של אותו מקום באר"י, ועל כן מיד זכו בחלקם וקנו את מקומם בארץ, באשר לכך שוב לא הצטרכו לקבל חלקם בעת חלוקת הארץ, שהרי כבר זכו בחלקם כאשר עברו בתוכה בין המרגלים, לכך נתמעטו יהושע וכלב מלקבל חלקם על ידי הגורל, כדי ללמד ולהורות כי עיקרה ושורשה של אר"י הוא באותיות התורה וכאמור, והבן.

תוכן ה'תורה' שאמר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בעת השוה"ט בעידן רעוא דרעוין פר' פינחס העעל"ט

אלעזר מה ראה אמר רב ראה מעשה ונזכר הלכה, אמר לו אחי אבי אבא לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני הבעל ארמית קנאין פוגעין בו, אמר לו קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא, וראוי לבאר מאי נפק"מ אימתי לימד משה רבינו ע"ה ענין זה, שהדגיש לומר לפניו לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני.

איתא בספה"ק (בספר עוללות הבציר בשם האריז"ל, ובקול אליהו בשם הגר"א זי"ע, ויש שהביאו כן ע"ש הרה"ק מהר"ש מאוסטרופולי) ברמז מחצית השקל, דתיבת מחצית"ת יש בה אתוון מ"ת, ואתוון ח"י והאות צדי"ק באמצע, כי עבודת הצדיק להפריד ולרחק את אותיות מ"ת ולקרב את אותיות ח"י. ועפי"ז ביארו מה שאמר הכתוב השיב את חמת"י מעל בני ישראל וגו', שע"י עבודתו בקודש של פינחס בקנאו קנאת ה', השיב לאחור את אותיות חמת"י שהיו אותיות מ"ת קרובים וסמוכים אהדדי ואתוון ח"י מרוחקים,

ירושלים שעוסקים בתורה והשערים המצויינים בהלכה שמחדשים חידושי תורה הם הלוחמים בעדנו, ועל כן 'מגן אם יראה ורומח' שיותר אין צריכים להם, עכתודה"ק.

ועד"ז יבואר מה שדרשו חז"ל (מגילה דף ג' ע"ב) עה"פ (יהושע ה, ט) וילן בלילה ההוא בתוך העמק אמר ר"י מלמד שלן בעומקה של הלכה, וע"פ האמור יבואר היטב כי יהושע ידע דבכדי שיוכל לנצח במלחמה ולכבוש את עי בהכרח שילון בעומקה של הלכה ואז ממילא תפול הארץ תחתיו וכאמור.

עפי"ז יבואר דזה אשר אמר משה רבנו למרגלים כי כאשר יתירו את הארץ לא יסיחו דעתם מן התורה, וז"ש ועליתם את ההר רמז על ההר הידוע ששם קבלו בני"א את התורה, כי בכל זמן שילכו יעסקו בתורה ואז ממילא יהא כל החיות והשורש של אר"י בידם, ובכך תיכף ומיד יכבשו את הארץ להיות להם נחלת הארץ, ולכן והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ ולא תחששו מגזל שהרי כבר קניתם את הארץ בכח התורה

בתוה"ק (כמדבר כה, יא-יד) וידבר ה' אל משה לאמר פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, לכן אמר הנני נותן לו את בריתי שלום, והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל. ונכתב פינחס ביו"ד זעירא, ובזוה"ק (ח"ג, דף ר"כ ע"א) אמרו הטעם ברמזי התורה והתוה"ק כפטיש יפוצץ סלע. ורביה"ק מוהרצ"א זי"ע באגרא דכלה בפרשתן, כתב דרק אצל פינחס בן אלעזר מצינו שנכתב שמו בכל מקום מלא ביו"ד, מה שאין כן שאר אנשים ששם פנחס כגון פנחס בן עלי וכיוצא, יעו"ש מה שביאר בזה לדרכו.

בבעה"ט הביא דבמסורה ב"פ לכן, הכא לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, ואידך (שמות ו, ו) לכן אמור לבני ישראל אני ה' וגו'.

בגמ' סנהדרין (דף פ"ב ע"א) וירא פנחס בן

ובכח גודל קדושתו עשה אותו המעשה בכעס גדול, כדי שיתעורר כח הכעס דקדושה, ונתן בזה כח לכל ישראל שיוכלו להתגבר על יצרם.

וזה כוונת רש"י בנקמו את נקמתי בקצפו אח הקצף שהיה לי לקצוף לעורר מדת הכעס דקדושה, והקב"ה לא כעס בימים האלו, ופנחס עשה זאת הפעולה, וע"כ הנני נותן לו את בריתי שלום, עכתוד"ק.

וכע"ז פירשו בספה"ק דהא דהקב"ה זועם בכל יום הוא מרוב טובו ית"ש, דהנה ז' מדות הקדושות ומדת החסד כוחו רב להשפיע בלי גבול ובלי שעור ועי"ז יוכל להתפשט ח"ו חסד דסט"א שמביא לאהבות רעות ותאות רח"ל, לכן זועם הקב"ה בכל יום כדי לעורר מדת הגבורה בחי' צמצום שע"ז נעשה מעצור למדת החסד לבל תתפשט להסט"א ועי"ז יוכלו להתגבר על היצה"ר מבחי' חסד דקליפה, ועל כן דייקא מפני שחסד א"ל כל היום לכך בהכרח שיהא גם א"ל זועם בכל יום, והבן.

לכך כיון שבאותם הימים לא כעס הקב"ה נתגבר החסד דקליפה להכשיל את בני בבנות מואב, ופנחס בקדושתו השיג דב"ז דמחמת ביטול מדת הגבורה נתעצם החסד דקליפה, לכך אחז צדיק דרכו לכעוס ולעורר מדת הגבורה ע"י שהרג את זמרי, ובכך ביטל כח החסד דסט"א וממילא רבים השיב מעון, וזה שפרש"י בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהשלים בכך ענין הכעס דקדושה כדי לצמצם את מדת החסד לבל תתפשט חוץ לגבול ולא יהי רק חסד דקדושה. ודפח"ח.

- בזכות צדיק שאינו גמור משתתק מדת הדין מעל בני ישראל -

ויתכן להוסיף נופך בענין זה, דהנה בנדר הקודש (ב"ר מ"ט, יד, הובא בישמח משה ריש פר' נח) פירש מה דאי' בגמ' (תענית דף כ"א ע"ב) בסורא הוות דברתא, בשביבותיה דרב לא הוות דברתא, סברו מיניה משום זכותיה דרב דנפיש, איתחזי להו בחילמא רב דנפישא זכותיה טובא הא מילתא זוטרא ליה לרב, אלא משום ההוא גברא דשייל מרא וזבילא לקבורה, והקשה המהרש"א דאדרבה אם רבו זכויותיו של רב א"כ כש"כ שראוי הוא להגן גם על דבר קטן שכן בכלל מאתיים מנה.

והוא השיב והיפך הסדר, וקירב אותיות ח"י וריחק את המ"ת, ועי"ז נתבטלה גזירת המגיפה והכליון מעל בני ישראל, עכד"ק, ואין קץ וסוף לרמזים בתוה"ק וסודותיה.

ולהלן בפרשתן (במדבר כז, טז-יז) יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה, אשר יצא לפנייהם ואשר יבוא לפנייהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה. וכבר עמד רש"י בזה בביאור כפל הלשונות בפסוקים אלו, וביאר בזה דתחילה ביקש שיצא עמהם למלחמות, ושוב ביקש שיוציאם ויביאם בזכויותיו, והתוה"ק כפטיש יפוצץ סלע.

- ענין א"ל זועם בכל יום ליתן כח להרגיז יצר הטוב על היצה"ר -

ואפ"ל עפ"י מה שביאר הגה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע דברי רש"י בקנאו את קנאתי בנקמו את נקמתי בקצפו את הקצף שהי' לי לקצוף, ותוד"ק דהנה כתיב (תהלים ז, יב) וא"ל זועם בכל יום, וצריך להבין מדוע כועס הקב"ה בכל יום.

אלא דידוע שבכל המדות המגונות יכולים להשתמש בהם לצורך גבוה ועבדות השם, ואיתא בגמ' (ברכות דף ה' ע"א) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, ובזה יכול להשתמש בכעס דקדושה להכעיס יצר טוב על יצר הרע ולנצח את היצר הרע. אך מנין לו לבשר ודם להכעיס היצר טוב על היצר הרע. אך מזה שהקב"ה כועס בכל יום, מזה נתעורר מדת הכעס דקדושה, ובזה יוכל כל אדם להכעיס על היצר הרע.

ואמרו עוד בגמ' שם (דף ז' ע"א) עה"פ (מיכה ו, ה) למען דעת צדקות ה', כמה צדקות עשיתי עמכם שלא כעסתי בימי בלעם הרשע שאלמלא כעסתי לא נשתייר וכו', והנה בלעם הרשע בראותו שאין יכול לקלל את ישראל מחמת שהוא לא היה יכול לקלל רק בשעה שהיה הקב"ה כועס, ואז לא כעס הקב"ה, חשב שעתה הוא שעת הכושר להסית את ישראל אל בנות מואב, כיון שלא יוכלו להתגבר על יצרם מכח שאין הקב"ה כועס, ולא נתעורר הכעס דקדושה וממילא לא יוכלו להרגיז היצר הטוב על היצר הרע, על כן יעץ את בלעם בעצה זו ועלתה בידו. ופנחס הרגיש בזה

בלא"ה קיימ"ל דגם אם אין אפילו באחת מהם כדי לבטל רק בשתייהם יחד יש בהם כדי לבטל מצטרפים שתייהם ומבטלים את האיסור, וא"כ ה"נ נימא שאף כשיש רק באחת מהן כדי לבטל דמותרות מחמת שמצטרפים יחד לבטל, ות"י הרשב"א (תוה"ב הארוך, הובא בב"י שם) שאין מצטרף דבר לבטל את האיסור אלא אם הוא גם נכנס בכלל הספק, דהיינו באופן שאין אפי' באחת מהם אין בו כדי לבטל שאז הספק בכל אחד מהם שהרי אם נפל האיסור לתוכה נאסר, ועל כן מצטרפים שתי הקדירות שהם בגדר הספק לבטל, אבל כשיש באחד מהם כדי לבטל שאז אין הוא נכנס בכלל הספק כלל כי אף אם נפל לתוכה הוא מותר, בכה"ג אינו מצטרף עם השני, ע"ש.

באשר לכך הצדיק השלם אשר אין עליו שום קטרוג כלל וגם בזמן ששולט הדין אין עליו חשש שיהא נתפס גם הוא, אין בכוחו להציל את הרשעים הגמורים מן העונש שהרי אינו נכנס עמהם בכלל הקטרוג וממילא דאינו מצטרף להיות עמהם בכפיפה אחת, משא"כ צדיק שאינו גמור שגם עליו מתעורר הקטרוג ובעידן ריתחא איכא למיחש שיהא נתפס בעונש, הוא הגבר שמצטרף עם החוטאים, וכיון דבעיקרו ה"ה צדיק בזכותו נמתק מדה"ד וגם הרשעים ניצולים מן הפורעניות, כדי שלא יהא איזה חשש נזק להצדיק, עכד"ק, יעו"ש.

והגה"ק הקול אריה (שו"ת, פתח טוב אות ט') המתיק לבאר עפ"י דברים הללו מה שאמרו חז"ל בברכות (דף ז' ע"א) תנא וא"ל זועם בכל יום וכמה זעמו רגע, שנאמר (תהלים ל, ו) כי רגע באפו חיים ברצונו, וצריכים להבין לאיזה ענין ולאיזה תכלית הוא הזעם הזה, ובכלל דהלא מצינו דשם א"ל הוא מדת החסד כדכתיב (תהלים נב, ג) חסד א"ל כל היום.

אלא דבאמת כי מאתו ית' לא תצא הרעות, והכל כאשר לכל הבא עלינו הוא אך טוב וחסד, וכמו"כ גם זעם הזה שבכל יום יש בה חסד נפלא וטובה גדולה, דהנה כאמור מה שהצדיק מגין אפי' על הרשעים הגמורים הוא משום חשש שלא יבא תקלה לצדיק עצמו דכיון שניתן רשות למשחית אינו מבחין בין טוב לרע, ולכן מציל אף את הרשעים שלא יבא עליהם פורעניות כדי שלא

ותו"ד, דיש שני מיני הגנה, א' שהצדיק מגין בזכותו על הרשעים, ב' שהקב"ה מציל הרשעים כדי שלא יספה גם הצדיק, דהרי כיון שנתן רשות למשחית אין מבחין בין טוב לרע (ב"ק דף ס' ע"א). והנה הבחינה הראשונה יתכן לצדיקים גמורים דזכותם מגין, אבל רק לאותן שלא נתמלא סאתם, אבל אם כבר נתמלא סאתם אין מועיל להם זכות הצדיק. ובחינה השנית היא דוקא לצדיקים שאינם גמורים, דשייך בהו הך דמשניתן רשות למשחית אינו מבחין, אבל בצדיקים גמורים לא שייך בהו הך דמשניתן רשות וכו', כדאי' בגמ' (ע"ז דף ד' ע"א) כתיב (בראשית יח, כה) חלילה לך להמית צדיק עם רשע, וכתוב (יחזקאל כא, ט) והכרתי צדיק ורשע, לא קשיא כאן בצדיק גמור, כאן בצדיק שאינו גמור, כלומר בצדיק גמור אף משניתן רשות למשחית הוא מבחין בו, א"כ בצדיק גמור אין צריך להציל את הרשעים כדי שלא יספה הצדיק אתם, נמצא דרשעים גמורים שנתמלא סאתם אין זכות הצדיק השלם מועיל להם, שהרי אינם ניצולים אלא עבור הצלת הצדיק עצמו לבל יספה גם הוא בעונם, ואין זה אלא בצדיק שאינו גמור ולא בצדיק גמור דאיהו בלא"ה ניצל, והיינו דקא מתחזי להו בחלמא דהא מילתא לא הוי בזכותיה דרב משום דרב נפיש זכותיה, ולא שייך גביה הך משניתן רשות וכו', ואי משום הגנת זכותו, הא מילתא זוטרתי היא לגבי דרב להגן על השכונה דזכותו של רב היה מגין על כל העיר כולה, אלא ודאי דנתמלא סאתם ועל כן לא אהני להו הגנת זכות, אלא הא מילתא הוי משום צדיק אחרינא דלא נפיש זכותיה, דבצדיק שאינו גמור שייך משניתן רשות למשחית וכו', והגין עליהם מפני הצלת עצמו, עכ"ד וכתב עליו היש"מ ושפתים ישק משיב דברים נכוחים.

ובישמח משה (פר' בלק, ד"ה עוד פי' עה"פ הן עם לבדד) הסמיך לזה דבר נפלא ע"פ ההלכה, מהא דתניא בתוספתא דתרומות (פ"ו הי"א, ובטוש"ע יור"ד, ס' קיא) שתי קופות של חולין ונפל תרומה באחת מהן, בזה יש מאה כדי לבטל ובזה אין מאה, שתיהן מותרות, שאני אומר האיסור נפל באותה שיש בה מאה. והקשה הר"ש (פ"ד דתרומות מ"ב) למ"ל טעמא 'שאני אומר', הרי

חזקה ישלחם וגו', דהנה אחז"ל (מכילתא, פר' בא) ואת ערם ועריה (יחזקאל טז, ז) בלא מצוות, ובאיזה זכות נגאלו בזכות משה ואהרן שנאמר שדים נכוננו, וכתוב (שיה"ש ד, ה) שני שדיך כשני עפרים וכו' עיי"ש, ולכאו' היאך היה מועיל להם זכותו של משה הרי הוא צדיק תמים אשר לא נכנס בגדר הספק כלל דהרי היה נקי מכל חטא, אלא דע"י שהתרעם באמרו למה הרעת לעם הזה בכך נחשב לו לפגם ומדה"ד רצה לפגוע בו על כי הרהיב בנפשו להרהר אחר מדותיו של הקב"ה, ומעתה נכנס גם הוא בגדר הספק ושוב היה יכול להגין על ישראל, וז"ש לו הקב"ה עתה תראה את אשר אעשה לפרעה, דייקא עתה כי מעיקרא לא יכולת לראות כי לא היה מועיל זכותך להגן בעדם כי לא היית בכלל הספק, אך עתה שאף בך נכנס איזה פגם שאמרת למה הרעות, א"כ גם אתה בכלל הספק, ושוב יועיל זכותך להושיעם.

ובזה ביאר מאמר הכתוב (שמות ו, ב) וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה', רצ"ל דעל ידי אשר וידבר 'אלוקים' אל משה שביקש מדת הדין לפגוע במשה, לכן דייקא ויאמר אליו אני הוי"ה מקור הרחמים, עכתו"ד ודפח"ח, ויעו"ש מה שהאריך בזה עוד.

בהאמור יתורץ מה שנתקשו המפוי' במה שנא' (שמות לב, יט) וירא משה את העגל ומחולות ויחר אף משה וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר, דלכאו' היאך שבר משה את הלוחות העדות והרי עבר בכך על לאו דלא תעשון כן לה' אלוקיכם (דברים יב, ד), שזהו אזהרה למוחק את ה' ולנותץ אבן מהמזבח, וכיצד שבר את הלוחות אשר מכתב אלוקים הוא.

ולהנ"ל י"ל דכאשר ירד משה ונוכח לראות כי בני ישראל סרו מהר מן הדרך וכי מידת הדין מתוחה עליהם, עד שאמר לו הקב"ה (שמות לב, י) ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול. טיכס עצה להתחבר ולכלול עצמו עם בני ישראל ואז ינצלו כולם, שכן כאשר הוא יהיה באגודה אחת עם כלל ישראל לא יצא עליהם שום גזירה יען שהרי בפירוש נאמר לו ואעשה אותך לגוי גדול וכיון שהוא כלול עמהם ינצלו כולם, אמנם דא עקא שמשה איש האלוקים היה בגדר צדיק גמור שאינו יכול

יותפס הצדיק עמו, אלא דכאמור דבר זה שייך רק בצדיק שאינו שלם לגמרי ויש עליו חשש שיינזק גם הוא, משא"כ בצדיק גמור שאין עליו שום קטרוג כלל ליכא למיחש שיהא נתפס ושוב אין בכוחו להגן על הרשעים הגמורים וכו"ל.

והנה שלמה המלך ע"ה אמר בקהלת (קהלת ז, כ) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, ומבואר בספרים דלא חשודי הצדיקים יראי השם לעבור ח"ו על ל"ת, אלא שלפעמים יארע להם שלא קיימו מצות עשה בשלמות הראויה בדחילו ורחימו, או שימנע ולא יוכיח את בעלי עבירה מאה פעמים כדינו דעובר על מצות עשה דהוכח תוכיח, וז"ש אשר יעשה טוב ולא יחטא שאינו עושה הטוב בשלימות.

והנה אמרו חז"ל (ראה מנחות דף מ"א ע"א) דעל מצות עשה אין הקב"ה מעניש רק בעידן ריתחא, באשר לכך ברוב טובו וחסדו ית"ש ממשיך הקב"ה רגע של זעם בכל יום ויום, ועיי"ז נתהוה עידן ריתחא ובאותו שעה מדת הדין מקטרג גם על הצדיקים, וכיון שיוצא בחי' הדין גם על הצדיקים, ממילא דגם הם נכנסין בחשבון ושוב בזכותם להציל ולהגין ולעכב את הפורעניות, וזה שאמר הכתוב כי רגע באפו, מה שהקב"ה כועס באותו רגע הוא בעצמו עבור שחיים ברצונו שמכעס הזה נמשך טובה וחיים לעולם, (ועי' ערבי נחל, פר' וילך, דרוש לר"ה; ושם, פר' פנחס).

והמתיק לפרש עד"ז את מאה"כ בתהלים (ז, יא) - (יב) מגיני על אלקים מושיע ישרי לב, אלקים שופט צדיק וא'ל זועם בכל יום, דהכוונה מגיני על אלקים עיקר המגן וסמיכה שלי הוא על אלקים רצ"ל מדת הדין, שבזה אתה מושיע ישרי לב ואמר הטעם על זה אלקים שופט צדיק רצ"ל שמידת הדין שופט גם את הצדיק, ועיי"ז מצטרפים עמנו להגן בעדינו, והיינו טעמא אשר א'ל זועם בכל יום כדי שיהא עידן ריתחא וממילא שופט הקב"ה גם את הצדיק ושוב יכול להגן, כנ"ל.

- משה ואהרן עשו בחי' עבירה כדי להשתתף עם הציבור ולהגין בעדם -

בהמשך דבריו שם ביאר עד"ז מאה"כ (שמות ה, כב ואלך) וישב משה אל ה' ויאמר א' למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני וגו', ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד

להצטרף עם כלל ישראל כי הוא אינו נכנס בכלל הספק, אי לזאת גמר אומר בלבו לשבור את הלוחות ובזה יעבור על 'לא תעשון כן לה' אלוקיכם' ויהיה בו מעין החטא שחטאו ישראל בע"ז, וממילא יהא כלול גן הוא עצמו עמהם ועי"ז יוכל להגן עליהם ממידת הדין, ועל כן התחנן להשי"ת ואמר (שמות לב, לב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, שהרי גם אני עצמי חטאתי כמותם. ודבר זה היה איפוא עצה עמוקה של משה רבינו ע"ה כדי להושיע את ישראל, כי ידע שבמצב מר כזה אשר קו הדין מתוח עליהם אין שום עצה אחרת רק לכלול עצמו עם כל ישראל שיהא גם הוא עצמו נידון עמהם.

ואף אהרן כהנא קדישא מידה זו היתה עמו, וזה שהשיב אהרן למשה, כשאמר לו (שמות פסוק כא-כב) מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה, ויאמר אהרן אל יחר אף אדוני אתה ידעת את העם כי ברע הוא, והיינו שראה ששלט בהם מדת הדין, ומעתה לא היה לו עצה אחרת זולת מה שיצטרף אף הוא עמהם, ועל ידי כן יוכל להגן בעדם ולהצילם בנפשם, דהלא ברשע גמור לא יוכל להגין רק צדיק שאינו גמור וכנ"ל.

והנה בירושלמי (סנהדרין פ"ט ה"ז) וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, מה ראה ראה את המעשה ונזכר להלכה הבועל ארמית הקנאים פוגעין בהן, תני שלא ברצון חכמים, ופינחס שלא ברצון חכמים, א"ר יודה בר פזי ביקשו לנדותו אילולי שקפצה עליו רוח הקודש ואמרה והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם וגו', עיי"ש, ובגמ' סנהדרין (דף פ"ב ע"א) מצינו שאף מלאכי השרת בקשו לדוחפו, וראוי לבאר פשר דבר שרצו לנדותו ולדוחפו, אחר שראו בחוש היאך שבכוחו נעצרה המגיפה. ובפני משה שם שביקשו לנדותו ולהרחיקו מפני שעשה אחר ששאל, דרק בשעת מעשה ממש היה מותר לו למסור נפשו, וכאן שנשתהה נאסר עליו לסכן עצמו.

וזה שרמז רש"י בדבריו, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהיינו שעורר את מדת הדין בכך שעשה עבירה בכך שסיכן את עצמו שלא כדת, אשר דבר זה מתעורר תמיד ע"י בחי' א"ל זועם בכל יום כמ"ש הקול אריה כדי להכליל גם

בכך שרמז רש"י בדבריו, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהיינו שעורר את מדת הדין בכך שעשה עבירה בכך שסיכן את עצמו שלא כדת, אשר דבר זה מתעורר תמיד ע"י בחי' א"ל זועם בכל יום כמ"ש הקול אריה כדי להכליל גם

בכך שרמז רש"י בדבריו, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהיינו שעורר את מדת הדין בכך שעשה עבירה בכך שסיכן את עצמו שלא כדת, אשר דבר זה מתעורר תמיד ע"י בחי' א"ל זועם בכל יום כמ"ש הקול אריה כדי להכליל גם

בכך שרמז רש"י בדבריו, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהיינו שעורר את מדת הדין בכך שעשה עבירה בכך שסיכן את עצמו שלא כדת, אשר דבר זה מתעורר תמיד ע"י בחי' א"ל זועם בכל יום כמ"ש הקול אריה כדי להכליל גם

בכך שרמז רש"י בדבריו, בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף, דהיינו שעורר את מדת הדין בכך שעשה עבירה בכך שסיכן את עצמו שלא כדת, אשר דבר זה מתעורר תמיד ע"י בחי' א"ל זועם בכל יום כמ"ש הקול אריה כדי להכליל גם

עשה כן כדי שיחול גם עליו מדה"ד ובכך יצטרף אל הכלל כולו שהרי גם הוא חטא כמוהם, ושוב נמשך מכך רווח והצלה לבני ישראל, שהרי אם ח"ו ייענשו יהיה גם הוא כלול עמם בעונשם, וע"ד מה שאמר משה רעיא מהימנא אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. ובבחינה זו יהא אליהו הנביא מליץ טוב על בני"ה בכל דור ודור, שגם כאשר ח"ו תמה זכותם חלילה יצטרף הוא עצמו לכלול עצמו עם הכלל, ועל ידי כן יגן ויושיע על הכלל כולו.

- ענין שבירת הלוחות מתעורר מידי שנה להגין על ישראל -

ובזה יש לבאר ענין יום שבעה עשר בתמוז שבו נשתברו הלוחות (תענית דף כ"ח ע"ב), ואשר כן נסתבב מאת המסבב כל הסיבות הבורא ית"ש, דהנה נודע מאמר הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע (ראה עבודת ישראל, פרשת בלק, ד"ה וי"ל פירוש), בפסוק (שמות לב, לד) וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם, שיזכור לדורות את מעשה העגל, דלכאוו' יפלא הרי כבר אמר ה' סלחתי כדבריך (במדבר יד, כ), וא"כ מדוע יזכור השי"ת לנצח את מעשה העגל. גם יש להבין אמז"ל בגמ' ברכות (דף ל"ב ע"ב) עה"פ (ישעיה מט, טו) גם אלה תשכחנה, זה מעשה העגל. ואנכי לא אשכחך, זה מעשה סיני, והאריך לבאר דכוונת הכתוב הוא לטובה ולחסד, כי הקב"ה יזכור לבני"ה את המליצה שנתעוררה ע"י מעשה העגל ויחון את בני"ה לטובה, וזהו וביום פקדי כשירצה הבוכ"ע לפקוד את בני ישראל לטובה ופקדתי יזכור את החלק הטוב שנתעורר על ידי מעשה העגל. וכמו כן בכל עת אשר יחפוץ האיש הישראלי לשוב למוטב יקבלו הקב"ה באהבה בתשובה נכונה, כשם שכיפר להם הקב"ה לישראל על מעשה העגל בהיותם במדבר, אתוד"ק עי"ש דבה"ק באריכות במשל ומליצה.

ועל כן בכל שנה ביום שבעה עשר בתמוז מתעורר אותו מליצה ישרה שהליץ משה רבינו על ידי שבירת הלוחות, שאז נתחבר מרע"ה רעיא מהימנא להיות עם הכלל כולו בכפיפה אחת, וכאז כן עתה שהרי אחז"ל (סוטה דף י"כ ע"ב) מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש, לכן בכל עת כאשר ישנו ח"ו איזה קטרוג על

את הצדיקים בכללות הדין, ובאותם הימים שלא כעס הקב"ה המשיך פנחס דבר זה בקצפו וכאמור, ועל ידי זה ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי, שהרי ע"י שעורר על עצמו בחי' הדין והגבורה הועיל זכותו וזכות משה רעיא מהימנא להגן ולהמתיק את מדת הדין מכלל ישראל ונעצר המגיפה.

על זה בא הרמז שנכתב פינחס ביו"ד זעירא, להורות על ענין האמור שהכניס ודחף עצמו להיות נכלל בכלל כל ישראל, על מנת להגן עליהם, וביותר דנודע כי אות י' מורה על בחי' חכמה, וכבר ידענו כי ענין החכמה הוא בחי' שני הפכים יחדיו כאשר הבאנו כמ"פ בשם הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, וכמו"כ מעשהו של פנחס שעורר כעס ומדנים ממדת הגבורה ודבר זה עצמו המשיך את חסד א'ל להגן ולהציל את בני ישראל, לכך ניתוסף בו אות י"ד, והבן.

וכיון שעשה כן, על כן הובטח מפי הגבורה לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, ופירש המסורה לכן אמור לבני ישראל אני הוי"ה, שנאמר כן למשה רבינו לאחר שהרהיב לטעון ולומר להקב"ה 'למה הרעתה לעם הזה, וכנ"ל מהקול אריה דדייקא ע"י שהתרעם ואמר למה הרעתה לעם הזה בכך נחשב לו לפגם ומדה"ד רצה לפגוע בו על שהרהר אחר מדותיו ית"ש, ועי"ז נכנס גם הוא בגדר הדין והמשפט ושוב היה יכול להגין על ישראל, כמו כן על דרך זה ממש היה פעולת פינחס להכניס עצמו שיהא מדה"ד מקטרג גם עליו, ובכך יומתק הדין מעל בני ישראל להגן בעדם ולהצילם מן העונש.

עפי"ז יובן מה שדרשו חז"ל (סנהדרין דף פ"ב ע"ב) 'ויכפר על בני ישראל', ראויה כפרה זו שתהא הולכת ומכפרת לעולם, דהנה בתרגום יונתן בפרשתו כתב, ואעבדיניה מלאך קיים וייחי לעלמא למבשרא גאולתא בסוף יומיא, והיינו שפנחס יהא למלאך קיימא ויבוא לבשר לנו הגאולה בקץ הימין, וכנודע כי פנחס הוא אליהו (רש"י ב"מ דף פ"ב ע"ב), וכמ"ש בתרגום יוב"ע ובתרגום ירושלמי, ולכן אמר (מלכים א-א יט, יד) קנא קנאתי לה' אלוקים צבאו"ת וגו', ואחז"ל שנענש על כך על קיטרג על בני ישראל לומר 'כי עזבו בריתך' (עיין מדרש שיה"ש א, לח), דבכוונה

יעזור השי"ת וירומם הימים האלו ויהפכם מיגון לשמחה מאבל ליום טוב משעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול, ויקויים היעוד (תהלים קיג, ז) מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון, ונודע מש"כ רביה"ק מהרצ"א זי"ע בבני יששכר (מאמרי תמוז אב מאמר א, סימן ה וסימן ו) דחודשי תמוז אב מרומזים באותיות ד"ל, יעו"ש. ומרובה מדה טובה ממדת פורעניות חמש מאות פעמים, וצום הרביעי וצום החמישי יתהפכו במהרה לימים טובים, בקיום הפסוק (ישעי' לה, י) שמחת עולם על ראשיהם, בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

רובינשטיין שליט"א רב ביהמ"ד מגדנות אליהו בירושלים עיה"ק, בדבריו הרחיב בשבח המחותן שליט"א, והסמיק דברי ספה"ק מאור ושמם בפרשתן, עה"פ בני גד למשפחותם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני. דהתורה הקדושה היא נצחית ומלמד אותנו במדת הצדקה היאך לנהוג את עצמו, כי ג"ד מרמז על הצדקה שהוא ראשי תיבות גומל דלים. והנה הראשון הוא במדת הצדקה שצריך ליתן להעני בצנעה ובסתור, וע"ז אמר לצפון משפחת הצפוני דהיינו לשון בצנעה לשון צפון וטמון ומכוסה דהיינו שיתן בצנעה להעני. וכמה נאים הדברים אצל המחותן הי"ו אשר מלבד צדקותיו הידועים, הריהו עומד ומפזר מהונו וממונו במתן בסתר עד אין שיעור.

עוד שנית - הרחיב שם המאור ושמם - במדת הצדקה רמוז במה שנאמר 'לחגי משפחת החגי', דהיינו לשון שמחה וחדוה לשון חג ומועד דהוא עת שמחה, שצריך ליתן להעני בשמחה גדולה. וע"ז יעידון יגידון כל אלו המתעסקים בהחזקת עול מוסדות התורה החינוך והחסד, את השמחה הגדולה השרויה על פני המחותן הי"ו בשעה שהוא זוכה לעזור ולסייע בתרומות בסכומים הגונים, כשניכר בחוש ההנאה הגדולה שיש לו על זכותו להיות שותף בקדשים.

ועוד צריך במדת הצדקה - ביאר המאור ושמם - ליתן ולחזור וליתן כדכתיב נתון נתן לו ודרשו חז"ל (ספרי פיסקא קיז) אפילו מאה פעמים. וע"ז רמז 'לשוני משפחת השוני' רצ"ל 'שוני' הוא לשון 'שנים' לחזור הדבר כמה פעמים דהיינו ליתן ולחזור וליתן. כשגם מידה זו מצויה אצל המחותן, שנותן וחוזר ונותן, ובכל פעם ההרגשה אצל מי שבא אצלו הוא כאילו כעת הוא הפעם הראשונה שנמצא, כשר' מנדל נותן לו מזמנו ומהונו בלב ונפש חפצה.

בהמשך הרחיב בדבריו על גודל מסירות נפשם למען כל קדשי בית צאנז זה כמה דורות בבית

שונאיהם של ישראל מיד מתעורר בחי' זו שמרע"ה מצרף עצמו אל כלל ישראל, ובכך ממתיק מעליהם כל הדינים ומתהפך הכל לרחמים וחסדים, וזהו וביום פקדי ופקדתי וגו' לצרף לכללות ישראל את משה רבינו ובכך לשכך כעס וקצף. ואילולי שהיה משה רבינו ע"ה שובר הלוחות ולא היה מצטרף עם הכלל, הרי שח"ו לא היה נשאר שריד ופליט, ברם על ידי מעשיו עורר מדת הדין גם על עצמו וממילא נצטרף גם הוא אל כללות ישראל וכאמור, ובגין כך גם ביום חרון אף שפך חמתו על עצים ואבנים ועם בני ישראל נשאר לפליטה לטובה.

ליל שלישי פר' פינחס י"ג תמוז

בערב סידר מרן שליט"א חופה וקידושין אצל החתן מורנו שלמה נ"י בן הרב אברהם פסח שמרלר מנהל ת"ת דרכי אבות בביתר עילית (ב"ר משה מאיר מפעיה"ק), ע"ב הר"ר שלום ברבר מפעיה"ק (ב"ר יצחק אהרן מפעיה"ק).

והגיש הרה"ג ר' יעקב ישראל שמרלר שליט"א ראש כולל נחלת יעקב ירושלים (בהג"ר חיים שליט"א) את ספרו החדש 'דבריו ליעקב' על שו"ע או"ח.

יום שלישי פר' פינחס י"ג תמוז

אחר התפילה נערך שמחת הברית לבן הר"ר אלכסנדר משה וינגרטן מפעיה"ק (ב"ר חיים מנחם מפעיה"ק, וח"ר צבי אלימלך משי זהב מפעיה"ק).

אח"כ נגשו בקו"פ הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א, הרה"ח ר' אהרן דוד ווינברגר והר"ר מאיר לצטר מפעיה"ק, לקבל ברכת הקודש לרגל פתיחת ארגון 'אתן אני' בחצר קדשנו. מרן שליט"א הפליג מאוד בחשיבות הענין, ובגודל זכותם של כל העוסקים והמתעסקים בענין זה, אשר הוא בלתי ניתן לשער כלל. והאציל מרן שליט"א מברכות קדשו לרוב הצלחה וסייעתא דשמיא.

יום חמישי פר' פינחס ט"ו תמוז

בצהרים נכנס מרן שליט"א לקלינע זאל שבמעון הקודש, להשתתף בשמחת השבע ברכות שנערך ע"י בית מרן שליט"א לחתן המו"מ בתוי"ש כמר משה פרידמן נ"י עם בת הנגיד הנכבד הרה"ח ר' מנחם מנדל רייך הי"ו מקרית הבעש"ט, בן הרה"ג רבי בן ציון רייך שליט"א נאמן בית רבוה"ק. בהשתתפות בני משפחת המלוכה, ובני משפחות המחנותנים.

מרן שליט"א ערך שולחן לחיים, ואיחל לחתן ולמחותנים, ונטל ידיו לסעודה. במהלך הסעודה נשא דברים הרה"ג רבי דוד הלוי

הישיבה שליט"א - יו"ר מפעל 'אחים לשמחה', אל מרן שליט"א והציג שטר שותפות שבו מתחייב המחותן הנגיד הרה"ח ר' מענדל הי"ו להוסיף עוד סכום עתק של מאות אלפי ש"ח לשנה עבור הרחבת קרן 'גילה ונשמחה' שהקים במפעל 'אחים לשמחה' ע"ש אמו החשובה ע"ה, מתוך מטרה לתת סיוע בהענקת מלבושים מכובדים לחתנים וכלות בחצר קדשנו, בדרך כבוד. מרן שליט"א חתם על השטר בכי"ק וכן חתמו הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב שליט"א והנגיד ר' מענדל שליט"א.

והציגו לפני מרן שליט"א הדו"ח מה שחילקו בשנה האחרונה לחתנים וכלות וכמה מזה נתן הנגיד ר' מענדל, מרן אמר: 'אכן, הדברים ידועים, הלא דבר גדול הוא, ליתן מלבושים בעת נישואין כשהוצאות גדולות', ומרן שליט"א הביע התפעלותו וקורת רוחו מדבר נשגב זה. הנגיד ר' מענדל תיאר בפני מרן שליט"א איך שראה באופן אישי כמה וכמה פעמים שמחותנים וחתנים יוצאים עם חבילות ענק של מלבושים מהחנות והכל חתם אין כסף.

העסקן מוה"ר ישראל גולדשטיין הי"ו אמר למרן שליט"א שבעלי המקום אמרו לר' מענדל כמה פעמים, שכל החנות כולה שלו הוא, כי הכל משולם ע"י קרן 'גילה ונשמחה' שע"י אחים לשמחה.

מרן שליט"א בירך את ר' מענדל בברכת קדשו והורה לו להוסיף כהנה וכהנה. מרן שליט"א אף אמר למוה"ר ישראל גולדשטיין הי"ו, מנהל 'אחים לשמחה' שיוסיף ויביא ויצרף עוד נגידים עם לב רחב כמו ר' מענדל כדי שיוכלו לחלק יותר ויותר.

אח"כ נתכבד לשאת דברים סב הכלה הרה"ג רבי בן ציון רייך שליט"א נאמן בית רבוה"ק, בדבריו הרחיב בפרפראות נאות לשמחת חתן וכלה. כן הזכיר מגודל פעולותיהם של אביו הרה"ח ר' שמואל רפאל ז"ל וזקיני הרה"ח ר' יחזקאל ז"ל למען כל קדשי בית צאנז, ועמדו לימינו של כ"ק מרן זי"ע במסירות נפש ממש. כן הזכיר את היותו של זקיני ר' יחזקאל ז"ל בעל תפילה בימים הנוראים אצל כ"ק מרן זי"ע במתיקות מיוחדת בנעימותו ובתפילתו השובה לבב כל נפש.

אחר שזמרו כמה ניגוני הודיה, פתח מרן שליט"א בדברות קודש, וזהו תוכנם:

בתוה"ק בפרשתן (במדבר כו, א-ה) ויאמר ה' אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן לאמר, שאו את ראש כל עדת בני ישראל מבין עשרים שנה ומעלה וגו', ראובן בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת החנוכי לפלוא משפחת הפלאי.

וברש"י לפי שהיו האומות מבזין אותם מה אלו מתיחסין על שבטיהם סבורין הם שלא שלטו המצריים באמותיהם, אם בגופם היו

המחותן, זקיני הרה"ח ר' יחזקאל רייך ע"ה, שהעיד עליו כ"ק מרן זי"ע שהיה איש צדיק, בנו הרה"ח ר' שמואל רפאל ע"ה, אשר רבים עוד זוכרים את מסירות נפשו למען הקמת מקום קודש זה. בנו להבחל"ח הרה"ג רבי בן ציון שליט"א אשר כמעט כל תקומת בית צאנז בשנים אשר זכה לשמש בקודש אצל כ"ק מרן זי"ע נזקפת לזכותו, כאשר עמד לימין הקודש בהקמת מוסדות התורה החינוך והחסד, אם זה בהקמת כוללי הש"ס מפעל הש"ס, מרכז רפואי צאנז, ומרכזי התורה בירושלים עיה"ק בב"ב במאנסי ועוד ועוד. מלבד זכויותיו הכבירים בהוצאתם לאור של ספריו הק' של כ"ק מרן זי"ע. וכעת ממשיך גם לדור הרביעי אצל המחותן ר' מנדל הי"ו כשלכל ענין וענין אשר עסקני מוסדותינו הק' ושלוחי כ"ק מרן שליט"א מבקשים מעמו הריהו עומד ואומר 'הנני', וזוכה להיות שותף נאמן בכל מפעלות התורה הצדקה והחסד בחצר הקודש צאנז.

את דבריו חתם בשם כלל הנהלת מוסדוה"ק די ככל אתר ואתר, בהכרת הטוב הגדולה שיש להם כלפי המחותן הי"ו, כשבוודאי שזכות זו מלווהו להצלחה בכל מעשיו.

כן שיגר ברכות מזל טוב למחותנו הרה"ח ר' הלל פרידמן הי"ו שמלא חסד וצדקות בצניעות ולסב הנגיד הרה"ח ר' אליעזר לפשיץ הי"ו מאנטוורפן ולשאר הסבים.

לאחמ"כ נשמעו דבריו של הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שליט"א, אשר בדבריו הזכיר מ"ש כ"ק מרן זי"ע, מה שנחלקו הרה"ק מפרימישלאן זי"ע והרה"ק מרוזין זי"ע בביאור מאמרם ז"ל בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, דהרה"ק מפרימישלאן זי"ע שלח לומר להרה"ק מרוזין זי"ע שהוא מבאר דלפי שהוא מסתפק במועט ודי לו בקב חרובין, לכך זכותו גדול להיות כל העולם ניזון בשבילו. וצוה הרה"ק מרוזין להשיבו להרה"ק מפרימישלאן זי"ע שהוא מפרש כך, דמזונות היינו כדי חיותו בצמצום, ופרנסה היינו בהרחבה לכסות ומזון, וכונת הבת קול למה כל העולם ניזון רק מזונם בצמצום, מחמת שחנינא בני די לו בקב חרובין, ובאופן שהצדיק מתנהג כך משפיע לכל העולם אבל אם הצדיקים יש להם בהרחבה אזי היו משפיעים לכל העולם פרנסה בהרחבה, דהא השפע נשפע ע"י הצדיק ואם הוא מקבל בהרחבה אז משפיע גם כן לאחרים בהרחבה.

המחותן ר' מנדל הי"ו מתנהג במידה זו כאשר הוא נוהג באחרים בהרחבה ומוזיל הון מכיסו למענם, לשמחם ולעודדם בכל עת ועונה. ובוודאי שבזכות כן זוכה לראות בנין וחתנין רבנן דורות ישרים ומבורכים.

כאן ניגש הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש

וכאשר על אף הכל הוא מתייגע בתורה הריהו זוכה לאמיתה של תורה, ועל זה נתכוונו חז"ל באמרם השרוי בלא אשה שרוי בלא תורה, כי רק כאשר 'גיגע כפיך כי תאכל' ובא לו עסק התורה בעמל ויגיעה או אז 'אשריך וטוב לך'.

האמנם בכדי שיזכה האדם לבוא לידי כן, הוא רק כאשר יש לו אשה כשרה, אשר היא מוקירה תורה ולומדיה, והיא מסייעת ביד בעל לעסוק בתורה, שאז יוכל הוא ללמוד מתוך הרחבת הדעת. והדברים ידועים וברורים, כאשר בעיני ראיתי כאלו אשר לאחר נישואיהם התרוממו ונתעלו במדריגות רמות בתורה הק', על אף שבבחרותם לא היה ניכר כל כך גודל כישרונותיהם וכו', ובהיפוך כאלו אשר בבחרותם ישבו ועסקו בתורה בכל כוחם, ולאחר שהקימו את ביתם היה להם ירידה גדולה עד שנעשה בחי' שינוי צורה רח"ל.

ויורמז במאמר החכם מכל אדם שלמה המלך ע"ה (משלי יט, יד) בית והון נחלת אבות ומה' אשה משכלת, וצ"ב מה שאמר 'משכלת', דיותר היה לו לומר אשה שכלית וכיוצ"ב. ולהנ"ל אפ"ל דנקט לשון זה, דהאות מ' הופך את התיבה להיות בלשון מפעיל, וכוונת הכתוב שהאשה היא היא שמפעילה ועושה את בעלה להיות משכיל, וזה על ידי שהיא מסייעת בידו לעסוק בתורה.

לזה דייקא באשה נרמז האות ה"א להורות שגם לה יש חלק בתורת בעלה, וכדאמר התנא האלוקי רבי עקיבא שלי ושלכם שלה היא (כתובות דף ס"ג ע"א). ולזה רמז נמי האות ה"א בתחילה לרמז על גודל כוחן של בית יעקב וזכותן בתורת בעליהן.

*

הכרת פני החתן ענתה בו, ואף שאין אני מכירו, אולם חזקה על המחותר ר' מנדל שהוא עושה עסקים טובים, ויש לו ברכה במעשי ידיו, ובוודאי אף בזה נתברך ועלה בידו ב"ה.

הנה פעמים אנו מוצאים שישנם משפחות אשר אורחות חיהם הוא ברחבות יותר, הרי שאף אם אין הדבר משפיע ברוחניות על בעל הממון, מכל מקום הוא משפיע וגורם על צאצאיו אחריו. והנה כאן אצל ר' מנדל רואים הכל כי

מושלים, קל וחומר בנשותיהם. לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה לומר מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם, וזהו הוא שמפורש ע"י דוד (תהלים קכב, ד) שבטי י"ה עדות לישראל, השם הזה מעיד עליהם לשבטיהם, לפיכך בכלום כתיב החנכי הפלואי וכו', ע"כ. ולכאו' ראוי לבאר מפני מה נתווסף אות ה"א בתחילת השם ואות יו"ד בסוף השם, ולא כסדרו י"ה.

ובפשטות אפ"ל עפ"י המבואר בחז"ל (סוטה דף י"ז ע"א) איש ואשה שכינה שרויה ביניהם, והה"א הוא אצל האשה והיו"ד אצל האיש. ולזה כשרצו להודיע על יחוס ישראל וטהרת היחוס, רמז האות ה"א בראשונה, כי הה"א מורא כאמור על האשה שהיא כהוגן שאז זוכים להשראת השכינה, ורמז בזה שהיו בנות ישראל צדקניות ולא נכשלו כלל במצרים.

ועוד אפ"ל, דהנה האות ה"א מורה על תורה, וכמפורש ברש"י פר' בראשית (א, לא) עה"פ יום השישי דהוסיף ה"א בשישי בגמר מעשה בראשית, לומר שהתנה עמהם על מנת שיקבלו עליהם ישראל חמשה חומשי תורה, יעו"ש.

והנה הני נשי לאו בני תורה נינהו, וכדדרשו חז"ל (קידושין דף ל' ע"א) בפסוק (דברים יא, יט) ולמדתם אותם את בניכם, ולא בנותיכם. ואמרו חז"ל (ברכות דף י"ז ע"א) א"ל רב לר' חייא נשים במאי זכיין, באקרויי בנייהו לבי כנישתא ובאתנויי גברייהו ביה רבנן ונטרין לגברייהו עד דאתי מבי רבנן. והיינו כי הן עצמן אינן יכולות לעסוק בתורה הק'. ומעתה לפי"ז ראוי לבאר מפני מה רמוז אות ה"א הרומז לתורה באשה שהיא אינה בכלל זה.

ברם כבר אמרו חז"ל (יבמות דף ס"ב ע"ב) השרוי בלא אשה שרוי בלא תורה, ואף שענינינו רואות את כל היכלי הישיבות אשר עוסקים בהם בתורה בטהרה ומתייגעים בהם בתורה, איברא שהבחור הלומד בישיבה הוא אין לו כל דאגה טרדה ועול, ועל כן אינו זוכה עדיין להשגת אמיתה של תורה. לא כן מי שהקים את ביתו ומעתה רבה עליו הטרדות מעול הבית וכו', כשהרבה תירוצים ומענות יש לו למנוע עצמו מעסק התורה,

ושנים טובות, הן בזיווג זה והן בכל שאר הצאצאים, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, ונזכה מהרה לקיום היעוד (עפ"י ישעי' סב, ה) כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלוקיך בגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

לאחמ"כ ברכו ברכהמ"ז, על הכוס בירך סב הכלה הגרב"צ רייך שליט"א, שש ברכות - בירך מרן שליט"א, ברכה אחריתא - הסב הנגיד הרה"ח ר' אליעזר ליפשיץ מאנטווערפן. אחר כך חילק מרן שליט"א כוס של ברכה לכל הנוכחים. וקם מרן שליט"א לריקוד של שמחה משך זמן, ורקד ביחידות עם החתן וכן עם המחותנים.

בערב סידר מרן שליט"א חופה וקידושין אצל החתן יוסף מאיר נ"י בן הרה"ח ר' ישראל צבי ווינברגר מפעיה"ק (ח"ר יצחק שלמה הרשקוביץ מפעיה"ק), ע"ב העסקן הרה"ח ר' יודל שפירא מנהל מרכז התורה והחסד רשת הכוללים פעיה"ק (ח"ר אליעזר בריל מפעיה"ק).

אח"כ הגיע מרן שליט"א לסיור מיוחד באגף הטהרה החדש במקוה הטהרה פעיה"ק שנבנה ושופץ בחודשים האחרונים, ועומד לקראת גמר הבניין ממש. מרן שליט"א סייר הן במתחם החדש והן במקוה הישן עם העסקנים הר"ר יעקב רייניץ הי"ו וחברי ועד הקהילה. והביע התפעלותו מכל העבודות שנעשו ברוב פאר והדר כראוי וכיאות. בסיום הרים מרן שליט"א נדבתו קודש תרומה הגונה למען המשך הקמת הבנין.

אחר תפילת ערבית הגיע מרן שליט"א לאולמי מרכז החסד להשתתף בשמחת השבע ברכות של החתן חיים אפרים פישל נ"י בן העסקן הדגול הרה"ח ר' צבי נתנאל רייכמן מפעיה"ק, ע"ב הרה"ח ר' אברהם משה קלוגר מאלעד, מרן שליט"א הקשיב לדברים שנשא בנו הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א על עוצם פעולותיו החובקות זרועות עולם של המחותן ר' הרשל הי"ו לכל קדשי בית צאנז, בסיום נסע מרן שליט"א למעון הקודש בקיסריה.

יום ראשון פר' מטות צום שבעה עשר בתמוז נדחה
לפני תפילת שחרית הדליק מרן שליט"א ב' נרות לרגל הילולת זקיניו הגה"ק מטאלטשאווא זי"ע.
בצהרים נערך שמחת הברית לבן הרב ישראל אפרים רייך מקרית צאנז טבריה (בהג"ר בן ציון שליט"א נאמן בית רבוה"ק).

בתפילת מנחה עלה מרן שליט"א לעליית שלישי, אחר תפילת ערבית נכנס מרן שליט"א לביתו לאויספאסטין.

יום שלישי פר' מטות כ' תמוז
אחר תפילת שחרית נערך שמחת החלאקה לנינו

צאצאיו אף מתעלים עליו בליעה"ר, וזכה לבנין וחתנין רבנן, ור' מנדל הוא מוקיר רבנן ודחיל רבנן, והרי זה סימן ברור כי מקור הברכה והעשירות אצלו הוא מצד הקדושה והמצוה.

וזכה החתן ליכנס לבית אשר יש בו אהבת התורה, ומכבדים את לומדי התורה ומסייעים בעדם תמיד, ובוודאי יוכל אף הוא להמשיך לישב וללמוד בהתמדה, ולהקים את ביתו - בית של תורה אשר זה כל שאיפתנו.

בגלל אבות תושיע בנים, ובזכות אבות המשפחה כפי שכבר הזכירו כאן ר' יחזקאל ע"ה ור' שמואל רפאל ע"ה אשר כל אבן כאן בקריה נאמנה פעל ועשה לשם כך במסירות נפש כפשוטו, ויום ולילה עמד על המשמר, והפקיר כל אשר לו ואף את משפחתו לעמוד לימין צדיק מרן אאדמו"ר זי"ע. וכן להבחל"ח רבי בן ציון שליט"א, אשר ככל שידברו מעמו אין זה די.

ובוודאי אף בזכות גדול הצדקות שעושה המחותן ר' מנדל הי"ו, שאינו יכול לשמוע קול זעקת הדל והאביון, ומפזר מהונו לכל נשברי לבב, יתומים ואלמנות וכו', ואף וביותר למוסדות התורה, והרי שכל המצוות הללו סלקי לגבוה ואבינו שבשמים הוא מוקיר טובה לכל מי שעוזר ומסייע לבניו. ומשום כך זכה וזוכה לכל הברכות, כי כבר אמרו חז"ל (תנחומא ראה, יח) אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך, והרבה מעשי צדקה שאינם ידועים פועל ועושה המחותן הי"ו כשהחיה נפשות של שבורי לבב כפשוטו, ובשמים ממעל שם יודעים האמת, ועל כל זאת ועוד אמינא לפעלא טבא יישר.

יעזור השי"ת, ויהיה הבית הזה לבנין עדי עד, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות, לומדי תורה ומרביצי תורה, אשר זהו עיקר התכלית כי תלמוד תורה כנגד כולם, ועל אף גודל מעלת זכות הצדקות הרי שדף גמ' ותוס' הוא חשוב יותר עשרות מונים. ויהיה הבית מלא אורה ושמחה.

יתן השי"ת בברכת שמים מעל, והבטחת וברכת מרן אאדמו"ר זי"ע אשר דבריו חיים וקיימים ילוו את כל הסבים והמחותנים לראות עוד כהנה וכהנה שמחות ונחת, לאורך ימים

היניק וחכים משה שלמה נ"י בן לנכדו הרה"ג רבי זלמן לייב שליט"א מקרית הבעש"ט, בן בנו הגה"צ אב"ד קרית צאנז נתניה שליט"א, וחתן חדב"נ כ"ק הגה"צ גאב"ד קרית הבעש"ט שליט"א.

מרון שליט"א גזז את שערות ראשו של היניק במקום הנחת התפילין של ראש, כן גזזו הסב הגה"צ כ"ק גאב"ד קרית הבעש"ט שליט"א, והסב הגה"צ אב"ד קרית צאנז נתניה שליט"א.

במהלך השמחה שוחח מרון שליט"א עם הנוכחים אודות מנהגי ישראל ביום התגלחת, ונביא כאן מתוכן השיחה:

גאב"ד קרית הבעש"ט: כיום מקובל יותר שנוסעים למירון לערוך שם החלאקה.

מרון שליט"א: זכורני כשמרון אאדמו"ר זי"ע היה פעם במירון, ואחד ניגש אליו עם בנו בן ג' שנים, ומרון אאדמו"ר גזז לו אף שכבר היה לילה. ולא היה אז ל"ג בעומר.

גאב"ד קרית הבעש"ט: יש שסברו שלא לגלח בלילה כיון ששורים אז דינים.

מרון שליט"א: יש תשובה בענין זה ממרון אאדמו"ר

זי"ע, ומזכיר שם גם בענין הנסיעה למירון.^א
אב"ד קרית צאנז נתניה: נוהגים לשקול השיער וליתן תמורתו שווי זהב.

מרון שליט"א: עשירים נותנים זהב, אבל יכולים גם לתת 'כסף', בפרט בזמננו שערך הכסף גבוה. או אפשר לשקול מטבעות כנגד השערות ולתתם לצדקה.

אב"ד קרית צאנז נתניה: מרון זי"ע היה אומר לזה שגילח אותו, שיזהר שלא יגזזו הזקן והפאות, כדי לקיים בזה המצות ל"ת של 'לא תקיפו'.

מרון שליט"א: כשמגלחים את הקטן, ובפרט אם אינו בר דעת, מקיים גם זה המגלחו את המצות ל"ת של 'לא תקיפו', כי הלא האיסור הוא על המקיף ועל הניקף (נזיר נז, ב).

אב"ד קרית צאנז נתניה: מרון זי"ע היה נוטל ידיו לאחר שגזז שערות לקטן?

מרון שליט"א: מרון אאדמו"ר זי"ע בעצמו היה מסופק אם צריך ליטול ידיו, כיון שהגילוח הוא לצורך מצוה (ועי' אות חיים, סימן כז, ס"ק יד).

גאב"ד קרית הבעש"ט: זכורני גם כשחיכך בטעות בראשו וגם כשהפך הכיפה נזהר שלא לגעת בשיער

בזהב, ומי שאין משגת ידו לשקול בזהב יוכל לשקול בכסף, וכיון שהשערות הללו ממילא אינם שוקלים הרבה, תוכל לשקולו בזהב, בהדגישו: ואת המעות יתנו לצדקה הנוגע לתורה ממש.

וראה שם עוד: הרה"ח ר' נתנאל ווקס ז"ל בנועם שיחתו תיאר את גודל השמחה שהיתה לכ"ק מרון זי"ע ביום מלאות ג' שנים לבנו הגדול כ"ק מרון אדמו"ר שליט"א. קהל רב נתאסף לשמחת החלאקה שערך מרון זי"ע ברוב עם, בישיבה ששכנה בבנין בית משה. זכורני ממעמד זה, כי מרון זי"ע שקל את שערות בנו במאזניים קטנים ומדוייקים שהיו שם [בבנייני בית משה שכן בעבר בית חולים, ובין הפריטים שהותירו אחריהם היה גם משקל מאזניים של בית מרקחת]. בכף אחת הניח את השערות, ובשניה הניח מטבעות של זהב, אותם חילק לאחר מכן לצדקה. כן שמעתי מהרה"ח ר' יצחק דייטש, שהוא זוכר שמרון זי"ע ביקש שישגו עבדו במיוחד מטבעות של זהב, בכדי שיקלו במטבעות של זהב דייקא.

² ראה בספה"ק דרך פקודיך (הקדמה ב, אות א): עד כה דברנו בענין מצות עשה, שבעשיית המצוה יכוין לקיים מצות בוראו, והנה מה נעשה בלא תעשה, תדע ידידי דגם בל"ת אינו יוצא בזולת כוונה... ומצאתי לשון מהר"ח ויטאל (שער מאמרי רשב"י בתיקון, תיקון סט) וז"ל, אין אדם מקיים מל"ת כתיקונה אלא כבוא דבר עבירה לידו ונמנע ולא עשאה מפני מצות המקום, אבל ביישוב ובטל לא מיקרי קיום מל"ת עכ"ל, וכ"כ מרון האריז"ל (טעמי המצוות, פרשת קדושי) [בל"ת במצות פאת הראש וז"ל, כשהוא מסתפר יכוין שאינו מניח לשחת לו פאת הראש מב' צדדיו וגם פאת הזקן עכ"ל, הנה תראה שכתב שיכוין זה כשהוא מסתפר שאז הדבר עבירה בידו לעשותה ונמנע מגזירת היוצר בזה מקיים המצוה וכו'.

וכן בספה"ק יסוד ושורש העבודה (שער העליון, פרק א): בגלחו את ראשו ישקול בדעתו ובמחשבתו לקיים מצות 'לא תקיפו פאת ראשכם' (ויקרא יט, כז), ויאמר לרופא בעת הגילוח, שמור לי הפאות שלא תגלחם, ובזה מקיים מצות ל"ת של גלוח הפאות. וגם ראוי לקבל על עצמו בעת התגלחות מצות ל"ת של 'לא תשחית פאת זקניך' (שם), ויחשוב במחשבתו, לא אניח לרופא לגלח זקני, בשביל שלא אעבור מצות ל"ת זו שציוני בוראי ית".

¹ ראה בספר שפע קודש (עניני תגלחת, עמ' קס): ואכן השנים הראשונות לא היה נוגע ליטול ידיו לאחר שחתך את שערות הקטן, ורק בשנים המאוחרות ביוניאן סיטי החל ליטול ידיו לאחר התגלות, ואמר כי מן הדין אין צריך ליטול ידיו כיון שהוא לצורך מצוה, ובנוסף לכך הם שערות של קטן, ומה שהוא נוטל ידיו הוא רק משום חומרא בעלמא.

^א ראה שו"ת דברי יציב (ליקוטים, סימן צט): מכתבך נתקבל לנכון לידי כ"ק מרון אדמו"ר שליט"א, ובנידון שאלתך האם לעשות התגלחת לבנך בלילה שהוא אור ליום שנעשה בו ג' שנים.

הנה בשער המצוות להרה"ק מהרח"ו בפרשת קדושים כתב בזה"ל, גם היה מורי זלה"ה נזהר מאד שלא לגלח ראשו אחר שעת המנחה גדולה ואפילו בערב שבת לא היה מגלח ראשו אלא קודם חצות היום דוקא עיין שם [ובפרע"ח שער מנחה ומעריב פ"א]. וכן הוא בנגיד ומצוה ריש חלק שני וז"ל, תמיד היה נזהר מורי ז"ל שלא לגלח אחר חצות שהוא עת מנחה גדולה ואפילו בערב שבת היה נזהר מאד עכ"ל.

ובמג"א סי' רנ"א סק"ה דבכוונות כתב שהאר"י היה נזהר שלא לגלח אחר מנחה אפי' בער"ש ועיין סימן רל"ב עכ"ל. ובמחצית השקל שם מהאר"י דמשמע דמשום תפילת המנחה כשעדיין לא התפלל, וכן בפרמ"ג. ובהגהות רעק"א על המג"א כתב אחר זמן מנחה, והיינו שהגיע זמן מנחה ועדיין לא התפלל, (וציין להמבי"ט ס"ו ס"ס"ה, ושם כתב שאין לגעור בספרים העושים מלאכתם בערב שבת מן המנחה ולמעלה משום כבוד שבת עיין שם). ועיין גם במשנ"ב סק"ז שכתב דביארו כוונתו דמ"ש אחר מנחה היינו שהגיע זמן מנחה ולא התפלל.

והנה גם בשו"ע הרב ובמנורה הטהורה שהיו מגדולי תלמידי המגיד לא הביאו כלל מהכוונות, ונראה דס"ל דמשום מנחה נגעו בה ומחמת כבוד שבת התירו. ובשלחן הטהור להרה"ק מהרי"א מקאמארנא זיע"א שהיה מגדולי המקובלים כתב להדיא בס' רנ"א ס"ה, ומרון האריז"ל לא היה מגלח בזמן מנחה משום מנחה וכו' עיין שם [ובס' רל"ב ס"ג].

אולם מצאתי בלחם מן השמים שבו כוונות ומנהגי קודש מהאר"י הק' המיוחס למהר"י צמת, שכתב בסדר המנחה וז"ל, צריך לזהר שלא לגלח אחר חצות שהוא עת מנחה גדולה שאז מתעוררים הדינים בסוד לא תחטום שור בדישו ואפי' בערב שבת היה נזהר מאד עיין שם. וחידיוש הוא שהרי גדולי הפוסקים והמקובלים לא כתבו כן במנהג האר"י וכו"ל. ובאמת גם המסדר לדפוס של הספר כתב שם בהקדמתו שמצא כת"י ישן נושן אשר בקושי גדול ניתן לקרות, ואפשר שלא העתיק נכונה ולא מר בר רב אשי חתום עלה, ולא ידענא מאי אדון ביה.

ועכ"פ אפי' תרצה לחשוש לזה, מיהו על עצם הנסיעה למירון לא מצאנו מקור לזה רק בל"ג בעומר כמובא בשערי תשובה או"ח סי' תקל"א סק"ב עיין שם.

² ראה בספר שפע קודש (עניני תגלחת, עמ' קסב-קסג): שמעתי מפי הגאון רבי יצחק שמואל שכטר שליט"א שבעת תגלחת בנו הר"ר נפתלי צבי הל"ו, כשראה מרון זי"ע שיש בו רק קצת שערות ואינם שוקלים הרבה נענה ואמר: המהנג הוא ששוקלים את השערות

החלב (שפע חיים מכתבי תורה, ח"ב מכתב קעה) יחד עם רבי פישל'ע והגה"צ הרב מלינז זצ"ל, ועוד.

גאב"ד קרית הבעש"ט: זכורני שבחזרת הש"צ היה מעיין בספר... היה עומד עם 'שער המלך', 'חתם סופר'... ועכ"ז היה מרוכז מאד גם בחזרת הש"צ, ואם הש"צ היה לו איזה טעות קטנה, היה הוא הראשון ששמע והעיר...

אב"ד קרית צאנז נתניה: גם רבי פישל'ע זצ"ל היה מעיין בספר בחזרת הש"צ... כמדומני שהיה לו איזה ענין בזה דייקא...

כמדומני שגם מרן זי"ע היה מעיין בספר בחזרת הש"צ.

מרן שליט"א: כשהש"צ היה מסיים הברכה, היה מפסיק מעיונו בספר (עי' מג"א קכד, ס"ק ח). בימות החול לא היה מעיין בספר בחזרת הש"צ.

גאב"ד קרית הבעש"ט: בשבת במנחה היה גם מעיין בספר בחזרת הש"צ.

מרן שליט"א: בוודאי שאין זה אמור לכל אדם, ואדרבה צריכים להקפיד לשמוע התפילה מפי הש"צ ולכוון למה שאומר, וכפי שנפסק בהלכה (שו"ע אורח חיים קכד, ד ובנו"כ). וכאשר הש"ץ חוזר התפילה וכל הקהל מעיינים בספרים, זהו בגדר חילול השם.

מרן שליט"א ערך שולחן לחיים, והאציל מברכות קדשו על נינו חתן השמחה, לגיסו חדב"נ הגה"צ אב"ד קרית הבעש"ט שליט"א, לבנו הגה"צ אב"ד קרית צאנז נתניה שליט"א, ולנכדו אבי הבן הרה"ג ר' זלמן לייב שליט"א. וחילק מרן שליט"א לכל הילדים מיני מתיקה.

בחצרות קדשינו

מהנעשה ונשמע בחודשי אייר - סיון העעל"ט

בישיבה גדולה "דברי יציב" בחיפה

עצרת מספד לזכר המג"ש הג"ד יעקב רוזנברג זצ"ל בישיבה"ק

ביום שלישי פרשת אמור, ב' לחודש אייר, נערכה בישיבה"ק "עצרת מספד והתעוררות" לזכרו של המג"ש הבלתי נשכח, מדמויות ההוד דישיבה"ק, הגאון רבי יעקב שושן רוזנברג זצ"ל שנלב"ע בפתע פתאום בחצות ליל שביעי של פסח העעל"ט, כשבפטירתו הכואבת בטרם עת היכה בתדהמה את כל תלמידיו ומוקיריו הרבים, ובפרט תלמידיו מבוגרי ישיבה"ק מיום היווסדה.

לקראת הערב נתאספו ובאו להיכל הישיבה הרבה מתלמידיו הרבים מבוגרי ישיבה"ק והרבה ממוקירי זכרו תושבי העיר חיפה ובראשם הגה"צ מוריני ראש הישיבה ואב"ד קהילותינו הק' בארה"ב שליט"א, כ"ק הגה"צ גאב"ד מאקאווא שליט"א, הגאון רבי נחום זוין שליט"א מרא דאתרא דקרית אליהו בחיפה, הגרמ"ד רכניצר שליט"א ראש ישיבת ודומ"ץ קהילת בעלזא בחיפה, צוות ההנהלה הרוחנית דישיבה"ק בני המשפחה.

בראשונה קידם את פני המשתתפים בדברים המנהל רחוני הרה"ג רבי צבי אלימלך לייפער שליט"א שתיאר את הקושי שהיה לתלמידי הישיבה להתחיל את הזמן החדש

בלא המג"ש, כשבחסרונו נשתנו פני הישיבה לבלי היכר, והחובה להנציח את זכרו ע"י הלימוד מדרכיו, במרכז העצרת נשא דברי התעוררות הגה"צ מוריני ראש הישיבה ואב"ד קהילותינו הק' בארה"ב שליט"א אשר הרחיב בגדלות הנפטר אשר ראו עליו איך שהתורה גידלתו ורוממתו והיה "גברא רבא" מורם מעם ולא רק ת"ח ויודע ספר, ולא לחינם נשאר "רישומו ניכר" בין כותלי הישיבה כשהיה גם דמות של בן עליה וגם היה אהוב וחיביב על כל תלמידיו הרבים. דברים היוצאים מן הלב נשא הרה"ג ר' אלימלך משה שטמר שליט"א מלפנים משגיח רחוני בישיבה"ק, אשר תיאר את סדר יומו של המג"ש בין כותלי ישיבה"ק, ואיך שהיה מתפלל תמיד בעד תלמידיו שיתעלו ויצליחו. קול נהי ובכי הרים הגאון רבי מאיר דוב רכניצר שליט"א דומ"ץ קהילת וראש ישיבת בעלזא בחיפה, אשר משך שעה ארוכה גולל את החיסרון הגדול שיחסר מנופה של העיר חיפה, כשנחסר סגורן של ישראל שהיה מעודד ומחזק אלפי אנשים במשך שנות מגוריו, והכל בפשטות והצנע לכת.

לקראת העצרת אף הוציאו לאור קונטרס "זכור זאת ליעקב" ובו נלקטו כמה משיחות המוסר שהיה המג"ש מוסר מדי יום רביעי בסיום סדר עיון בישיבה"ק, ודברי פרידה מכמה מתלמידיו. ברגשי התעוררות נתפזרו הקהל

בפרקי חרוזין מיוחדים ע"י ראש החבורה הרה"ג ר' יעקב יהודה מילר שליט"א והבה"ח החבר יקותיאל יהודה (ברמ"ש) גבירץ נ"ו בסגולת יום ל"ג בעומר שבו אפשר לפעול במרומים גדולות ונצורות בכל העניינים, והעלו את זכרון קדושי מירון ע"ה ואת זכרון המג"ש הרה"ג רבי יעקב רוזנברג זצ"ל, וכפי שדובר בקודשו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בדב"ק בשוה"ט בליל ל"ג בעומר שגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם וכעת אפשר לפעול הרבה יותר, ולא דווקא במירון אלא השפעת התנא נמשך לכל ארה"ק, וכפי שהזכיר מרן שליט"א קודם ההדלקה. ברשמים עילאיים נעל המעמד כשבלב הכל שגורות מיטב הברכות קדם הנהלת הישיבה והמוסדות אשר מלבד פעולותיהם כל השנה העמידו את כל צורכי המעמד ביד רחבה, ברכה מיוחדת נקשרו לראשם של הני צנתרי דדהבא הבה"ח שמעון [ברמ"א] שפירא נ"ו והבה"ח משה [ברמ"מ] הופמן נ"ו על סידור וארגון כל המעמד על הצד היותר טוב, תהא משכורתם שלמה מן השמים.

המשך יום ל"ג בעומר נחגג ברוב התעלות בסדרי לימוד

ומעמד ההדלקה

כפי הוראת הקודש השנה לתלמידי הישיבות בחצר קודשינו שלא לעלות לאתרא קדישא מירון ביום ל"ג בעומר, רק להישאר בהיכלי הישיבות, אזי לאחר תפילת שחרית בצל כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בהיכל המתיבתא ביום ל"ג בעומר, נסעו חזרה כל הבחורים לישיבה"ק בחיפה, כאשר כל משך היום נחגג ברוב התעלות וניצול הזמן לתורה ולתפילה כראוי וכיאות ליום גדול זה. תחילה השתתפו כל הבחורים במעמד כבוד התורה כפי שנכתב לעיל ומתואר בנפרד, ולאחריה התגייסו כל התלמידים לנקות ולסדר את כל ההיכל במהירות ובאחדות ע"מ שמיד יוכלו להתיישב וללמוד ולנצל את הזמן ביום גדול זה, ואכן כעבור דקות ספורות בלבד מאז סיום המעמד כבר נתמלא ההיכל ברובא דרובא מתלמידי הישיבה, כשאחר כך הצטרפו כלל התלמידים והתיישבו לסדר לימוד עילאי משך למעלה שעתיים ברציפות ותענית דיבור, וקול התורה הדהד ברמה בין כותלי ההיכל.

לאחר מכן התפללו תפילת מנחה, ומיד לאחריה נערך מעמד הדלקת המדורה לכבוד התנא האלוקי רשב"י ז"ע, בליווי כלי שירה וזימרה בחצר בנין הישיבה כשלפני כן שוררו כמה ניגוני התעוררות ובקשה, ניגוני תורה וירא"ש, וההתעוררות גדלה עד מאוד כשהמנהל רוחני שליט"א מעורר בגודל השעה לבקש ולהתחנן לישועות הכלל והפרט, ביציקת השמן התכבדו חברי צוות הנהלת הישיבה ובהדלקת האבוקה נתכבד הגאון רבי נחום זווין שליט"א מרא דאתרא דקריית אליהו כשאז פצחו כל הקהל בריקודין קדישין ברוב שמחה וחדווה לכבוד התנא האלוקי רשב"י ז"ע, ומשך שעה ארוכה התעלו טפח וטפחיים מעל הקרקע בפזמוני ל"ג בעומר וניגוני שמחה והודיה, ניגוני בקשה ותחנונים בהאי רעווא דביה רעווין ברגעים האחרונים של יום גדול זה, וזמן רב אחר שכבר פסקו כלי הנגינה מלנגן נשארו הרבה בחורים לרקוד ולפזז בעוז ותעצומות סביב המדורה, ברגשי הוד וקדושה.

אמת מה נהדר היה המראה במשך כל היום ובפרט בכל הזמנים הפנויים לפני המעמד ואחריה בעת סידור ההיכל

בתפילה שממקום שבתו במרומים יליץ יושר בעד כל מכרו ותלמידיו הממאנים להינחם.

מעמד כבוד התורה למקבלי תעודת חבר בשילוב סעודת הלולא להתנא האלוקי רשב"י ז"ע ביום ל"ג בעומר

מעמד מיוחד ורב רושם לכבודה של תורה ולומדיה נערכה ביום ל"ג בעומר העל"ט עבור עשרות מחשובי תלמידי הישיבה אשר זכו להתעטר בעטרת חכמים בתואר "חבר" ולקבל תעודת הוקרה מידי כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א בשולחן הטהור ביום כ"ה ניסן העל"ט לאחר עומדם בהצלחה מרובה במבחנים על סך שש מאות דף גפ"ת כפי כשהנהיג כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע.

המעמד הגדול נערך בתוככי היכל הישיבה שהוכן ועוצב ברוב פאר והדר כראוי וכיאות לכבודה של תורה ועמליה, ובהשתתפות צוות ההנהלה הרוחנית דשיבה"ק בראשות הגה"צ ראש הישיבה ואב"ד קהילותינו הק' בארה"ב שליט"א כשבשעות הצהריים נטלו כל הקהל את ידיהם לסעודת המצווה שהייתה ערוכה בטוב טעם ודעת בשפע ובהרחבה גדולה ע"י הנהלת המוסדות שיחיו, כשכל משך המעמד הנעימו בכלי שיר וזמרה ע"י בעלי המנגנים הר"ר יצחק בעלז והר"ר יקותיאל יהודה שפיצר הי"ו.

ראשונה התכבד לשאת דברים הרה"ג ר' יעקב מאיר שפירא שליט"א שו"מ ומשגיח בסדר בוקר בישיבה"ק שהאריך בשגב קדושת התנא האלוקי שמסר נפשו בלימוד התורה"ק וכך זכה שאף נתקיימה בידו, וכך גם תלמידי הישיבה שהשכימו קום מידי בוקר בלימוד וחזרה משך שעות ארוכות קודם התפילה בהתמדה שזהו בחינה של מסי"נ כידוע, זכו שנתקיימה לימודם ונבחנו ברוב הצלחה על מאות דפי גפ"ת. לאחר מכן נשא דברים ברוב התרגשות המנהל רוחני הרה"ג רבי צבי אלימלך לייפער שליט"א שציין את ההשקעה העצומה שהשקיעו תלמידי הישיבה, שאין זה רק בישיבה גדולה רק כבר החל מהשנים בישיבה קטנה חזרו ושננו היטיב את המסכתות בישיבה"ק וכך המשיכו בהתמדתם גם בשיב"ג, כשלעת כזאת אי אפשר להגיע מבלעדי התמדה וניצול הזמן, ועל החובה לנצל יום זה כדי לתת שבח והודיה לבורא עולם.

ברוב קשב וביותר הכבוד האזינו תלמידי הישיבה למשא המרכזי שנשא הגה"צ מורינו ראש הישיבה ואב"ד קהילותינו הק' בארה"ב שליט"א שהאריך במשנת רבוה"ק בשגב קדושת התנא האלוקי רשב"י ז"ע אשר סובר אפשר אדם חורש בשעת חרישה וכו' תורה מה תהא עליה וכו' שעיקר החיים והתכלית היא עסק התורה"ק בהתמדה ורק כך זוכים לעלות מעלות רמות, ובעת הזאת כשזוכים לקבל תעודות ולקצור את הפירות שזרעו ביגיעה, העיקר היא להמשיך הלאה ביתר שאת, והביע שבח והערכה להנהלת הישיבה הרוחנית והגשמית העושים לילות כימים להצלחת התלמידים ורק בזכותם זכו להגיע ליום כזה, וסיים בברכה לכל התלמידים שימשיכו לעשות חיל ולעלות מעלה מעלה לתפארת בית חיינו.

לאחר ברכת המזון קמו כל הקהל לריקודין של שמחה משך זמן רב לכבודם של חתני התורה ולכבוד היום בשבח והודיה להשי"ת נותן התורה, לאחר מכן התיישבו הכל לחבורה מרוממת לכבוד יום ל"ג בעומר, במהלכו נערכה התוכנית המיוחדת "היום תשמע שוועתינו", בו הביעו

למקומות הקדושים לקראת חג השבועות וקבלת התורה יחד עם המנהל רוחני שליט"א וחברי הצוות כשבראשונה פנו ועלו הר מירונה לציון התנא האלוקי רשב"י ז"ע, כ"השלמה" למה שלא נסעו השנה לאתרא קדישא מירון ביום ל"ג בעומר העעל"ט כהוראת הקודש לתלמידי הישיבה, כשתחילה סיימו יחדיו את כל ספר תהילים ברוב התעוררות ולאחמ"כ התפללו תפילת שחרית במתינות ובהתלהבות כראוי, כשבסיומם יצאו בריקוד נלהב בחצר המערה בשירת "בר יוחאי", כשהרגליים נישאות מאליהם בפיזמון "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל" ברוב שמחה ובהודאה להשי"ת, משם עצרו בהמשך הדרך לפת שחרית וארוחת בוקר שהוגשה בשפע ובהרחבה גדולה ע"י הנהלת המוסדות, ומשם המשיכו לעמוקה לציון המצויינת של האמורא הק' רבי יונתן בן עוזיאל אשר ידוע ומסוגל לישועות ולזיווגים הגונים, שם העתירו וביקשו לישועת הכלל והפרט, ושיזכו לקבל את התורה כראוי ולעשות רצונו בלבב שלם, כשבסיום התברכו בשירת "האטס געפולט אלעס גוט" ושימלא משאלותינו במידה טובה ישועה ורחמים.

שבת התאחדות לתלמידי שיעור ג' בעיה"ק צפת ת"ו

לקראת שב"ק פרשת במדבר העעל"ט, יצאו כלל תלמידי שיעור ג' דישיבה"ק לשבת התאחדות והתעלות, בעמדם לקראת הסיום ברוב הצלחה את שלושת השנים הפוריות בין כותלי ישיבה"ק, ובסימן פרידה מחשובי ויקירי בני החבורה אשר עומדים להקים את ביתם הנאמן בישראל בשעט"ו מ"ד אחר חג השבועות, סדרי השבת נערכו בקמפוס מיוחד בשכונת הר כנען שבעיה"ק צפת תובב"א, בהשתתפות ובראשות המנהל רוחני הרה"ג ר' צבי אלימלך לייפער שליט"א, כשכל הוצאות השבת נודבו ברוחב לב ע"י הנהלת הישיבה, כהוקרה לתלמידי שיעור ג' נ"ו.

ביום השישי בבוקר יצאו עם כלל תלמידי הישיבה לאתרא קדישא מירון וכפי שמובא לעיל, כשמשם המשיכו לעיה"ק צפת כשתחילה הוגש טועמיה בהרחבה ולאחמ"כ התיישבו לסדר לימוד מיוחד לקראת שבת, כשכל סדרי השבת התפילות והסעודות עברו ברוב התרוממות והתעלות בשירות ותשבחות לקל אשר שבת ברא, כשתלמידי השיעור משמשים כבעלי תפילה, ורובא דרובא אף נשאו דברי תורה ודברי ברכה במהלך הסעודות, כשכל אחד נותן שבח והודיה להשי"ת על השנים הנפלאות בין כותלי ישיבה"ק שישמר חקוק בליבם לנצח כשבסעודת היום אף נשא דברים האורח הרב מאיר מזרחי הי"ו מנהל המשק דישיבה"ק. אחר הצהריים מסר המנהל רוחני שליט"א שיעור מיוחד בפרקי אבות בשילוב עובדות ואמרות בגודל אמונת צדיקים הנדרשת לכאו"א, וכן בסעודת רעווא דרעווין האריך המנהל רוחני שליט"א על כח האחדות וכח הרבים שגדול מעלתה וזכותה עד מאוד ועי"ז אפשר לקבל התורה כראוי.

במוצש"ק לאחר הבדלה ואמירת "ויתן לך", התיישבו יחדיו לסעודת מלווה מלכה שהוגשה בהרחבה גדולה, במהלכן נשא המנהל רוחני שליט"א משא מרתק ביסודות הבית היהודי, שהעניקו כלים ייחודיים לבחורים החשובים העתידים לבנות את ביתם בעהשי"ת, בלבבות נרגשים נפרדו תלמידי שיעור ג' מן השבת המרוממת כשפיות הכל מלאים דברי שבח והערכה קדם הנהלת הישיבה והמוסדות שהעמידה את כל הנצרך

וניקיונו, וכל הרגעים הפנויים נצפה מחזה מרגש במיוחד ומשובב לב כשעשרות רבות מתלמידי הישיבה ישבו בצדדים ובמבואות עם ספרי תהילים, וכל אחד מצא פינה אחרת בה ישב ושפך את ליבו וניצל את היום הגדול והמסוגל להתחנן ולבקש על הכלל והפרט, ופשוט הרגישו בחוש התעלות והתרוממות כשביחד עם המעמד הריקודים, החבורה, סדרי הלימוד, והמדורה, עכ"ז ניצלו כל רגע לתפוס עוד איזה פרק תהילים ועוד תחינות ובקשות, אשרי עין ראתה זאת! וכפי שסיפר לאחר מכן ברוב התרגשות המנהל רוחני הרה"ג ר' צבי אלימלך לייפער שליט"א שעשרות בחורים ניגשו אליו בפרטיות במוצאי היום ובימים שלאחריהם והודו לו מקרב הלב באמרום "שאף פעם לא היה להם כזה יום ל"ג בעומר מרומם, אשר זכו לנצלו בכל התחומים החל מההדלקה אצל כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א והשוה"ט לאחריה ולמחרת אף תפילת שחרית בצל הקודש, ועוד הספיקו לנסוע חזרה לישיבה לסעוד סעודת הילולא בהרחבה בשילוב מעמד כבוד התורה, ריקודין קדישין חבורה מרוממת לימוד למעלה משעתיים רצופות וכלה בהדלקה בישיבה וריקודים, ועוד הספיקו לסיים ספרי תהילים לבקש ולהתחנן כראוי וכיאות ליום גדול זה ועוד רבות בשנים יזכר בקרבינו יום ל"ג בעומר זה" סיימו הבחורים ברוב רגש כשכל מילה נוספת מיותרת.

הכנה דרבה לחג מתן תורתנו בסדר לימוד חמש שעות ושיחות הכנה ונסיעה למקומות הקדושים

לקראת חג השבועות העעל"ט התכוננו תלמידי הישיבה בהכנה דרבה כראוי וכיאות, כשביום רביעי פר' נשא ב' סיון יום המיוחס הגיע לישיבה לשאת דברים ושיחת הכנה לתלמידים הרה"ג רבי ישעיה גוטפארב שליט"א מראשי ישיבת אורייתא בעיה"ק ירושלים תובב"א, אשר משך שעה ארוכה ריתק את הבחורים באמרות שפר ופנינים נחמדים במתיקות ועריבות טוב התורה אשר אלו הזוכים לטעום מזה מרגשים בחוש היאך שכל חפציך לא ישוו בה. למחרת ביום חמישי בסיום סדר עיון נשא שמוע'ס חזוק והכנה המנהל רוחני הרה"ג ר' צבי אלימלך לייפער שליט"א, כשבדבריו עורר לנצל כל רגע בצל הקודש בתפילות ובשלחנות הטהורים לבקש על עצמו כאו"א להתעלות בתורה וברי"א"ש, ובסופו הודיע על סדר לימוד מיוחד במשך חמש שעות ברציפות ובתענית דיבור כהכנה הראויה לחג מתן תורתנו, ולמחרתו ביום השישי ערב שבת קודש ערב החג עוד סדר לימוד קודם התפילה.

ואכן מהשעה שלוש אחר הצהריים, למרות שזה על חשבון מנוחת הצהריים, התעלו ובאו כלל תלמידי הישיבה לסדר לימוד חמש שעות ברציפות ובתענית דיבור, כשהיכל היה מלא וגדוש וקול התורה הזהד ברמה משך כל העת כשכולם מרגישים החובה לנצל ולהתכונן בסילודין לחג הגדול הקרוב ובא, שאין לך הכנה מעולה יותר מלימוד התורה"ק בהתמדה. וכן למחרת היום ביום ערב שבת קודש כבר משעתיים לפני התפילה השכימו תלמידי הישיבה ללמוד התורה"ק קודם התפילה ברוב התעלות כראוי וכיאות וכך זכו להגיע מוכנים ומזומנים לחג מתן תורתנו.

כמו-כן, ביום שישי ערש"ק פרשת במדבר, יצאו כלל תלמידי הישיבה בהשכמת הבוקר לנסיעה מיוחדת

ייחודי! שיעורים במשנת כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

בשו"ת "דברי יציב" שנמסרו ע"י תלמידי שיעור א'

לקראת יומא דהילולא קדישא דעט"ר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זיעוכי"א יצאו תלמידי שיעור א' בישיבה"ק במיזם מיוחד ע"י המג"ש המסור הרה"ג ר' דוד דב וקסמן שליט"א, שבמסגרתו במשך השבוע שקודם הילולא, מסרו תלמידי השיעור מידי יום שיעורים מיוחדים וחבורות למדניות בפני חבריהם במשנת רביה"ק זי"ע בספרו הק' שו"ת דברי יציב כשכל יום עסקו בתשובה אחרת ודנו בה בדיבוק חברים ובפלפול התלמידיים, וכך זכו להתקשר לרבינו זי"ע ע"י הלימוד והעסק בדברי תורתו הק' אשר בוודאי גרמו נחת רוח לנשמתו הק' בג"מ.

כל אלו המה חלק משלל הפעולות שמשקיעים תמיד בישיבה לטובת ולרווחת הבחורים, כשכלל התלמידים מודים ומברכים מקרב הלב למנהלי הישיבה והמוסדות המסורים בכל נפשם ומאודם במשך כל השנה לטובת ולרווחת תלמידי הישיבה ה"ה הרה"ח ר' יוסף יהונתן שנק הי"ו, הר"ר צבי אלימלך לוינשטיין הי"ו, והר"ר חיים שלמה לוי הי"ו, יזכו להמשיך בעבודת הקודש עוד רבות בשנים מתוך רוב הצלחה וסיד"ש.

**בין כותלי הת"ת בקרית צאנז בתקופה האחרונה
סעודת יארצייט ט' תמוז**

ביום חמישי ח' תמוז העעל"ט, ערב יומא דהילולא רבה של כ"ק מרן רבינו זי"ע, התאספו ובאו תלמידי מכינה לישיבה קטנה בראשון הרמ"ם של אחה"צ לסעודת הילולא לזכרו הטהור של מרן אדמו"ר זי"ע, אשר הוגשה בהרחבה. בפני התלמידים נשאו דברים רמ"י מכינה ליש"י"ק הרה"ג מרדכי אריה ברגר שליט"א, הרה"ג בן ציון וינגרטן שליט"א, וכן הרה"ג משה גדליה לנדאו – רב ביהמ"ד "ישמח משה" בנתניה וראש רשת כוללי יו"ד בארה"ק, כולם דברו בשבחו של אותו צדיק, מה פעל ולימד לדורות ומה נלמד ממעשיו הטהורים כדי לילך בדרכו ולהתקשר עמו.

נסיעות מיוחדות לתלמידי הכתות הגבוהות

ביום שני ה' תמוז העעל"ט, יצאו הכתות הגבוהות כתות י' וכתות מכינה ליש"י"ק בת"ת בקרית צאנז לנסיעות מיוחדות כהוקרה על השתדלותם והתאמצותם בכל מבצעי הת"ת, ועל הצטיינותם בתפילה במנין, ועוד.

כתות י' נסעו לאיזור מערות בית גוברין יחד עם המחנכים הרב נתן דוב מלר והרב יחזקאל יאקאב שליט"א, כשהם נהנים מאוירה מיוחדת בשבת אחים גם יחד וקווי ה' יחליפו כח.

גם כתות מכינה ליש"י"ק יצאו בראשונה לפת שחרית בפארק נחל חדרה משום נסעו ובאו לאתרא קדישא מירון לציון של רשב"י הק' שם אמרו תהילים בהתלהבות והתפללו מנחה בהשתפכות הנפש, כשלאחר מכן הם וקדים בחצר ניגוני בר יוחאי וכו'.

משם נסעו ויחנו בדלתון שם עלו לקברי הצדיקים אשר בדרך רבי יוסי הגלילי, רבי יהודה בן תימא, הלל האמורא ועוד. ולאחר ארוחת צהריים עלו לנסיעות חילוץ עצמות על גבי רכבי שטח למסלול של שעה כאשר חלקם עולים להעתיר בתפילות במרומי אבנית על קברי האמוראים הקדושים אביי ורבא ומתחלפים ביניהם.

ברוחניות ובגשמיות, וקדם התורמים החשובים מאנ"ש שהרימו נדבתם ההגונה לכיסוי ההוצאות, וברכה מיוחדת לבחורים החשובים כאו"א בשמו הטוב יבורך שהתמסרו בכל מאודם להצלחת השבת, יישאו ברכה מאת השם.

**שבתות נעלים ומרוממים בין כותלי הישיבה
בשבועות שמרן שליט"א שבת בקיסריה**

במשך שבתות הקיץ העעל"ט, באותן השבועות אשר כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א שהה למנוחה במעון קודשו בקסריה לא זכו הבחורים לשהות בצל הקודש כמידי שבוע, נערכו סדרי השבתות ברוב התרוממות והתעלות בין כותלי הישיבה ביני עמודי דגרסי, כשמחמת ריבוי התלמידים בלעה"ר לא שהו כולם בבת אחת, אלא כל שבת שבתו בישיבה שני שיעורים אחרים.

כמיטב מסורת השנים שכבר פקע שמייהו וכבר הספיק לקנות לו שם דבר בחצר קדשינו על סדרי השבת הנעלים הנחגגים בתוככי הישיבה"ק בעירו של רב אבדימי, נחגגו גם שבתות אלו ברוב התעלות והתרוממות כשהנהלת הישיבה הרוחנית והגשמית מעמידים את כל צורכי השבת מהחל ועד גמירא ברו"ג, בשפע והרחבה גדולה כיד המלך, כשבראשם מסב מידי שבוע (!) במסירות מיוחדת המנהל הרוחני הרה"ג ר' צבי אלימלך לייפער שליט"א, ולפעמים מצטרפים גם אחד מאנשי צוות, ביחד עם תלמידי הישיבה מנצלים את יומא דנשמתא להתעלות וקרבת אלוקים בסדרי לימוד קודם התפילות, בתפילות השב"ק בהתלהבות " מיט א חסידשע'ר ברען" כראוי, וסעודות השבת משך שעות ארוכות בשירות ותשבחות בהתרוממות הנפש, ובבאטע ושבת אחים בליל שב"ק ושיעורים ב"פרקי אבות" בשבת אחה"צ כשבמהלך הסעודות, נושאים מדבריהם תלמידי הישיבה בדברי תורה וחסידות, כשהמנה"ר שליט"א מנחה את כל הסעודה ביד רמה ומכבד את כל אחד לשאת דברים, והרבה פעמים אף מסר המנה"ר בעצמו שמוסען מיוחדים בעת הסעודות, להנאת כל הבחורים, מלבד השיעור הקבוע אותו מוסר בשבת אחה"צ בפרקי אבות.

את תפילות השבת התפללו בהיכל בית הכנסת "הפועל המזרחי" שבסמיכות לבניין הישיבה, ואת הסעודות סעדו בהיכל הישיבה, כשעל גבי המערכה התנדבו מידי שבוע כמה מיקירי התלמידים להכין את ההיכל לכל סדרי השבת, ובפרט בארגון והגשת הסעודות בטוב טעם ודעת, שלא על מנת לקבל פרס כלל. בשב"ק פר' במדבר שהמנה"ר שהה יחד עם תלמידי שיעור ג' כפי שנכתב לעיל שהו תלמידי הישיבה שיעור ב' ושיעור א' ביחד עם ראש החבורה הרה"ג ר' יעקב יהודה מילר שליט"א, שניהל את כל סדרי השבת ביד רמה.

דברי שירות ותשבחות משגרים כלל הבחורים קדם הנהלת המוסדות, שמעמידה מידי שבוע ושבוע את כל צורכי סעודות השב"ק בהרחבה גדולה, מלבד הוצאות הבאטע ושבת אחים בליל שב"ק וכן בשיעורים בפרקי אבות לפני תפילת מנחה בשבת אחה"צ שאז מוגשים לבחורים מיני מגדנות ומשקאות בשפע לכבוד שבת ולהשלמת מאה ברכות, כשכל זאת בזכות נדבת ליבם של כמה מהורי התלמידים וכמה מאנ"ש, תהא משכרתם שלימה מן השמים.

ומשנה ברורה עד סוף חודש שבט, בחודשי אדר ניסן אייר לומדים הלכות פסח, ובתמוז מתחילים הלכות עירובין.

בכוללי הש"ס ישנם כהיום למעלה ממאה וחמישים אברכים בני עליה מכל ערי ארץ הקודש, הלומדים בשני מסלולים מקבילים, מסלול של לימוד הש"ס, תכנית של שבעים דף של גמרא רש"י ותוס' לחודש, כשבכל שלשה חודשים נערכת חזרה על 210 דפים גפ"ת, מסלול שני של הוראה, לימוד לפי הסדר כל הארבעה טורים ושלחן ערוך, המבחינים נערכים בחמשה מוקדים בארץ בקרית צאנו נתניה בירושלים ב"ב ביתר ובקרית צאנו טבריה. עמלי התורה בכוללי הש"ס - שקבלו עליהם את עול תורה בדרגה הגבוהה והקדושה שהציב להם כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע, לא יודעים מושג של בין הזמנים, כך שגם בחודש מנחם אב נלמד במסגרת הש"ס מסכת יומא וערכין, ובמסגרת הוראה טור ושו"ע אורח חיים הלכות שבת מסימן שג עד שיג.

בשיחה מיוחדת שערכו ראשי כוללי הש"ס עם הגאון רבי נפתלי נוסבוים שליט"א מבוגרי כולל הש"ס התבטא הרב בהתפעלות ובהערצה מרובה על סדרי הלימוד ברמה גבוהה הדורשת מעמלי התורה יגיעה ושקיעה בלימוד התורה יומם ולילה, ואמר שלמשכילים בעם אין צורך להסביר כלל על המוסד הקדוש שהקים מרן זי"ע, אלא להראות את תכניות הלימוד הנעלים ובינו לאיזה רמות נשגבות קיבלו על עצמם את העול תורה להשתלם בידיעת כל התורה הש"ס ופוסקים.

מבצע מיוחד נערך בימים אלה במטרה להעלות את התמיכות בכוללי הש"ס למלאות רצון צדיק שיקבלו מלגה מכובדת כראוי להם ולהסיר מהם כל טרדה גשמית. מנהל כוללי הש"ס הר"ר שמואל בורד מוסר על הענות מרובה של הציבור החפצים לקחת חלק בתורתם של בני עליה אלו.

א' דירה פארץ רעבן' - התרגשות עצומה מההצלחה הכבירה שנחל המבצע המיוחד, הקמת קרן 'ט' תמוז תשפ"ב,

לרכישת דירה אחת עבור מרן זי"ע בשפע חיים ורחמים
בשבועות האחרונים נשלח לבתי אנ"ש בגיליון השפע שמחות' תרשים מיוחד, בו ניתן לראות כי מתוך 120 דירות שצריך להשיג בצאנז במשך שנה אחת, חייבים בשפע חיים ורחמים להשיג 60 בדרכים שונות, לאחר שכל דמי השותפות והחזרי ההלוואות וכדו' מביאים רק את ה-60 דירות הראשונות.

כיצד מגיעים ל-60 דירות חדשות, שהן למעלה מ-21 מיליון ₪??? זו שאלה קשה. אפילו קשה מאוד! מדובר בעמל רב מבוקר ועד ערב שמושקע בשיחות ובפגישות ובנסיעות ובהשתדלות בכל רחבי תבל. מאמצים שאיש לעולם לא יידע כמה הם חובקי עולם וכמה כוחות הם לוקחים.

אבל על דירה אחת מהן - יש כבר מענה. דירה אחת נבנתה ביום אחד: ביומא דהילולא ט' תמוז, לטובת נשמת רבנו יקותיאל יהודה בן הרב צבי. אנשי שלומנו בכל רחבי העולם, אמרו: הנני. כמה מרגש היה לראות יהודים מגיעים ברטט אל הציון הקדוש ועמם את הסכום אשר הכינו: 180 ₪ ליחידה אחת מתוך ה-2,000 שהיו נדרשים. והיו יהודים שנתנו 2 יחידות, 3 יחידות, 4 יחידות, ואפילו 10 ו-20 יחידות. וב"ה הגיעו למספר הזהב: 2,000 יחידות. הלוואה שלימה לדירה!

בשעת ערב מאוחרת חזרו התלמידים מרוצים ומודים לצוות ההנהלה והמחנכים על הנסיעה המיוחדת ועל ההשקעה לאורך כל השנה.

יריד מושקע למשתתפי מבצע "לעבדך באמת"

השבוע ביום שלישי י"ג תמוז התקיים יריד מושקע ומיוחד לתלמידי הכתות הבינוניות שבת"ת בקרית צאנז כפרס והערכה על הצטיינותם במבצע המיוחד "לעבדך באמת" שהתקיים בין כותלי הת"ת לאורך כל שבועות ימים השובבי"ם העעל"ט.

במבצע צברו התלמידים נקודות לרוב על התחזקות בסעיפים שונים של תורה עבודה וגמ"ח על גבי כרטיסים מיוחדים, כעת בא עם תשלום ולאחר הכנות רבות הועמדו "דוכני מכירה" על מיני מתיקה יקרים ויוקרתיים ביותר בנוסף לעשרות רכב "באגי" אתם נסעו התלמידים בחצר הת"ת להנאתם ולשמחתם.

פיות התלמידים, הוריהם ומחנכיהם מלאו שבח והודיה להנהלת הת"ת, למשגיח הרב דוד זלמנוביץ שליט"א ולמזכיר הנמרץ הרה"ח עמרם גולדשטיין שליט"א על השקעתם המרובה להנאת התלמידים.

מסיבת בר מצוה רבתית

כמסורת שהונהגה זה שנים ארוכות, לחסוך להורים הוצאות מיותרות אין התלמידים חברי חתני הבר מצוה משתתפים בסעודת הבר מצוה הנערכת לחבריהם באולם עקר ההוצאות המרובות, אי לכך הונהג כי הת"ת מארגן בן כותלי בר מצוה לכל מספר תלמידים יחדיו כאשר השתתפות ההורים בהוצאות היא מינימלית ביותר.

ביום רביעי - יומא דהילולא דאור החיים הק זי"ע - התקיימה מסיבת בר מצוה רבתי ללמעלה ממנין בחורים, כשהם עם בני כתותיהם - מכינה לישי"ק מסבים יחד עם הרמ"ם לסעודה שהוגשה בהרחבה בליווי כלי זמר ובעל מנגן, כשהשמחה גואה ומשתתפיה מודים ומשבחים להשי"ת בשיר ושבח הלל וזמרה.

נשאו דברים הרמ"ם הדגולים הרב מרדכי צבי שמרלר שליט"א והרב חיים מאיר בריל שליט"א, כן נשא דברים המנהל הרב אלטר יעקב שמעון שר שליט"א, לאחר ברהמ"ז התקיימו ריקודים של שמחה ומצוה לשמחת בחורי הבר מצוה.

תכניות המיוחדות ללימוד כוללי הש"ס לשנה הבעל"ט

בשמחה וסיפוק רב התקבלו בהיכלי כוללי הש"ס תכניות וסדרי הלימוד לשנה הבעל"ט שנת תשפ"ג. הוועד הרוחני של רבני כוללי הש"ס התכנס בשבוע האחרון לדון בתוכניות הלימוד במסגרת ש"ס 70 דף ובמסגרת שלימות בהוראה וקבעו את סדרי הלימוד המיוחדים שיביא תועלת מרובה לעמלי התורה בכוללי הש"ס להתעלות בלימוד ידיעת כל התורה ש"ס ופוסקים.

במסגרת לימוד הש"ס גפ"ת 70 דף, לומדים בחודש תשרי מענינא דיומא מסיימים בעז"ה את מסכת יומא וכל מסכת ר"ה ומתחילים את מסכת בבא קמא, ובמשך השנה ילמדו מסכתות זבחים נדרים עירובין גיטין תענית מגילה. במסגרת שלימות הוראה ממשיכים בלימוד הלכות שבת ומסיימים בעז"ה בתחילת חודש חשוון, כשלאחר מכן נערכת חזרה גדולה ומקיפה על כל הלכות שבת עם שו"ע הרב

לקראת יומא דהילולא של מרן זי"ע התקיים כינוס מיוחד לזכרו הקדוש והטהור של רבינו זי"ע, המשא המרכזי נשא הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א משב"ק ונאמן בית רבוה"ק כשהוא מתאר ברוב רגש לבחורים את התמדתו הנפלאה של רבינו זי"ע בלימוד התורה מתוך אהבת תורה עד כלות הנפש, ואת השתפכות הלב בתפילה בכל יום ובכל מצב במיוחד בבקשת והערב נא בברכת התורה, ואת הידורו במצוות הצדקה בפיזור ממונו לכל עני ורש, כשהוא מסכם את שלמותו של רבינו בכל שלושת העמודים של תורה עבודה וגמילות חסדים. התעורורת נפלאה הייתה לתלמידים לשמוע עובדות קודש מכלי ראשון בחמימות רבה, מה שגרם לקבל קבלות טובות לטובת נשמתו, ובטוח שזכרונות יקרים אלו יעמדו להם עוד ימים רבים.

ביום ג' השבוע התקיים מעמד מבחן מוקדם עם תלמידי המכינה אצל הגאון רבי נפתלי פריזנט שליט"א מחכמי ויקירי ירושלים ומגדולי מרביצי תורה שבה, הגאון הנ"ל אשר נהירין לי' שבילין דמסכתות הש"ס טייל עם צעירי הצאן ארוכות וקצרות דף אחר דף, ולא הסתיר את רגשותיו והתפעלותו מהתלמידים היקרים אשר הפליאו בתשובותיהם הברורות והבהירות וגם בלימוד העיון, עד שהתבטא שבטוח שעתידים להיות גדולים בישראל, ומרוב התרגשות מהתשובות הקולחות של כל התלמידים קם לרקוד עם התלמידים אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבין עליכם ביותר, מבחן זה הוא כחלק משלבי ההכנה לקראת המבחן הגדול שתתקיים אי"ה אצל גדולי ישראל שליט"א על כל הלימודים של השנה העל"ט.

"שפע" - הגיליון השישי והעשיר בתוכן שכל כולו מוקדש לערכי הצדקה והחסד, מבית שפע חיים ורחמים, יחולק אי"ה בשבוע הקרוב לקראת ראש-חודש

בשבוע הקרוב יגיע לבתי אנ"ש יחד עם ה'שפע שמחות' הוותיק, גם הגיליון החודשי 'שפע', השישי במספר, שכמו קודמיו, כל-כולו עשיר בתוכן יקר ערך ומקורי, מוקדש באופן בלעדי לערכי הצדקה והחסד שעליהם מושתת מפעל החסד "שפע חיים ורחמים", ואחד העיקרים שבהם: השגת דירות לאברכי אנ"ש.

בגיליון שורה של מאמרים וסיפורים מרתקים על ערכי הצדקה והחסד במשנת רבוה"ק ובמשנת פרשיות השבוע, עובדות, שיחות וידיעות מכלי ראשון.

באלו נסיבות ראה מרן זי"ע את אורו של מרן הדברי חיים זי"ע מתנוצץ בעיה"ק ירושלים? במה ביקש מרן שליט"א לתקן את דבריו של שלוחא דרבנן ר' אריה דרעי הי"ו? האם יש אפשרות כזאת להתעשר ממידת הקמצנות? מי סחב את בכיר העירייה אל משרדו בסוף יום העבודה כשהבניין בכלל מתרוקן? כשעורך דין לא רוצה להתעסק עם דירה של 'שפע חיים', מהי הסיבה העמוקה לכך? מהי המתנה הגדולה ביותר שיכול סבא לתת לנכדיו? וכמה זו עולה לו? מה מביא בן אדם ש"לא חייב" - לתת? ולמה בעצם הוא טוען שהוא "כן חייב"? היכן היו פעם דירות חינם ללא כסף? וכמה זמן יכלו להתגורר בדירה הזו?

על כל אלו ועוד תוכלו להתענג בתענוגים בגיליון ו' של 'שפע' היוצא לאור לקראת חודש מנחם אב תשפ"ב, מבית שפע חיים ורחמים.

כמה מרגש היה לשמוע יהודים מחו"ל שצלצלו וביקשו גם הם לתת את חלקם עבור הדירה של מרן זי"ע. והם נתנו סכומים גדולים בעין יפה, ומהם שהקימו קרנות - או יסוד לקרנות - וכך הצלחנו בסיעתא דשמיא לברך על המוגמר, ועוד אברך צנזאי ייכנס לדירה משלו השנה.

בשפע חיים ורחמים מודים למתנדבים שאיישו את הדוכן המיוחד ביומא דהילולא סמוך ונראה לציון הקדוש של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, ולפעילים הנלהבים לעשות רצון צדיק שסייעו בהנעת הקמפיין ובראשם מוה"ר שמואל גרינשטיין הי"ו ומוה"ר משה גליק הי"ו.

מגבית קודש לקיים רצון צדיק קרן הפרסים-שפע חיים ותורה

בימים אלה נמשכת המגבית המיוחדת עבור התעודות הוקרה והפרסים הנכבדים המחולקים ביומא דהילולא רבא, לעמלי התורה המופלגים שזכו בס"ד לסיים ולהבחין בהצלחה מרובה על כל הש"ס תלמוד בבלי, וד"ח טוש"ע, ולקבוצה נבחרת שנבחנו בהצלחה מרובה על סדר שלם בש"ס, במסגרת התוכנית המיוחדת לכל אנ"ש של "ידיעת התורה" שהוקמה לעידוד ידיעת סדר בש"ס על בוריו. כבקשתו המפורשת בצוואה הק' "בכל שנה ושנה יעשו מגביות בארץ ובחו"ל לקרן הפרסים" ומוסיף לבקש "כל אחד ואחד כפי מסת נדבת ידו, וגם יתחייבו חודש בחודשו".

קרן הפרסים יסודה בהררי קודש ע"י כ"ק מרן רבינו זי"ע במטרה עילאית לרומם את קרן התורה ולהוסיף ולהרבות ת"ח מובהקים בישראל. במשך כ"ח השנים מאז עלה מרן זי"ע בסערה השמימה ממשיכים במפעלות צדיק, ולבקשתו המפורשת של כ"ק מרן זי"ע בצוואתו הק' "ואם אפשר שחילוק הפרסים יהיה ביום היא"צ היה ניחא עבורי מאד".

בקריאה של מצוה פונה הנהלת הקרן לקהל אנ"ש לקיים רצון צדיק ולהשתתף במגבית קודש בהוראת קבע כבקשתו הנדירה של כ"ק מרן זי"ע. השותפים במגבית קודש זו זוכים לקחת חלק בהערכה והוקרה הניתנת לתלמידי חכמים מופלגים, מקיימים בזה את דברי חז"ל "רחים ומוקיר רבנן" יזכו להבטחה הנעלית הנכספת לכל אחד "הוו ליה בנין רבנן".

להצטרפות בזכות הגדולה ניתן לפנות: 054-8441601 או 058-3229490, כמו"כ ניתן לתרום בכל עמדות קהילות ע"ש "קרן הפרסים שפע חיים ותורה", או במוקד טלפוני 24 שעות ביממה 073-275-7000 קוד 8517.

שערי שמועות טובות ממכינה לשיבה 'דרכי חיים' ירושלים

כהכנה לקראת עלייתם של תלמידי מכינה לשיבה 'דרכי חיים' בעיה"ק ירושלים לעולם הישיבות הגיע לשיחה מיוחדת בפני הבחורים שיחי' הגאון רבי מתתיהו דייטש שליט"א רב ואב"ד רמת שלמה שנשא דברים ערבים בגודל מעלת ניצול הזמן בלימוד התורה בק' בכל רגע ורגע בדרכו הסלולה של מייסד המוסדות כ"ק מרן זי"ע, כן נשא עצות והדרכה מעשית לקראת עלייתם לשיבה בהתחזקות בעבודת התפילה ועוד, ואף שיבח את הבחורים שהכרת פניהם ענתה בהם כבחורים יראי השם, ואת צוות הנהלת המכינה לשיבה הנפלא ששמם הולך למרחוק על מקום שמגדלים עדרים עדרים לתורה ולחסידות.

ונפש למען הנהלת הת"ת וחינוך הבנים בתורה וירא"ש, וכן לכל דבר הצריך בקהלתינו באלעד הן בקופת 'עזר לקהל', והן בועד קביעת עתים לתורה, והכל בסבר פנים יפות. את דבריו סיים בברכה קדם הרב גבריאל שליט"א שיזכה לרווח רוב נחת דקדושה מלא חפנים מיוצאי חלציו לאורך ימים ושנים. לאחמ"כ נשא דברים הרה"ג ר' אברהם חיים פרנקל שליט"א מנהל רוחני דשיבתנו הק' לצעירים באלעד, כשבדבריו הרחיב בשבח המחונתן הי"ו ופעליו המרובים לתורה ולתעודה, כאשר שמו הטוב הולך לפניו. והביע את הוקרת לבם והכרת הטובה שיש לכל אחד ואחד מבני הקהילה.

הרב ישראל לנדאו שליט"א ר"מ במכינה ליש"ק, הביע את רגשי צוות הרמי"ם והמחנכים ובדבריו התמקד על מסירותו של המחונתן שליט"א לכל תלמיד ומחנך, בכל עת ובכל שעה והכל במאור פנים. מנהלי המוסדות הרה"ח ר' יחיאל חנא לנגסאם הי"ו והרה"ח ר' פנחס גרוס הי"ו, הודו להר"ר משה גדליה בריל הי"ו מזכיר המוסדות על אירגון השבע ברכות, ברוב פאר והדר. אחר ברכת המזון יצאו המשתתפים בריקודים של שמחה לכבוד שמחת חתן במשך זמן רב.

סעודות הילולא והתכנסויות ברחבי הארץ לזכרו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

ביומא דהילולא רבה הכ"ח של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע נערכו התכנסויות וסעודות הילולא בכל בתי המדרש וריכוזי אנשי שלומנו דחסידי צאנז די בכל אתר, שם התאספו ובאו אנ"ש להתאספות והתוועדות, במהלכה העלו את שמו וזכרו הטהור אשר הנחיל לנו. סיקור ורשמים מהסעודות ברחבי תבל (ממה שהגיעו לידינו עד כה), כדלהלן:

בקריית צאנז: התאספו יחד כל תלמידי ישיבתנו הק', מתיבתא דברי חיים פעיה"ק, לחבורה כללית שהתקיימה בהיכל המתיבתא בהשתתפות כל צוות הישיבה והרמי"ם, בראשות הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א.

בפני הבחורים הוגשה סעודה ערוכה כיד המלך ע"י הנהלת התורה והחסד דחסידי צאנז בטוב טעם ודעת.

במהלך הסעודה נשא דברים הרה"ג רבי יעקב עזרא ראטה שליט"א נאמן בית מרן שליט"א, והעלה עובדות וזכרונות מאשר זכה לחזות עת אשר חסה בצילו הטהור של כ"ק מרן זי"ע. במהלך הסעודה זימרו כמה ניגוני התעוררות. כמו כן התאספו ובאו בליל שישי מאות מאברכי הכוללים תושבי קרתא דשופריא קרית צאנז, לסעודות הילולא בראשות בני כ"ק מרן שליט"א הגה"צ אב"ד קרית צאנז נתניה שליט"א והרה"ג רבי מאיר משולם שליט"א.

לאחר כמה ניגוני התעוררות נשא דברים הגה"צ אב"ד קרית צאנז נתניה שליט"א, שהרחיב בעבודת קדשו של בעל הילולא זי"ע ובדברי תורתו.

שיחה מאלפת רצופה ונהגות העביר הגה"ח רבי יואל נחום מאשינסקי שליט"א רא"כ חצות בירושלים עיה"ק. כן נשא דברים הרה"ג רבי מאיר משולם שליט"א כשבדבריו ביטא את עבודת קדשו של כ"ק מרן זי"ע ומה שהחזיר בתלמידי השאיפה להיות גדולים בתורה, וכאשר כך מדריכנו להבחל"ח כ"ק מרן שליט"א כל השנים.

בירושלים: בשבת יארצייט נשא דברים בבית מדרשנו בעידן רעוא דרעוין הרה"ג רבי ראובן פרידמן שליט"א מאנטווערפן.

מהנעשה ונשמע בישיבתנו הק' "שפע חיים" בני ברק
למסיבה של מצוה לקול רינה וזמרה הסבו רבנו ותלמידיהון בראש חודש תמוז לכבוד חלוקת פרסים למצטיינים אשר נבחנו בסוף זמן החורף על כל החומר אשר נלמד מתחילת השנה עד סוף זמן החורף במסגרת תכנית חזרה ותלמודו בידו.

תכנית החזרה ותלמודו בידו הושקה ע"י המנהל הרוחני הרה"ג ר' יעקב מרדכי רייך שליט"א, במטרה שבחורי החמד יקנו בקנין גמור את כל דפי הגפ"ת הנלמדים בשיעורי הישיבה הן בעיון הן בבקיאאות, עד שיהא בבחינת 'ותלמודו בידו'.

לכל בחור מתלמידי הישיבה הודפס התכנית המפורטת לכל יום מהשבועות האחרונים של זמן החורף, כשאחת לג' ימים התקיים מבחן על החומר הנלמד, כשהבחורים התעדכנו על הציונים ע"י קוד אישי. הבחורים החשובים הגיעו בליעה"ר לקנין בלימודם על כל החומר עד שהיו בבחינת 'כל מקום ששואלים אותו יודע להשיב'.

כאמור לכבודה של תורה הסבו כל בני הישיבה יחד עם צוות רבני הישיבה לסעודה של שמחה ומצוה, כשבתחילת המעמד נשא המנהל הרוחני הגרי"מ רייך שליט"א משא ארוך, כשבתוך דבריו האריך לבאר דבר זה שמון השמים נסתבב הדבר לעשות מסיבה לכבודה של תורה דייקא ביום ר"ח תמוז הואיל ושני דברים אלו קשורים זה בזה.

במהלך הסעודה ניגנו ניגוני התעוררות והתעלות למשך זמן רב. בסיום המעמד הכריז המשגיח הרוחני הרה"ג ר' יהודה ברנדסדורפר שליט"א את שמות הבחורים המצטיינים אשר עלו לקבל הפרס מידי המנה"ר שליט"א, בסיום קמו הכל לריקוד של שמחה והודיה.

סעודת יומא דהילולא רבא ט' תמוז

באור ליום שישי ט' תמוז הסבו תלמידי הישיבה ורבניה יחד עם ראשי החבורות לסעודת יומא דהילולא דרבינו הק' כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע אשר על שמו ולזכרו הוקמה הישיבה הק'. הסעודה הוגשה בהרחבה גדולה ע"י הנהלת הישיבה.

בסעודה השתתף המשפיע הרה"ג ר' אלימלך שימון שליט"א אשר הלהיב את לב הבחורים בדברים על מעלת האי יומא.

את המשא המרכזי נשא המנה"ר הרה"ג ר' יעקב מרדכי רייך שליט"א אשר במשך שעה ארוכה חלק עם הבחורים הי"ו מזיכרונותיו החקוקים בנפשו מעת למדו בישיבה הק' ביוניאן סיטי בנשיאות ובהדרת כ"ק מרן זי"ע בעל הילולא.

סעודת ש"ב לרגל שמחת נישואי בן הרב גבריאל שנק שליט"א ע"י הנהלת מוסדותינו הק' באלעד

בתופים ובמחולות ובקול צהלה ורינה, נחוגה ביום רביעי פר' בלק העעל"ט, שמחת שבע ברכות מפוארת, שנערכה ע"י הנהלת מוסדותינו הקד' באלעד, לרגל השמחה השרויה במעונו של הרב גבריאל שנק שליט"א מנהל הרוחני דת"ת דרכי אבות אלעד, בנישואי בתו תח' עב"ג החתן המו"מ בתוי"ש החבר יקותיאל יהודה ני"ו בן הרה"ח ר' מרדכי שלמה גבירץ הי"ו מקרית צאנז בנתניה.

שמחת השבע ברכות הרבתית נערכה באולמי באבוב באלעד. במהלך שמחת הש"ב השמיע דברים מיוחדים הדומו"צ הגאון רבי יעקב שאול לייזער שליט"א, שהרחיב בשבח המחונתן הרב גבריאל שליט"א על היותו מסור בלב

ביום חמישי ערב יומא דהילולא של מרן זי"ע התאספו תלמידי כיתות הגבוהות בת"ת 'דרכי אבות' בעיה"ק ירושלים באולם שע"י המוסדות לאסיפת התקשרות ללמוד מדרכיו ולגעת בקצה מעשיו בתורה וחסידות. המנה"ר הרב גדליה דוד שוורץ שליט"א הרחיב בדברי מרן זי"ע שסיפר איך אביו אמר לו שמקנא בו שלא ראה את הדברי חיים, כי אותו לא יענישו כ"כ בשמים כמוהו שראה את הדברי חיים, אך הפטיר שבכל זאת היה כדאי הכל כדי לראות דור דעה שכזה על אף שיודע גודל האחריות כי כשמתבוננים בצדיקים ודרכיהם הקדושות לומדים מהם, ותיאר בפני התלמידים את עבודתו הקדושה של מרן זי"ע. האורח הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א משב"ק ונאמן בית רבוה"ק תיאר את ברכות התורה של מרן זי"ע איך בכה והתחנן זמן ארוך מידי יום ביומו, על תפילתו בכוונה והשתפכות הנפש, האורח שליט"א אלפס בינה מה גודל הזכות והחובה בכך שזוכים ללמוד במוסד קדוש כזה שיסד האי גאון וצדיק. לאחמ"כ הקרינו מראות קודש במהלך ימי חייו – חלקם בחשיפה ראשונית.

מיד לאחר הכינוס נכנס המשגיח הרה"ג רבי אברהם שלומוביץ שליט"א לכל הכיתות הגבוהות ודיבר עם התלמידים על הבקשה שהייתה בנפשו של מרן זי"ע ללמוד חפץ חיים על שמירת הלשון בכל יום, והודיע שזו תהיה הקבלה שמקבלים אנו ע"ע מהיום בכל הכיתות לרגל יומא דהילולא להקפיד לקיים בקשתו של מרן אדמו"ר זי"ע ללמוד כל יום שיעור קבוע בשמירת הלשון, שזה היה דבר שהצטער עליו אותו צדיק ואף כתב בצוואתו הק' וז"ל: "ותרגלו ללמוד ספר הקדוש חפץ חיים ושיהא שגור על פיכם בע"פ, ויהיה לכם זאת לחק קבוע כמו קריאת שמע ותפלה, ללמוד ע"מ לשמור ולקיים.."

בחיפה: קהל אנ"ש ובני קהילתנו הק' התאספו והתוועדו יחדיו לסעודת הילולא רבתית, באור ליום שישי ט' תמוז בהיכל בית מדרשינו בהשתתפות בני קהילתנו הק'. הסעודה שולבה במעמד סיום מסכת יבמות והתחלת מסכת כתובות בסדר הדף היומי שנלמד ע"י עשרות בני קהילתנו הק', את המעמד הנחה הרב יעקב יהודה מילר שליט"א ר"מ בישבתנו הק' "דברי יציב" בחיפה, בסיום מסכת יבמות כובד הרה"ח ר' אלימלך בלום שליט"א, ולאחריו אמר את הקדיש דרבנן הרה"ח ר' יצחק פסח שמרלר שליט"א מראשי קהילתנו הק', בהתחלת מסכת כתובות כובד הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א.

בתחילת הסעודה פתח הדומ"צ וראש הכולל הגאון ר' שלמה שטרן שליט"א בדברי דרוש ואגדה במשנתו של בעל ההילולא. במרכז סעודת ההילולא עמד משאו המרתק של האורח החשוב הגאון רבי בן ציון רייך שליט"א משב"ק ונאמן בית רבוה"ק, אשר משך שעה ארוכה ריתק את אוזני שומעיו באמרות חסידים ועובדות קודש מאשר פעל צדיק בקרב הארץ. ברכהמ"ז נתכבד האורח הגאון ר' בן ציון רייך שליט"א. ברכות תודה שוגרו להרה"ח ר' יוסף יהונתן שנק שליט"א אשר תרם את כל הוצאות הסעודה לכבוד ההילולא קדישא ולרגל יום היארצייט של אביו הרה"ח הישיש ר' יהודה שנק ז"ל וחמותו ע"ה שחל בו ביום. ברכות והודאות נשמעו מפי בני הקהילה לאברכים החשובים הר"ר יקותיאל יהודה בלומנטל הר"ר יעקב

סעודת הילולא מרכזית התקיימה בליל שישי אור ליום ט' תמוז בהשתתפות רבני אנ"ש ומאות אנשי שלומינו ותושבי קרית צאנו, בשילוב סיום מסכת יבמות הנלמד בשיעורי התורה במסגרת לימוד הדף היומי. הסעודה נערכה בבית מדרשינו הגדול בקרית צאנו ירושלים, את הסיום ערך הגה"צ גאב"ד ראדומישלא שליט"א. במהלך הסעודה נשא דברים הגאון רבי שלום איזנברגר שליט"א דומ"צ קרית צאנו ירושלים, אשר משך שעה ארוכה ריתק את הקהל בזכרונות קדומים וכן את דברי הימים של כ"ק מרן זי"ע מאורעותיו ומפעלותיו הק' במהלך כל השנים. לאחמ"כ נשא דברים האורח הרה"ג ר' אפרים טעסלער שליט"א ראש ישיבת דמשק אליעזר ויזניץ, אשר למד בישיבה"ק, כשבדבריו תיאר את חיבתו הגדולה של בעל ההילולא לכל יחיד ויחיד בישיבה"ק.

בבית מדרשו היכל צבי: נאספו עשרות רבות ממתפללי בית מדרשו לסעודת הילולא בשילוב סיום מסכת יבמות ותחילת מסכת כתובות, בשיעורי התורה הנלמדים בוקר וערב בבית מדרשו ע"י הרה"ג ר' אהרן וייספיש שליט"א, והרה"ג ר' יעקב ישראל שמרלר שליט"א.

בנוסף התקיימה ליל שכולו תורה - לילה כיום יאיר בליל ההילולא, כשאיתנו הטהורה של כ"ק מרן זי"ע להיות חבוקים ודבוקים בתורה הק'. סדר הלימוד החל מהשעה 8.30 ועד השעה 2.30 בלילה. כשבחדר הסמוך הוגש בכל העת סעודה ערוכה לרגל הילולא קדישא.

בבימ"ד בשכונת רמות: לכבוד יומא דהילולא רבא התאספו מתפללי ביהמ"ד מרחבי השכונה לסעודה שלישית שהוכנה ע"י הגבאי המסור הרה"ח יעקב אלחנן בהריר הי"ו, כשאף המתפללים נשתתפו ליקח זכות בהכנת הסעודה. במהלך הסעודה שוחחו בגודל שגב קדשות בעל ההילולא ונשמעו דברי זכרון מפי הרה"ג ר' דוד טורנהיים שליט"א מוטיקי המתפללים. וכן נשא דברים דומ"צ ביהמ"ד הרה"ג רבי יחזקאל הלפרין שליט"א והעלה זכרונות מיוחדים מתקופות שונות בחיי רביה"ק זי"ע ובמיוחד בנקודת לבבו הטהור תלמידי הישיבה הק' שבד בבד עם היותו דורש בתקיפות השגות גבוהות בהתמדת התורה כידוע ה' כזקן מלא רחמים באהבת אין קץ ודאגתו לכל צרכיהם ברוחניות וגשמיות.

במוסדות התורה והחינוך בעיה"ק ירושלים: תלמידי הישיבה לצעירים 'שפע חיים' בעיה"ק ירושלים התאספו יחדיו לסעודת הילולא רבתי שהוכנה בטו"ט ובהרחבה ע"י הנהלת המוסדות בהשתתפות המנה"ר הרה"ג ר' חיים יחיאל מיכל הברשטאם שליט"א, רמ"י הישיבה וראשי החבורות שליט"א. במהלך הסעודה לאחר שניגנו ניגוני התעוררות נשמעו דברי זכרון מפי הרה"ג ר' יחזקאל הלפרין שליט"א מראשי הישיבה שהעלה זכרונות מתקופת תלמודו ביוניאן סיטי בצלו הגדול של רביה"ק בעל ההילולא, והביא מספה"ק על גודל ההשפעות ברוחניות וגשמיות ביום הילולת הצדיק וסגולת היום לקבלות טובות לפי הדרכתיו הק' כמובא בספה"ק.

וכן נשא דברים מרוממים ראש החבורה הרה"ג ר' זלמן לייב שטרן שליט"א שהרחיב בענין גודל עבודתו הק' בתורה ועבודה וגמילות חסדים והזכות לחסות בצל הישיבה הק' הנושאת את שמו הגדול והיא הישיבה הראשונה שהושיבו על קברו מיד לאחר ההסתלקות, ועל האפשרות להידבק בדרכיו בכל עניני עבודת השם.

ממש, כיצד כל רגע מעיתותיו מחושבים לעבודתו יתב"ש, והאיך ניתן לנו לקנות את דרך עץ החיים להידיבק באילני דחיי.

בברכהמ"ז על הכוס כובד המרא דאתרא אב"ד ק"צ טבריה שליט"א

בערב יומא דהילולא רבא מסר בהיכל כולל 'מבצר התורה' בק"צ טבריה המרא דאתרא הגה"צ אב"ד קרית צאנז טבריה שיעור מיוחד במשנתו של בעל הילולא כ"ק מרן זי"ע בשו"ת דברי יציב בעניין שומע כעונה, במשך שעה ארוכה ליבן עם חו"ר הכולל בענייני השיעור החל מן המקורות ועד ההלכה למעשה.

באשדוד: התקיימה ביום חמישי האחרון ט' תמוז סעודת יארצייט לרגל הילולא בהשתתפות רבנים וציבור תושבי העיר.

בפתח המעמד נשא דברים הרה"ג רבי יצחק אהרן ישראלי שליט"א דומו"צ קהלתנו הק' במשנתו של בעל הילולא.

לאחמ"כ התכבד לשאת דברים האורח הגאון רבי יוסף שלמה חרז שליט"א רב דקהל עדת ישורון וחבר הבד"צ בעיר, שהלהיב את המשתתפים משך שעה ארוכה במתק ל שונו בגדולתו ומפעל חייו של כ"ק מרן זי"ע שהקים עולה של תורה וחסד במסירות נפש לאחר שאיבד כל משפחתו בשנות הזעם, כמו"כ הרחיב בשבח קהלתנו הק' והדומו"צ שליט"א אשר שמם הטוב יצא לתהילה בהקמת מוסדות תורה וחינוך לרווחת תושבי העיר.

במרכז הסעודה נערך סיום מסכת יבמות שנלמד על הדף היומי בשני שיעורים בקהילה. הילולא הסתיימה בהתרוממות רבה תוך שירת י"ה זכות אבות יגן עלינו, כאשר פיות המשתתפים מלאי שבח והודיה למארגנים ולגבאי הקהילה.

במאנסי: בליל יומא דהילולא קדישא התקבצו ובאו אנשי שלומינו תושבי מאנסי להיכל בית מדרשנו, שם התוועדו יחדיו לסעודת הילולא קדישא במשנת רביה"ק זי"ע בעל הילולא.

במהלך הסעודה אף נערכה מעמד סיום הש"ס מחזור ל"ד, הנלמד בין בני קהלתנו הק', במסגרתה מסיימים יחדיו הש"ס מידי ג' חודשים.

בסיום הש"ס כובד הדומו"צ הגאון רבי מאיר אייזנברגר שליט"א, בסיום ששה סדרי משנה כובד הדומו"צ הגאון רבי ברוך שווארץ שליט"א רב בית המדרש קהל חסידים במאנסי, בתחילת הש"ס כובד הרה"ג רבי אברהם יצחק אייזנברגר שליט"א מרבני אנ"ש במאנסי. ובסיום מסכת יבמות כובד הרב לוי יצחק ראזנבערג שליט"א ר"מ בשיעור דף היומי מידי ערב בבית מדרשנו.

ברמ"ד שנק הר"ר שלמה לוי הר"ר יחיאל מושקוביץ על ארגון הסעודה בטו"ד.

בביתר: סעודת הילולא המרכזית לאנ"ש בביתר התקיימה ברוב עם בבית מדרשינו ברחוב פנים מאירים בהשתתפות רבני אנ"ש וקהל אנשי שלומינו, שהסבו לסעודה ערוכה ומפוארת.

בראשית נערכה סיום מסכתא יבמות שנלמד ע"י חלק גדול מהמשתתפים ע"י הרב משה ארנפלד מיקירי אנ"ש.

לאחר הקדיש, פתח בדברים הדומו"צ הרה"ג רבי אברהם שרגא שטיגליץ שליט"א בענין מעלת ההתאספות וההתקשרות ביום גדול זה לצדיק ולדבוק בדרכיו, ובסיום דבריו אמר שיש לנו הזכיה לכבד את אחד התלמידים של רבינו זי"ע הגאון רבי יוסף שלמה גליק שליט"א מח"ס פני שבת ומראשי ישיבת חיי משה.

האורח שליט"א משך את הלבבות משך שעה ארוכה בעובדות קודש מכלי ראשון, ובדרך התורה והמוסר שזכה לקנות וללמוד מהסתופפות אצל האי צדיק וקדוש.

כן השתתף הרה"ג רבי ישראל שוורץ שליט"א דומו"צ בית מדרשנו בשכונת האתרוג. בברהמ"ז נתכבד מג"ש בדף היומי הרב יעקב שמריהו בינדר המסור לשיעורי תורה והרבצת התורה מידי יום ביומו. המשתתפים הודו לגבאי בית המדרש הר"ר שמעון יוסף אליאס והר"ר שלום פולק וכן להר"ר שמעון קלוגר על ארגון והכנת הסעודה.

בקרית צאנז טבריה: בליל יומא דהילולא התקבצו בני הקהילה לסעודת הילולא בהיכל 'אברהם משה' שהוכנה בטו"ד ע"י הנהלת המוסדות, בזמן צאה"כ התפללו מעריב, לפני העמוד ניגש נכד בעל הילולא המרא דאתרא אב"ד ק"צ טבריה שליט"א, אחר נט"י סיים הדומו"צ הגר"ז וקסברגר שליט"א מסכת יבמות שסיימו היום במסגרת הדף היומי. תחילה ציין כי למעשה זהו ג"כ 'סיום הש"ס' בקהילתנו, אשר עם התייסדות הקהילה נפתח תיכף שיעור בדף היומי במס' יבמות. וב"ה היום התרבו ספסלי בני מדרשא ורבים רבים מבני הקהילה זוכים ללמוד ולהיבחן על לימוד הדף היומי אם בשיעורי תורה מבוקר עד ערב בביהמ"ד ואם בחברותות. לאחר ההזדון והקדיש התכבד להתחיל מס' כתובות הרה"ג ר' משה בירנבוים שליט"א מליזענסק.

המרא דאתרא איחל לחיים לקהל ונשא דברים קצרים על בעל הילולא ועל מעלת היום. אח"כ נשא דברים הרה"ח ר' חיים אריה רייניץ שליט"א מעיה"ק ירושת"ו אשר זכה רבות בשנים לשמש בקודש, במשך למעלה משעה ריתק את הקהל בגדלות ובעבודת הקודש של מרן זי"ע בכל ג' עמודי עולם, תורה עבודה וגמ"ח שראו במסירות נפש

מיזם החירום של 'עזר לקהל' - והצלתי. כל אנ"ש מצטרפים

3 דרכים להצטרף

03

אצל סוכנות בטחון 03-9092002

(תענה לאורך שעות היום)

02

במערכת קול צאנז, שלוחה 85

(משאירים פרטים מלאים ונציג עוזר אליכם)

01

אצל הניציגים האזוריים

שמונו בכל קהילותינו הק'

הצלתי

מיזם החירום של עזר לקהל

מכשירים את כל איש בביטוח בריאות נוקפי

שימו לב:

מיזם ההצלה הגדול וסל ההטבות המיוחד לחסידי צאנז, הם דווקא ברכישת פוליסה אצל נציגי עזר לקהל או סוכנות בטחון

בטחון

ביתר שמונה עשרה

עזר לקהל

מיזם החירום של עזר לקהל

עטרת צפת ליושנה

צפת מתקדשת

בקומה התחתונה של ה'קלויז', הקים רביה"ק משינאווא זי"ע את מקווה הטהרה.

צורת בניית הכשרו של המקווה, מעניינת לחלוטין. שני הבורות, בור הטבילה ובור מי הגשמים, חפורים זה לצד זה, כבור אחד שמחיצה ביניהם, וההשקה אינה מתבצעת על ידי נקב בדופן שבין הבורות, אלא על ידי הצפת מי שני הבורות עד שהמים נושקים זה לזה מעל גבי שפת המקוואות.

היות המקווה מיסודו של רביה"ק משינאווא, הקנתה לו מוניטין של דחילו. במהלך כל השנים שחלפו מאז ועד הנה, גם בשנים בהן היו המים בלתי צלולים (בלשון המעטה), נהרו חסידים ואנשי מעשה מכל קצווי תבל, וביניהם גדולי ישראל בולטים מכל החוגים והעדות, גם מגדולי ליטא ובלרוס, אל אותו בור כרוי ועתיק יומין, שלצידו התקינו לימים משאבת מים עבור מילוי הבור ואילו ריקונו התבצע בעזרת דליים וגוון נשבר. הם הידרו לטבול במקווה שיסודתו בהררי קודש, כשבעצם טבילתם הם מוסיפים נופך מחודש-מקודש למקום, ובור הטבילה מתקדש על ידי עוד צדיק ועוד חסיד שנוסף אל סד הטובלים במימיו.

צפת מתחדשת

סיפורו של המקווה המקודש, אינו בגדר 'סיפורי צדיקים' בלבד -

מקווה הטהרה עודנו קיים והמוני יהודים עודם מתקדשים בטבילה בו. כאשר הוא שוכן בתוך מתחם הטהרה הגדול והמרווח אשר מתחת לקלויז קדישא.

מנהלי מוסדות 'עטרת צפת', הרב משה ישראלי והרב יהושע שמרלר, נושאים בעול הטיפול והשימור של מקווה הטהרה, בתוך שאר נקודות התורה, התפילה, החסד והטהרה, אשר עומדים כפופים תחת 'עטרת צפת'. עטרת תפארת לרבותינו הקדושים.

במהלך הסעודה שוררו ניגוני דביקות והתעוררות, וזקני עדתנו הק' העלו פרקי זכרונות מעבודת קדשו של כ"ק מרן זי"ע בתורה ובעבודה.

סעודת ההילולא שולב יחד עם מגבית מיוחדת לטובת קופת הקהילה, שפועלת גדולות ונצורות בקרב בני קהלתנו הק' במאנסי.

המנחה הרה"ח ר' יעקב נוסנצוויג הי"ו גבאי בית מדרשנו ביטא את רגשותיו כאשר כעת בעמדנו ביומא דהילולא הכ"ח, ועינינו תחזינה בהתגשמות חזונו הקדוש בהתפתחות והרחבת גבולי הקדושה במדה גדושה. והעלה עובדות והנהגות קודש מבעל ההילולא זי"ע.

כן נשא דברים במשנתו של בעל ההילולא הדוממו"צ הגר"מ אייזנברגר שליט"א.

לאחר מכן כיבד המנחה את נואם הכבוד הרה"ג רבי יואל כהן שליט"א רא"כ באבוב במאנסי. בדבריו ריתק את השומעים כשהרחיב הדיבור אודות כ"ק מרן זי"ע. ולאחמ"כ המשיך בדברים יקרים אודות מעלת מצות הצדקה, ועורר את הקהל לתמוך ולייסד יחדיו את קופת הקהילה.

לאחר שעה ארוכה סיים את דבריו בברכה שיוכלו להמשיך להתדבק בדרכיו הקדושים ולהתעלות במסילה העולה בית א"ל.

ברכות תודה נשמעו קדם הרב אליעזר צבי אייזנברגר אשר הוא העומד על הפקודים בארגון חלוקת הש"ס ועריכת הסעודות המפוארות בקרב חברי קהלתנו הק' מידי ג' חודשים. כן שיגרו ברכות תודה קדם האבר"ך הר"י אברהם ווקס הי"ו על ארגון הסעודה בטוב טעם ודעת, תשו"ח לו.

באנטווערפן: בליל ההילולא התקבצו יחדיו קהל עדתנו יחד עם לומדי הכולל לסעודת הילולא בצוותא חדא.

במהלך הסעודה נשא הרה"ג ר' משה ברנדסדורפר שליט"א דרוש ופלפול במשנת בעל ההילולא.

אחר שערך הנגיד הרה"ח ר' יעקב יוסף מילר ראש הקהל דקהלתנו הק' את סיום מסכת יבמות. נשמעו דבריו של פה מפיק מרגליות הרה"ג רבי חיים טירנוער שליט"א ראש ישיבת ווילרייק, אשר שזר עבודות והנהגות מכ"ק מרן זי"ע בטוב טעם ודעת.

בברכת המזון על הכוס כובד ראה"ק הנגיד הרה"ח ר' יעקב יוסף מילר הי"ו. לאחמ"כ הודו הכל לגבאי בית מדרשנו הר"ר משה דוד פישער הי"ו והר"ר צבי אלימלך אינטראטר על רוב פעלים לשם ולתפארת.

בליקוד: ציבור אנ"ש התאספו יחדיו בבית מדרשנו לסעודת הילולא בליל ההילולא קדישא.

במהלך הסעודה נשא דברים במשנתו של בעל ההילולא, הדוממו"צ הרה"ג רבי שלמה ניימאן שליט"א.

כן נשמעו ברוב קשב דבריו של הרה"ג רבי מרדכי ליב וייס שליט"א רב קהל קאנטרי פלעיס בליקווד ומהתלמידים הראשונים בקרית צאנו.

קהל אנ"ש מילאו פיהם שבח קדם הנדיב הרה"ח ר' אברהם רייך הי"ו ראש הקהל דקהלתנו הק', אשר נדב כל הוצאות הסעודה, ולהר"ר שמעון קליין הי"ו שמש בית מדרשנו על הכנת כל צרכי הסעודה בטוב טעם ודעת.

מכון להפצת דברות הקודש

ממכון להפצת דברות הקודש נמסר, כי בעז"ה בשבוע הקרוב ניתן יהיה להשיג במחירים מוזלים מאד את ספרי

נואם הכבוד היה הגה"צ אב"ד יאמפלי שליט"א, אשר הרחיב בשבח הקהילה והדומו"צ שליט"א תורתו גאונתו, ומידותיו המסולאות בפז, ואת היותם של קהלה קדושה צאנז לסמל ואות לקהילת קודש בישראל.
במהלך השבע ברכות קמו הכל לריקוד של שמחה לכבוד חתן וכלה משך זמן.
פיות המשתתפים מלאים תודה לכל העושים והמעשים על עריכת השבע ברכות על הצד היותר טוב.

נפתחה ההרשמה למבצע "ירח האיתנים בחצר הקודש" שע"י ארגון החבורות 'בחצרות החיים'

בהתרגשות ובשמחה קיבלו קהל אנ"ש ברחבי תבל את הידיעה על המסגרת המיוחדת שתערך לבחורי חו"ל בימי ירח האיתנים על ידי ארגון 'בחצרות החיים' ארגון החבורות, כאשר במסגרת זו יתאגדו הבחורים בני החבורות מחו"ל החפצים לבוא לשהות בימים הק' בצילא דמהימנותא.

לאור ההצלחה הרבה בשנים העעל"ט חזרו הורי הבחורים שיחי' מחו"ל וביקשו לקיים גם השנה מסגרת זו לבחורי החבורות המעוניינים לבוא ארצה.

בימים אלו שוקדים בהנהלת הארגון לארגון מקומות לינה ואש"ל לכלל הבחורים ע"י הנהלת היכלי התורה והחסד דחסידי צאנז, כמו כן יסודרו מקומות מיוחדים בתפילות ובשולח"ט לנרשמים. המסגרת תכלול שיעורים וכן ימסרו בו שיחות הכנה לקראת הימים הנוראים הבעל"ט, חבורות מרוממות. כמו כן יתקיימו נסיעות בין כסא לעשור לירושלים, ולמקומות הקדושים ברחבי הארץ בראשות הגה"צ אב"ד קהלתנו הק' בארה"ב שליט"א.

בהנהלת הארגון מוסרים כי המסגרת הינה בהכוונת הגה"צ אב"ד דקהלתנו הק' בארה"ב וראש הישיבה שליט"א, אשר ימנה משגיח רוחני מיוחד, שילווח את כל ימי המסגרת.

מסגרת ירח האיתנים תתחיל בעזהשי"ת החל מיום חמישי כ"ו אלול ותמשך עד למחרת יום הקדוש. אין מזרזים אלא למזרזים!, המעוניינים לשלוח בניהם לחצר הקודש במסגרת זו, נא להזדרז ולהירשם עד ליום א' ח' באלול הבעל"ט אצל הרה"ח ר' יואל טוביאס הי"ו בפלא' 972-5484-33-100, או בפלא' 972-5484-11-07.

הקודש שהו"ל מחדש מכ"ק מרן זי"ע, שו"ת דברי יציב ז' כרכים בתוספת תשובה חדשה שלא נדפסה עד כה, וכן למעלה מאלף תיקונים והגהות. וספה"ק שפע חיים דרשות חורש"י תשמ"ב.

כמו"כ ניתן להשיג ולקבל את כל ספרי רבוה"ק, וכן הקונטרסים 'קרויים חיים' ו'נועם חיים' על רביה"ק מליזענסק זי"ע במשנתו של כ"ק מרן זי"ע. וכן נגנים וכרטיסי זכרון ודיסקים מכל דברות הקודש של רבוה"ק זי"ע ולהבחל"ח מכל השנים.

ניתן להשיג כל זה ביריד הספרים שע"י המבשר, שיתקיים בבני ברק באודיטוריום בשכונת רמת אלחנן, בימים ראשון ושני כ"ה וכ"ו בתמוז בין השעות 19.00-23.00. לפרטים נוספים בטל' 052-7636809.

סעודת שבע ברכות בקהלתנו הק' במאנסי

לרגל שמחת נישואי בן הדומו"צ הגר"מ אייזנברגר שליט"א
קהל אנ"ש תושבי העיר מאנסי השתתפו ביום ראשון פר' חוקת (בלק באר") העעל"ט לסעודת שבע ברכות מפוארה לכבוד הדומו"צ הגאון רבי מאיר אייזנברגר שליט"א, בשמחת נישואי בנו החתן פינחס אריה נ"י מבחירי תלמידי ישיבה"ק, ע"ב הרה"ח ר' אלימלך לוי ממאנסי (בהג"ר יצחק אייזיק שליט"א מרבני קרית צאנז).

סעודת השבע ברכות נערכה באולם המפואר היכל יהודית שבבנין תלמוד תורה דרכי אבות, ע"י כלל מוסדותינו הק', קהלה קדושה במאנסי, כולל האברכים מבצר התורה, תלמוד תורה דרכי אבות, בית החינוך לבנות בנות צאנז, וקופת הקהילה.

את הערב פתח והנחה הרה"ח ר' יעקב נוסנצוויג הי"ו אשר הרחיב בשבח הדומו"צ שליט"א אשר כמים פנים לפנים, וכגודל התמסרותו לכל אחד ואחד מבני הקהילה, כן הם רגשי האהבה אשר מרגישים כל אחד ואחד מבני הקהילה.

בשם הנהלת המוסדות נשא דברים הרב דוד מאשינסקי מנהל ת"ת דרכי אבות. בדבריו אף הוא הרחיב בשבח המחותן הדומו"צ שליט"א אשר כל מעייניו נתונים למען הצלחת מוסדות התורה והחינוך בעיר, ועומד לסייע בעצה ובמעש תמידין כסדרן.

גליון זה נדבת

ידינו הנכבד והנעלה, יקר שבערכי

הרב ישראל אפרים רייך הי"ו

אב"י בקרית צאנז טבריה

לרגל השפחה השרויה בפעונו

שפחת הולדת הבן עזריאל נ"י

והכנסתו בבריתו של אאע"ה

בפזל טוב ובשעטומ"צ

ובברכת פזל טוב

לאביו הגאון רבי בן ציון שליט"א

נאמן בית רבוה"ק

אך ששון ושפחה ישכון באהלו תמיד

מתוך סיד"ש ושפע רב לעלמי עלמיא

כך נפילה ההחלטה

מקרים שהצטברו על שולחן 'עזר לקהל' בתקופה האחרונה, והביאו להבנה שאי אפשר להסתמך על שירותי הבריאות הרגילים, אלא חייבים ביטוח פרטי גם עבור ניתוחים וטיפולים בארץ

אחד מתושבי קרית צאנז הזדקק לניתוח חשוב. בקופת החולים אישרו לו רק אצל רופא מסוים ובתור של קרוב לשנה.

לא היתה אפשרות לעזור לו! והוא עדיין מתייסר וממתין לניתוח!

לו רק היה לו ביטוח פרטי - הוא כבר היה יכול לברך 'הגומל' מזמן'

מבוטח היה צריך לבצע צנתור כלי דם, בית החולים דרש סכום של עשרות אלפי ש"ח, הוגשה בקשה לקופת החולים

הבקשה נענתה בשלילה! אין מימון של קופת החולים על צנתור זה!

אילו היה מבוטח בביטוח פרטי - הוא היה מקבל מימון מלא על הניתוח

אחד מאנ"ש, מבוטח בקופת החולים, הזדקק לניתוח להחלפת מפרק ברך ב'הרצליה מדיקל סנטר'. הוא הגיש בקשה לקופת החולים ונענה:

אתה יכול לקבל את הניתוח. אבל רק בעוד ששה חודשים יתפנה התור עבורך!

אם היה לו ביטוח פרטי לניתוחים בארץ - הוא היה מקבל תור בזמינות מידית

המטרה הנחרצת של 'עזר לקהל': שהנושא הכלכלי אף פעם לא יהווה שיקול, בעת מקרה רפואי

מיזם ההצלה הגדול של עזר לקהל

והצלתי!

מבטחים את כל אנ"ש בביטוח בריאות מקיף

בטחון
מיזם נטבילי | ביטוח | פנסיה | פיננסים

עזר לקהל
סוכנות נטבילי ורפואה

שימו לב: מיזם ההצלה הגדול וסל ההטבות המיוחד לחסידי צאנז, הם דווקא ברכישת פוליסה אצל נציגי עזר לקהל או סוכנות בטחון

בעזרת ה' יתברך

sh. Graind

פֶּדְקָב
אינפורטומב ודוטין
מיועד עבור: חולי סרטן כליות
מחיר לחודש:
₪ 150,745

רילפסינג מולטיפליי סקלרוסיס
מיועד עבור: טרשת נפוצה
מחיר לשנה:
₪ 41,000

טיבסובו
מיועד עבור: סרטן המעי הגס
מחיר לחודש:
₪ 145,000

ידאזה
מיועד עבור: חולי לוקמיה
מחיר לחודש:
₪ 40,000

טרודלבי
מיועד עבור: המחלה הנראה
מחיר לחודש:
₪ 100,000

חסר הוננים

משימת ההצלה של 'עזר לקהל': **שלא יישאר אף צאנז'ער חסיד בלי ביטוח בריאות מקיף, כדי שלא ימָצא חסר הוננים במקרה של חוסר אונים רפואי**

בעמל של שנה ומחצה ייצרו ב'עזר לקהל' את הצעת הביטוח המשתלמת בארץ שמעניקה 'ביטוח בריאות מקיף' המסיר כל דאגה כלכלית בשעת מצוקה רפואית, **במחיר הטוב ביותר**

המטרה הנחרצת של 'עזר לקהל': שהנושא הכלכלי אף פעם לא יהווה שיקול, בעת מקרה רפואי

למידע נוסף וחיוני, ראו בעלון המפורסם השבוע

מיזם ההצלה הגדול של עזר לקהל

והצלת

מבטחים את כל אנ"ש בביטוח בריאות מקיף

שימו לב: מיזם ההצלה הגדול וסל ההטבות המיוחד לחסידי צאנז, הם דווקא ברכישת פוליסה אצל נציגי עזר לקהל או סוכנות בטחון

בעזרת ה' יתברך

כבר בחרתם?

התקבלה
תרומה
לשדרוג מיוחד
של התמונה,
והיא תודפס
בהדפסת עץ
יוקרתית

המוני נבחני 'משתמרת' קיבלו
את חוברת ה'גלריה'
לבחירת תמונת נוף ייחודית
שתפאר את הבית או המשרד

שימו לב: ניתן לבחור תמונות
עד יום חמישי הקרוב,
פרשת מסעי, בחצות ליל

הזדרזו, פן תפספסו

נבחני משתמרת העומדים בקריטריונים (נבחנו
בהצלחה על מרבית מבחני מסכת יבמות) ועדיין לא
קיבלו את החוברת. נא פנו אל הנציג המקומי

גדול היום הזה, יום
משתמרת
סיום לימוד
מסכת יבמות
בהבנה ובידיעה מופלגת.
אשריכם
תלמידי
חכמים!
מזל טוב!

ניתן להצטרף במערכת: 03-306-70-60

מכון "שפע חיים" שע"י אגוד חסידי צאנז

ב"ד

ישמחה לב מבקשי ה'

ברוך שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה

בחלל והודות להשי"ת שמחים אנו להרנין כל ישרי לב, כי לאחר שספו תמו
מן השוק המהדורות הראשונות, ורבים הם הדורשים ומבקשים מי יראנו טוב,
זכינו בס"ד להחדיר מחדש את כל שבעת הכרכים של ספרי הקודש

שאלות ותשובות "דברי יציב"

אשר השאיר אחריו ברכה
כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע דבר ה' זו הלכה

מהדורה חמישית זו נדפסה בפאר ובהדר רב, והיא מהדורה
מתוקנת, חדשה ומפוארת.
קנקן חדש מלא ישן, בתוספת תשובה שלא ראתה אור במהדורות הקודמות,
וכן כמה תיקונים ומראי מקומות

לרגל החגיגה לאור
יימכרו ז' הכרכים
במחיר מבצע מיוחד
וכל הקודם זוכה!
הרכישה באמצעות מערכת
"קהילות" בכל אתר ואתר
יש להקיש "מכון דברי יציב"
ולמלא הפרטים
והספרים יגיעו תוך כמה ימים
באמצעות שליח עד לביתכם